

گراف (جهت‌دار)

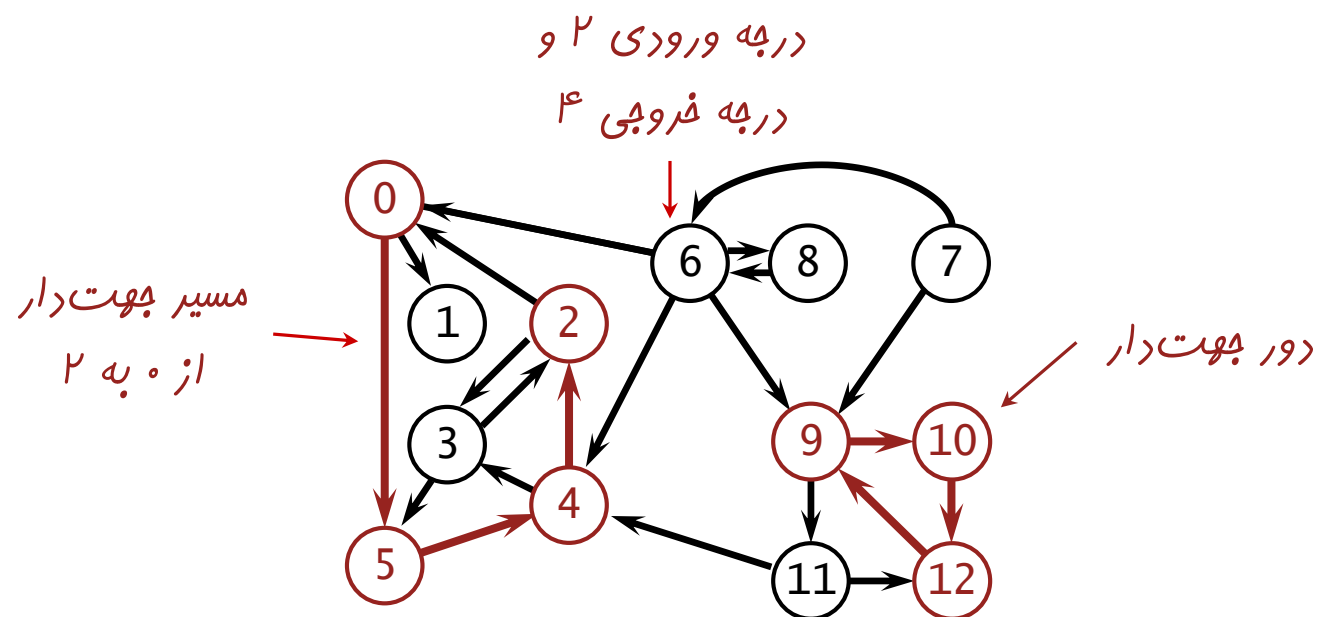
سید ناصر رضوی www.snrazavi.ir

۱۳۹۵

گراف جهت‌دار

۲

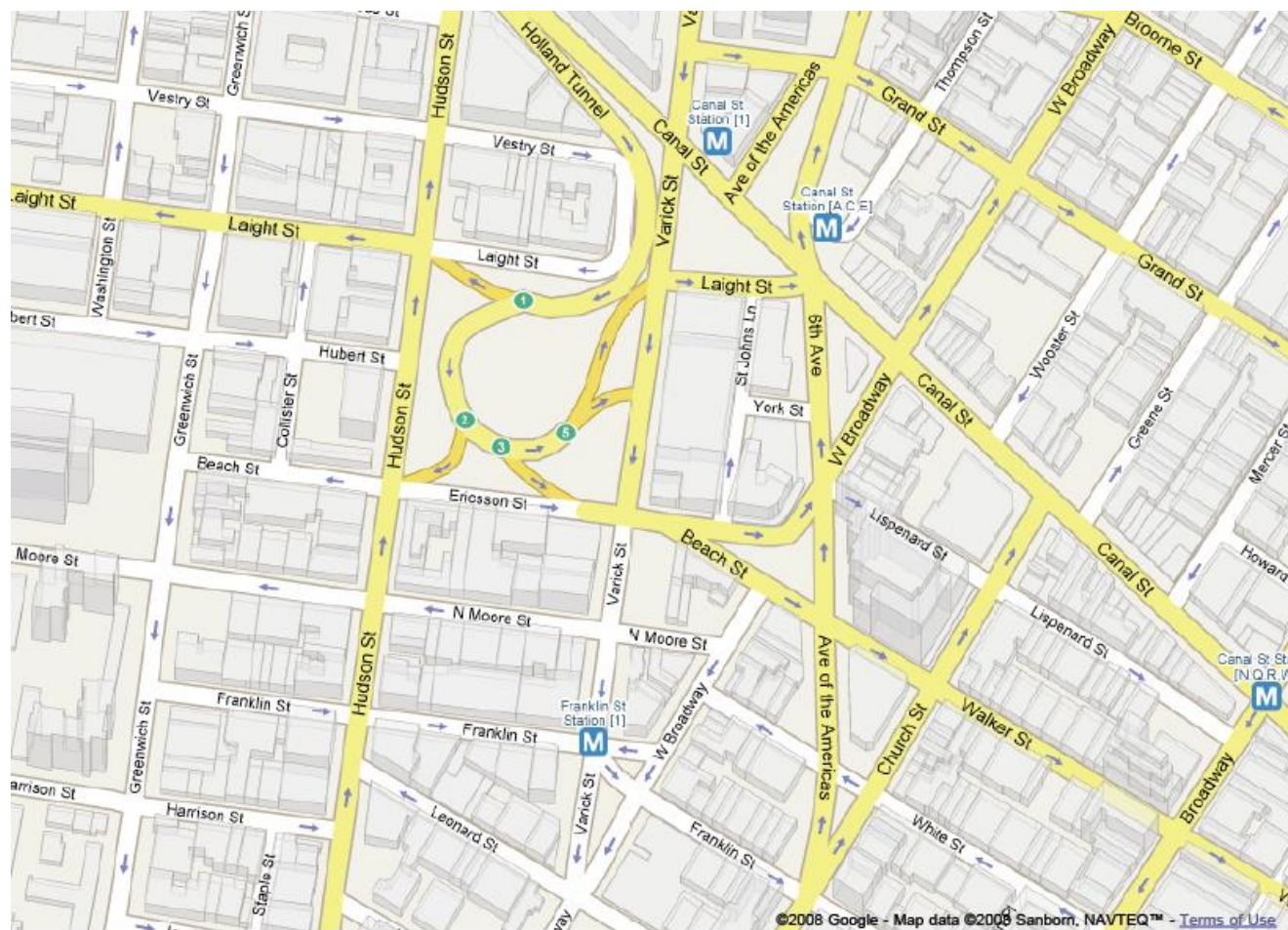
□ گراف جهت‌دار. مجموعه‌ای از رئوس که به وسیله‌ی تعدادی یال جهت‌دار به صورت دو به دو به هم وصل شده‌اند.

شبکه راه‌ها

۳

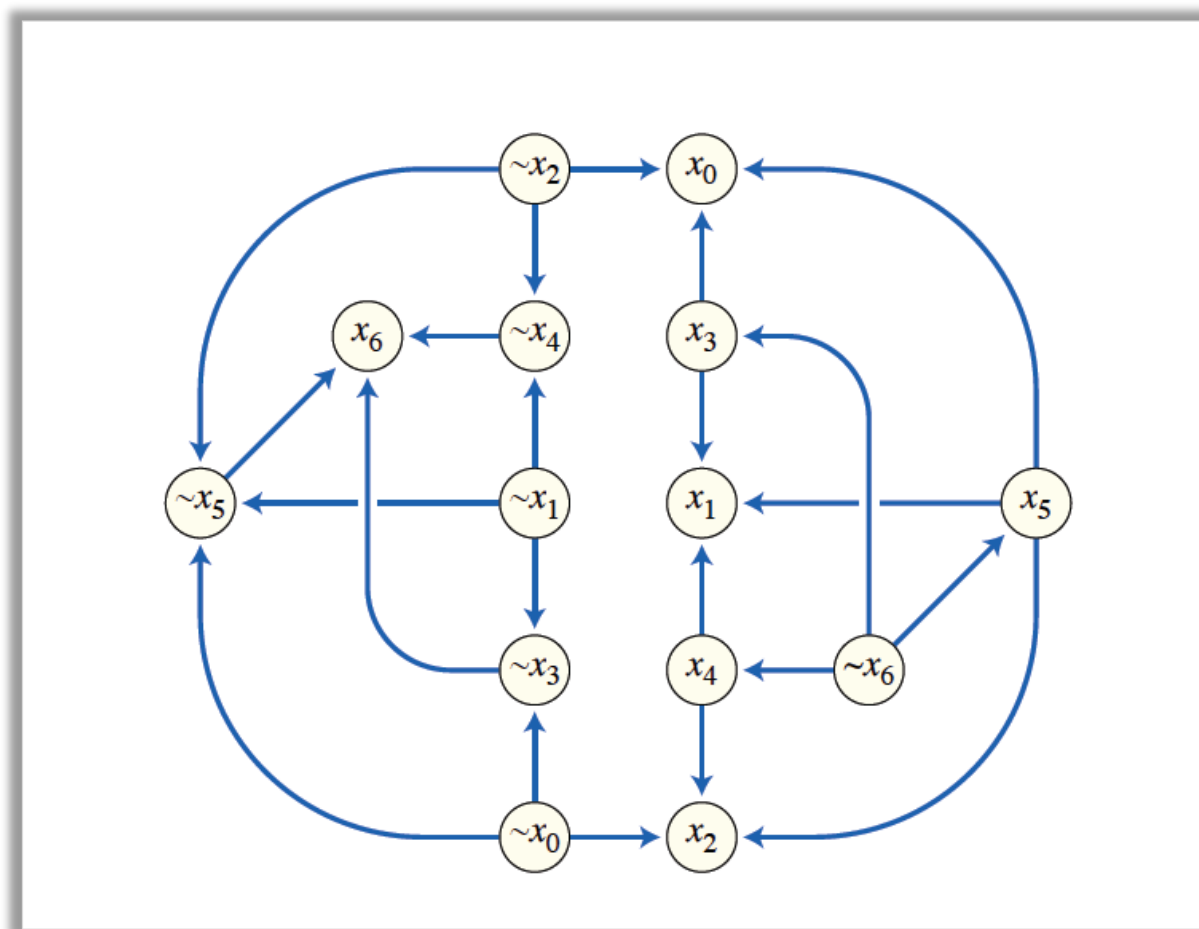
□ رئیس: تقاطع‌ها؛ یال‌ها: خیابان‌های یک طرفه

گراف استلزام

۴

□ رؤوس: متغیرهای بولی؛ یال‌ها: استلزام منطقی

برخی از کاربردهای گراف جهت‌دار

۵

گراف جهت‌دار	رأس	یال
حمل و نقل	تقاطع	خیابان یک‌طرفه
وب	صفحه‌ی وب	ابر پیوند
زنجیره‌ی غذایی	گونه‌ها	رابطه‌ی شکار و شکارچی
حوزه‌ی مالی	بانک	تعاملات بین بانکی
بیماری‌های مسری	شخص	سرایت
بازی	وضعیت صفحه	حرکات قانونی
زمان‌بندی	وظیفه	رابطه تقدم
گراف شی	شی	پیغام
سلسله مراتب وراثت	گونه‌ها	رابطه‌ی ارث‌بری

چند مسئله در رابطه با گراف‌های جهت‌دار

۶

- مسیر. آیا بین دو رأس s و t یک مسیر جهت‌دار وجود دارد؟
- کوتاه‌ترین مسیر. کوتاه‌ترین مسیر جهت‌دار بین دو رأس s و t کدام است؟
- مرتب‌سازی توپولوژیکی. آیا می‌توان گراف جهت‌دار را به گونه‌ای ترسیم نمود که جهت همه‌ی یال‌ها رو به بالا باشد؟
- همبندی قوی. آیا بین هر دو رأس دلخواه یک مسیر جهت‌دار وجود دارد؟
- رتبه‌بندی صفحات وب. اهمیت یک صفحه‌ی وب چه میزان است؟

واسطه گراف جهت‌دار

گراف جهت‌دار

۸

```
public class Digraph
```

```
    Digraph(int V)
```

```
    Digraph(In in)
```

```
    void addEdge(int v, int w)
```

```
    Iterable<Integer> adj(int v)
```

```
    int V()
```

```
    int E()
```

```
    Digraph reverse()
```

```
    String toString()
```

ایجاد یک گراف تهی با V رأس

ایجاد یک گراف از جریان ورودی

افزودن یال جهت‌دار $v \rightarrow w$

برگرداندن رئوس مجاور v

برگرداندن تعداد رئوس

برگرداندن تعداد یالها

برگرداندن معکوس گراف جهت‌دار

نمایش گراف جهت‌دار به صورت یک رشته

```
In in = new In(args[0]);
```

```
Digraph G = new Digraph(in);
```

```
for (int v = 0; v < G.V(); v++)
```

```
    for (int w : G.adj(v))
```

```
        StdOut.println(v + "->" + w);
```

خواندن و ایجاد گراف

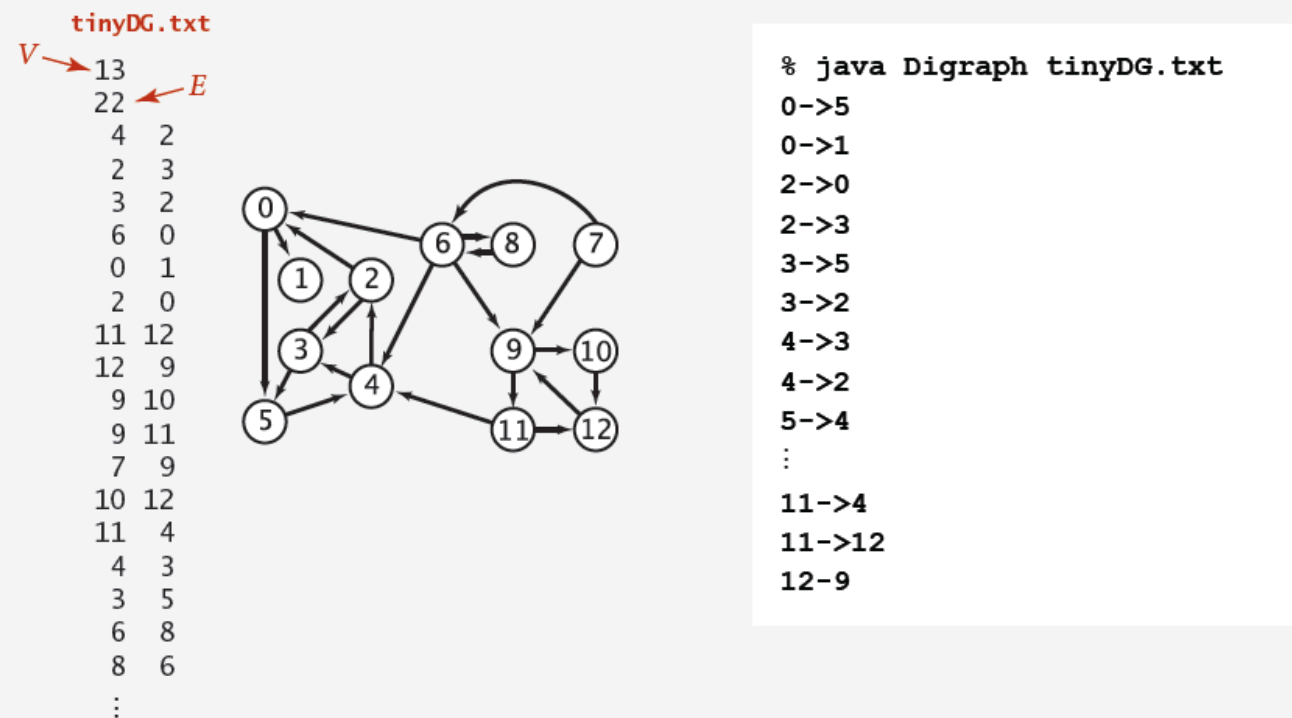
از جریان ورودی

چاپ یالها

(هر یال یک بار)

گراف جهت‌دار

۹


```
In in = new In(args[0]);
Digraph G = new Digraph(in);

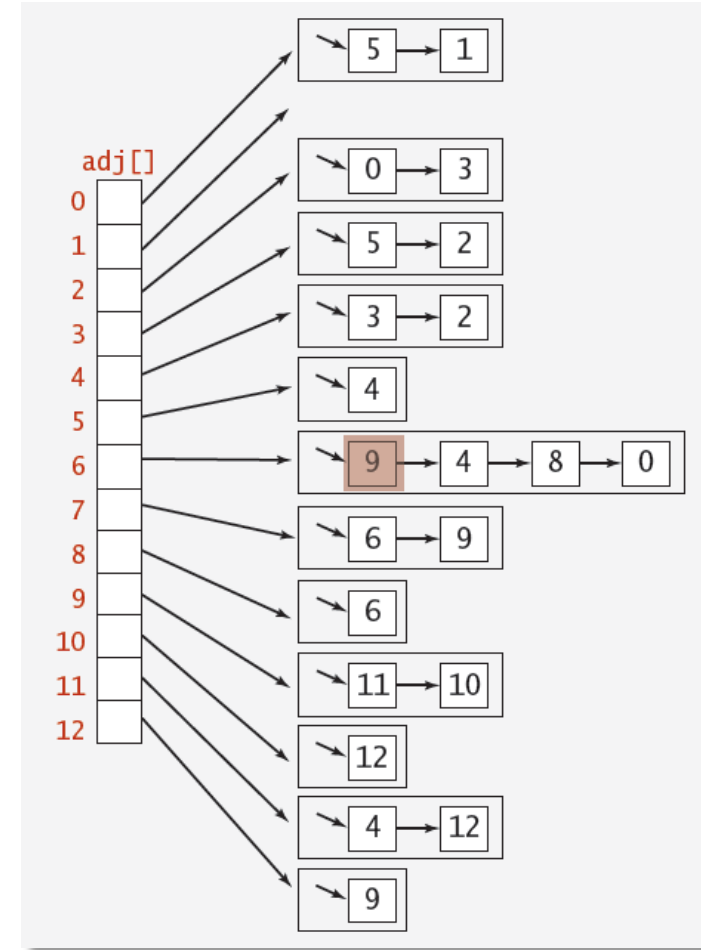
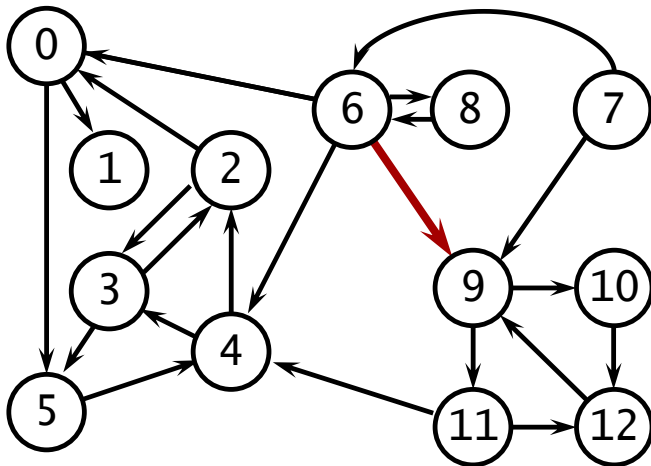
for (int v = 0; v < G.V(); v++)
    for (int w : G.adj(V))
        StdOut.println(v + "->" + w);
```

خواندن و ایجاد گراف
از جریان ورودی

چاپ یالها
(هر یال یک بار)

نمایش گراف جهت‌دار: لیست همسایگی

۱۰

لیست همسایگی: پیاده‌سازی در جاوا

۱۱

```
public class Graph
{
    private final int V;
    private int E;
    private Bag<Integer>[] adj;

    public Graph(int V)
    {
        this.V = V;
        adj = (Bag<Integer>[]) new Bag[V];
        for (int v = 0; v < V; v++)
            adj[v] = new Bag<Integer>();
    }

    public void addEdge(int v, int w)
    {
        adj[v].add(w);
        adj[w].add(v);
        E++;
    }

    public Iterable<Integer> adj(int v)
    { return adj[v]; }
}
```

لیست‌های همسایگی

ایجاد یک گراف تهی
شامل V رأس

افزودن یال $v-w$

تکرارگر برای رئوس
همسایه رأس v

لیست همسایگی: پیاده‌سازی در جاوا

۱۲

```
public class Digraph
{
    private final int V;
    private int E;
    private Bag<Integer>[] adj;

    public Digraph(int V)
    {
        this.V = V;
        adj = (Bag<Integer>[]) new Bag[V];
        for (int v = 0; v < V; v++)
            adj[v] = new Bag<Integer>();
    }

    public void addEdge(int v, int w)
    {
        adj[v].add(w);

        E++;
    }

    public Iterable<Integer> adj(int v)
    { return adj[v]; }
}
```

لیست‌های همسایگی

ایجاد یک گراف تهی
شامل V رأس

افزودن یال $v \rightarrow w$

تکرارگر برای رئوس
همسایه رأس v

نمایش گراف جهت‌دار

۱۳

□ در عمل. از لیست همسایگی استفاده کنید.

□ الگوریتم‌های گراف بر اساس حلقه زدن بر روی رئوس همسایه‌ی V کار می‌کنند.

□ گراف‌های جهت‌دار در دنیای واقعی بیشتر به سمت گراف‌های **خلوت** تمایل دارند.

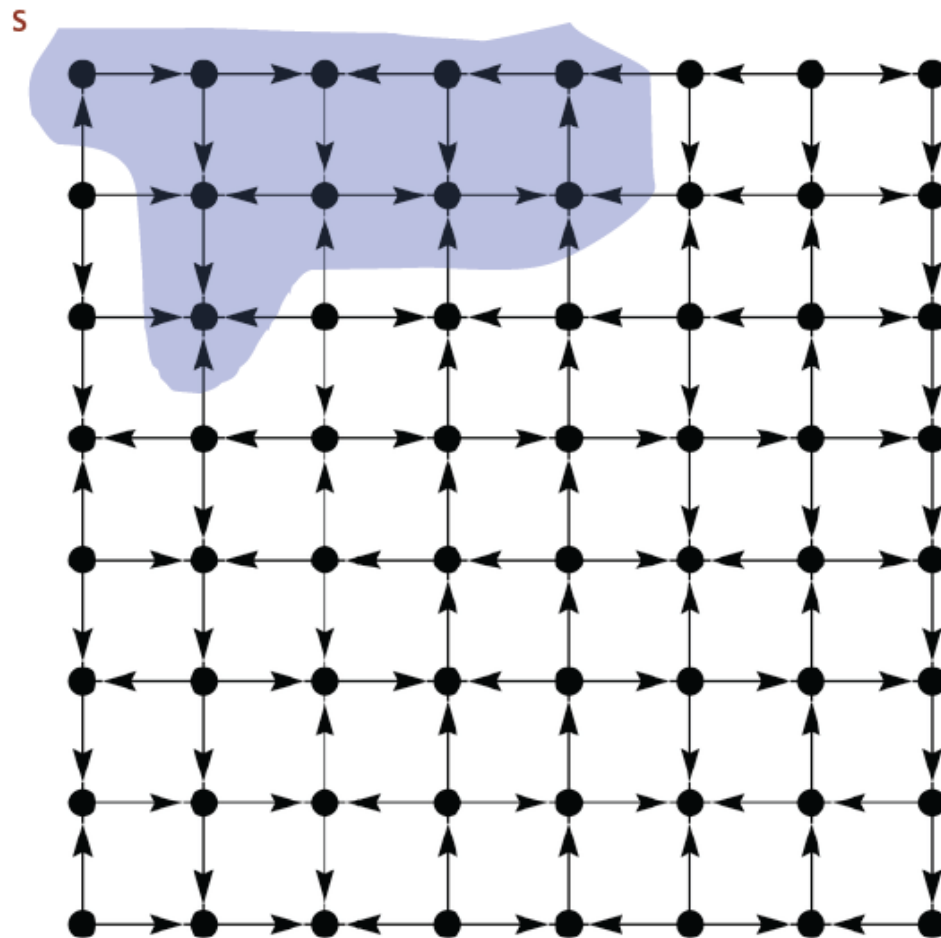
روش نمایش	حافظه	افزودن یال	بررسی وجود یال بین رئوس V و W	چرخیدن روی رئوس مجاور V
لیست یال‌ها	E	1	E	E
ماتریس همسایگی	V^2	1	1	V
لیست همسایگی	$E + V$	1	$\text{outdegree}(v)$	$\text{indegree}(v)$

جستجو در گراف جهت‌دار

دسترس پذیری

۱۵

□ مسئله. تمام رئوس قابل دسترس از رأس s را پیدا کن.

جستجوی عمقی در گراف جهت‌دار

۱۶

□ همانند جستجوی عمقی در گراف بدون جهت.

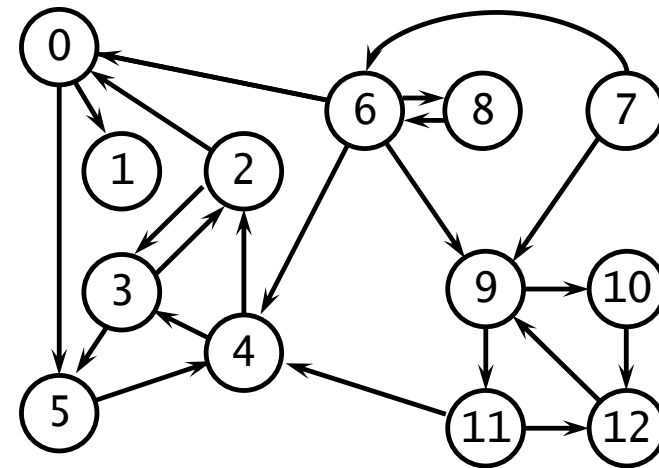
□ هر گراف بدون جهت یک گراف جهت‌دار است. (هر یال معادل دو یال جهت‌دار)

□ جستجوی DFS یک الگوریتم جستجو برای گراف‌های جهت‌دار است.

DFS (to visit a vertex v)

Mark v as visited.

Recursively visit all unmarked
vertices w adjacent to v .

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

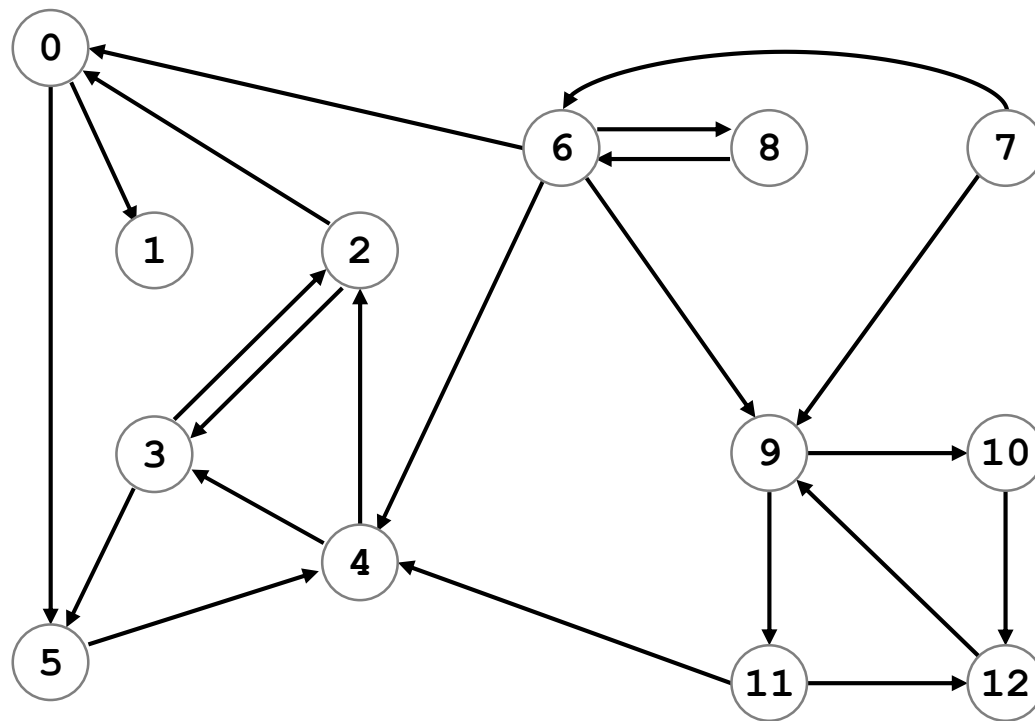
۱۷

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	F	-
1	F	-
2	F	-
3	F	-
4	F	-
5	F	-
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Graph G

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

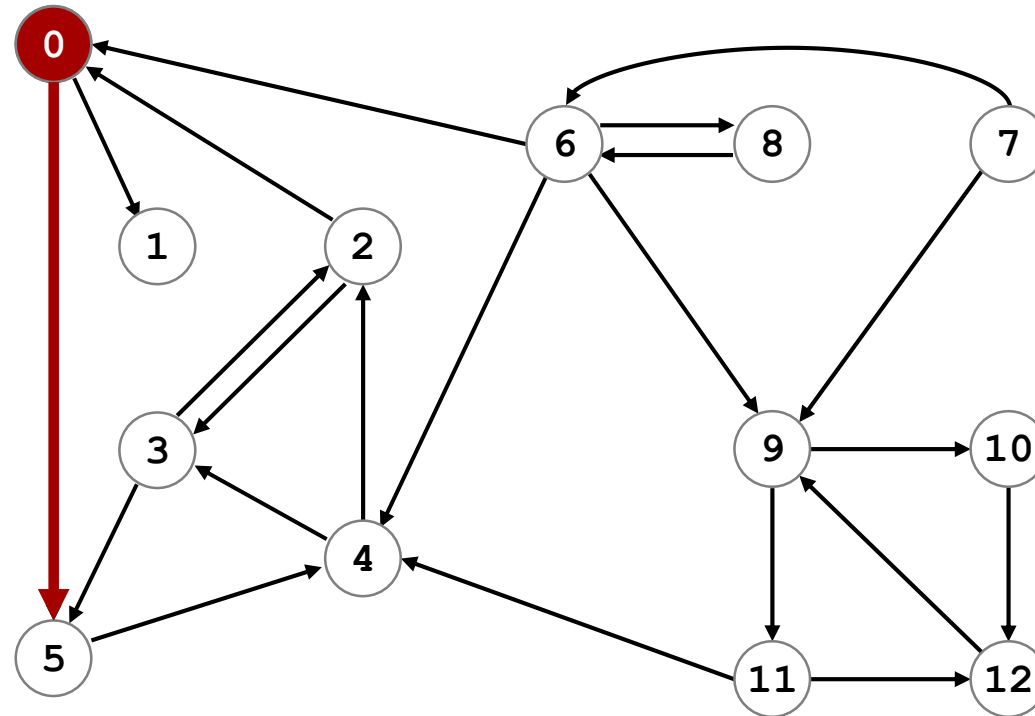
۱۸

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	F	-
3	F	-
4	F	-
5	F	-
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 0: check 5, check 1

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

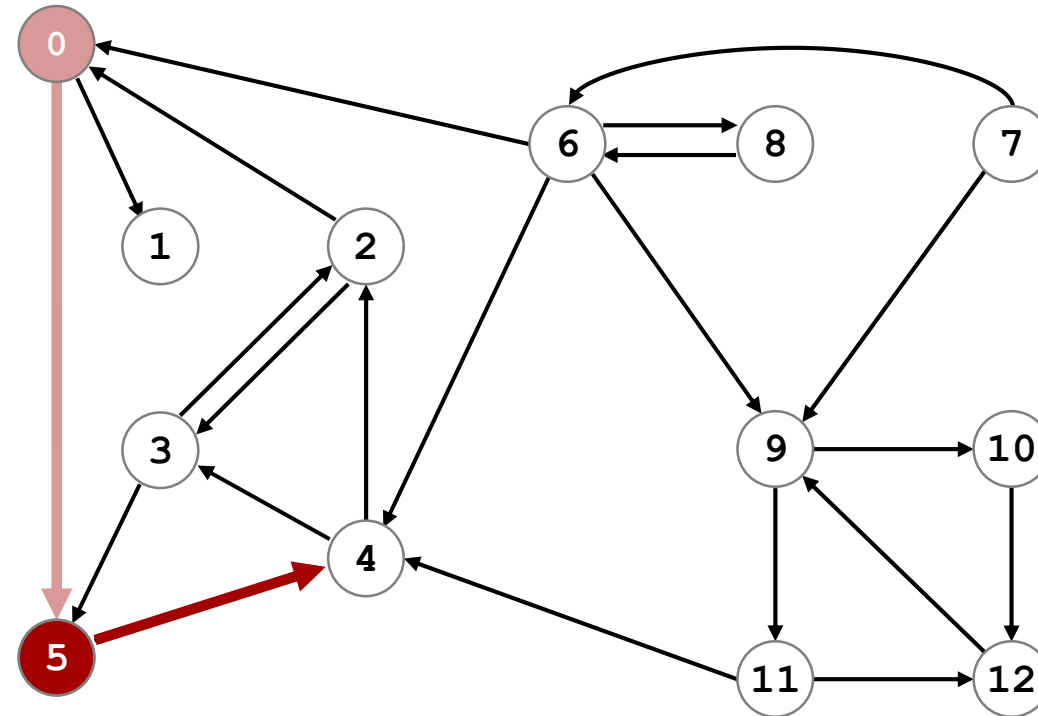
۱۹

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	F	-
3	F	-
4	F	-
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 5: check 4

٢٠

▣ رأس v را علامت گذاری کن.

تمام رئیس مجاور ۷ را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

```
graph TD; 0((0)) --> 1((1)); 0((0)) --> 2((2)); 0((0)) --> 6((6)); 1((1)) --> 3((3)); 2((2)) --> 3((3)); 2((2)) --> 4((4)); 3((3)) --> 4((4)); 4((4)) --> 6((6)); 4((4)) --> 11((11)); 5((5)) --> 3((3)); 5((5)) --> 4((4)); 6((6)) --> 8((8)); 8((8)) --> 6((6)); 6((6)) --> 9((9)); 7((7)) --> 9((9)); 7((7)) --> 6((6)); 9((9)) --> 10((10)); 9((9)) --> 11((11)); 10((10)) --> 12((12)); 11((11)) --> 12((12));
```

ساختمان داده‌ها - سید ناصر رضوی - ۱۳۹۵

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

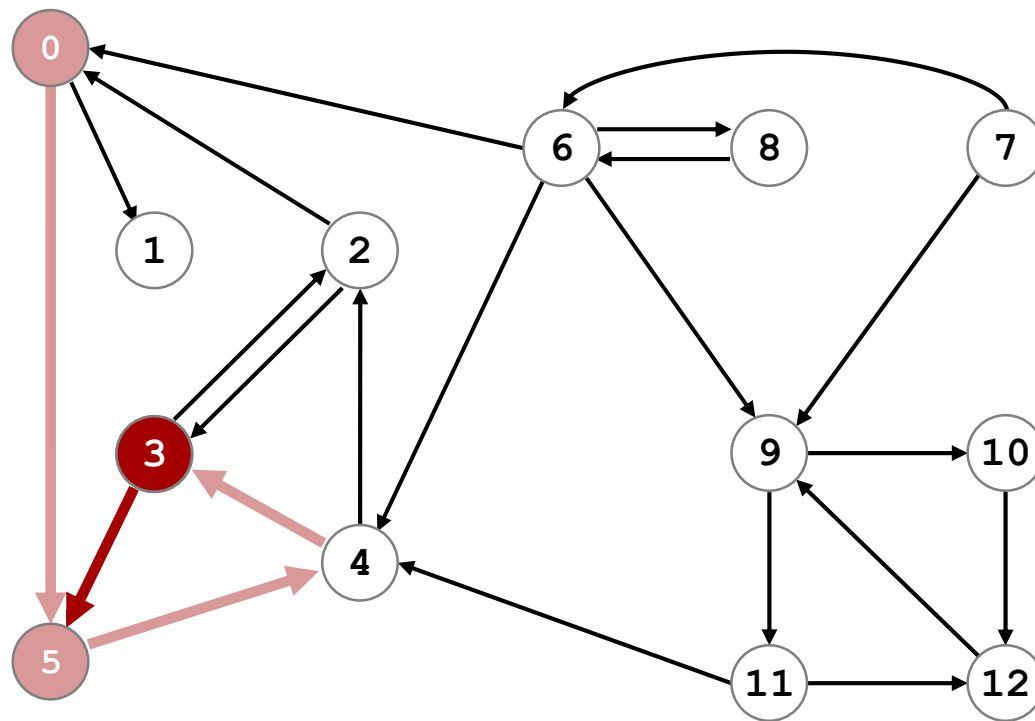
۲۱

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	F	-
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 3: check 5, check 2

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

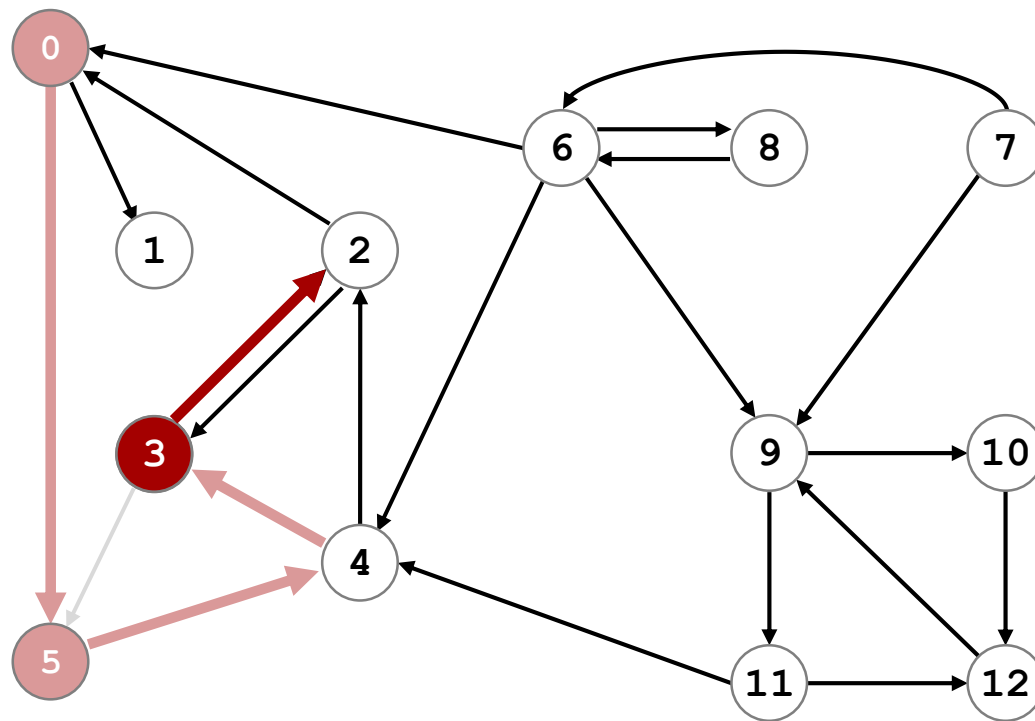
۲۲

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	F	-
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 3: check 5, check 2

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

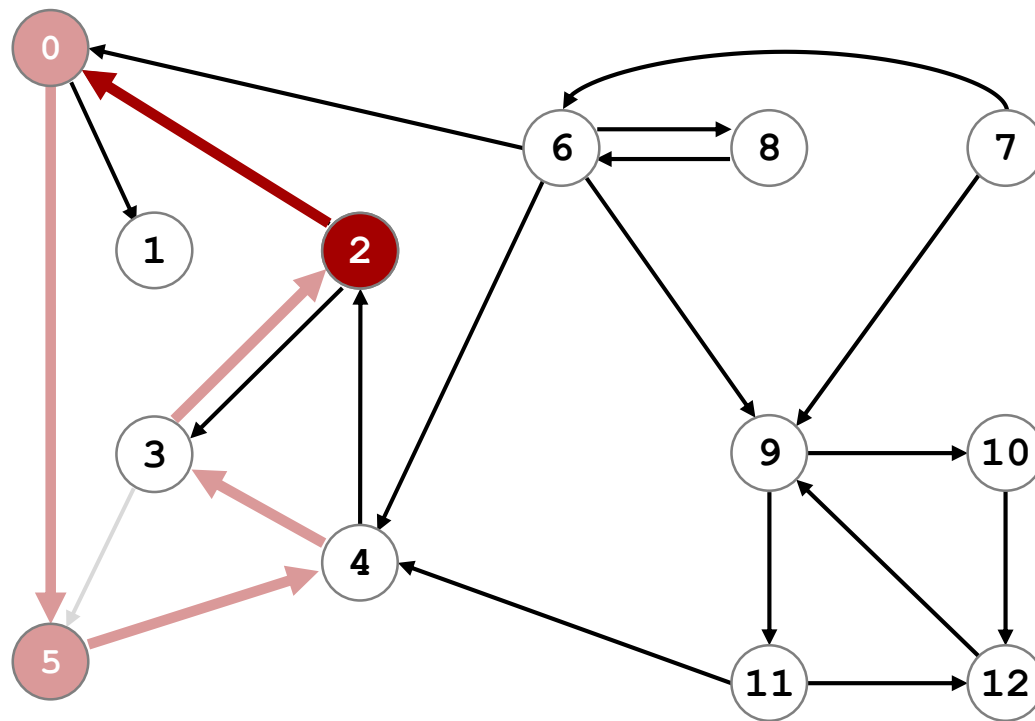
۲۳

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 2: check 0, check 3

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

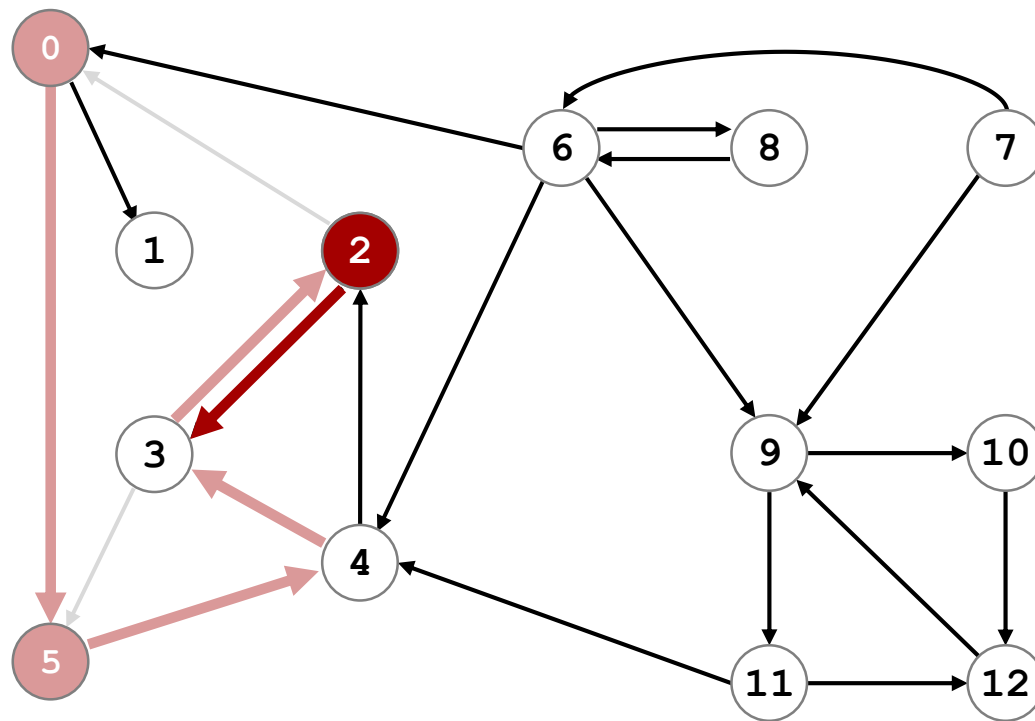
۲۴

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 2: check 0, check 3

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

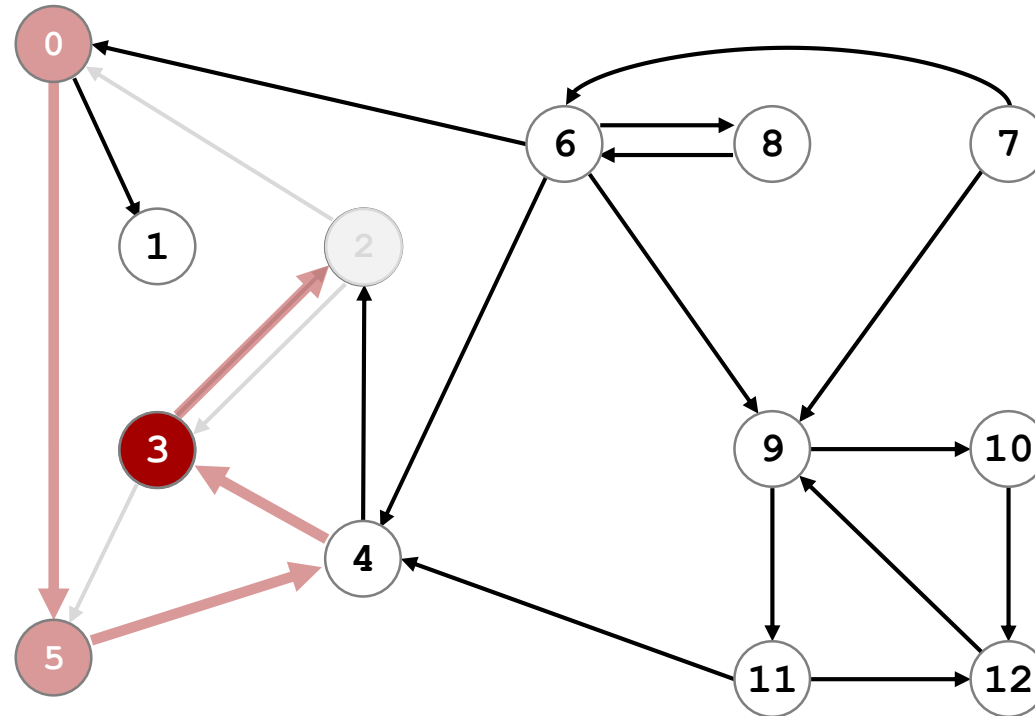
۲۵

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

2 done

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

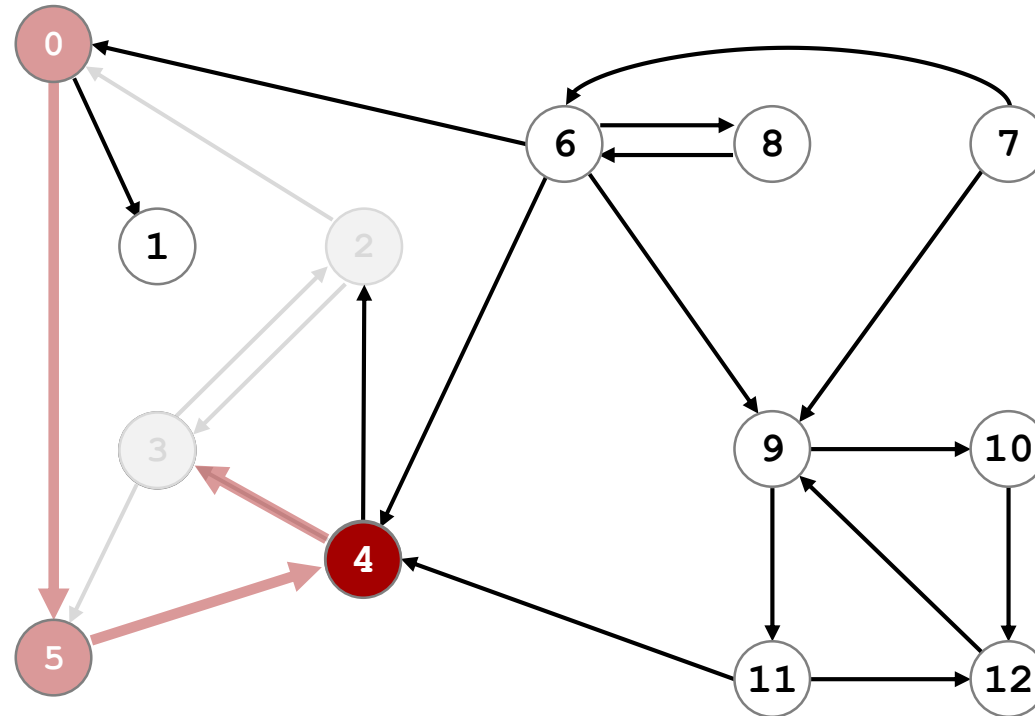
۲۶

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

3 done

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

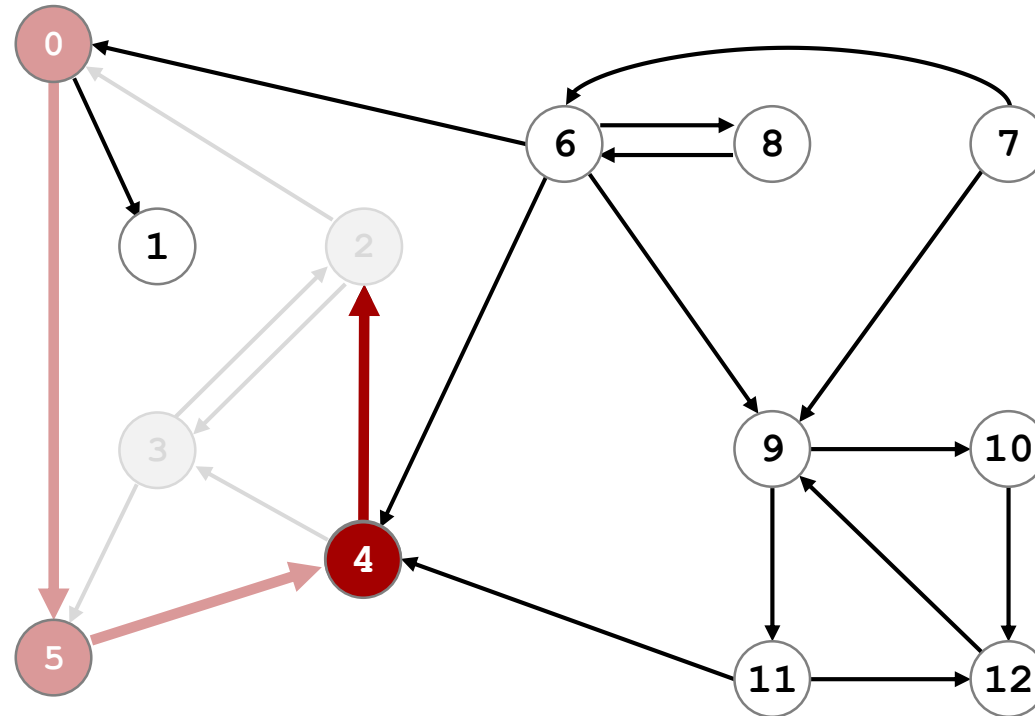
۲۷

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 4: check 3, check 2

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

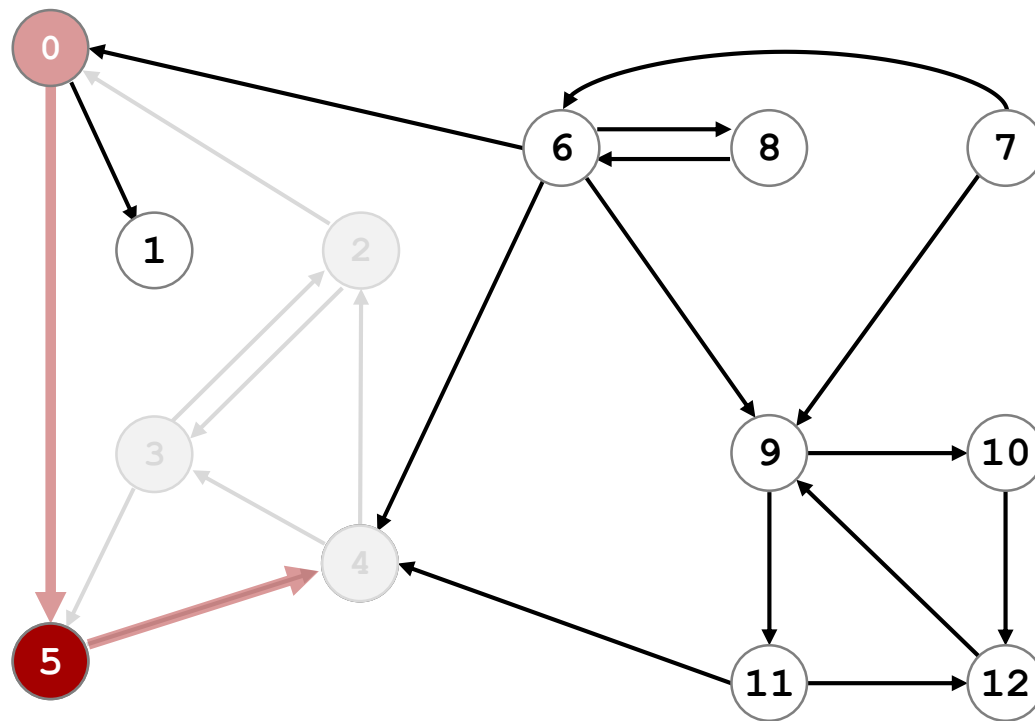
۲۸

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

4 done

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

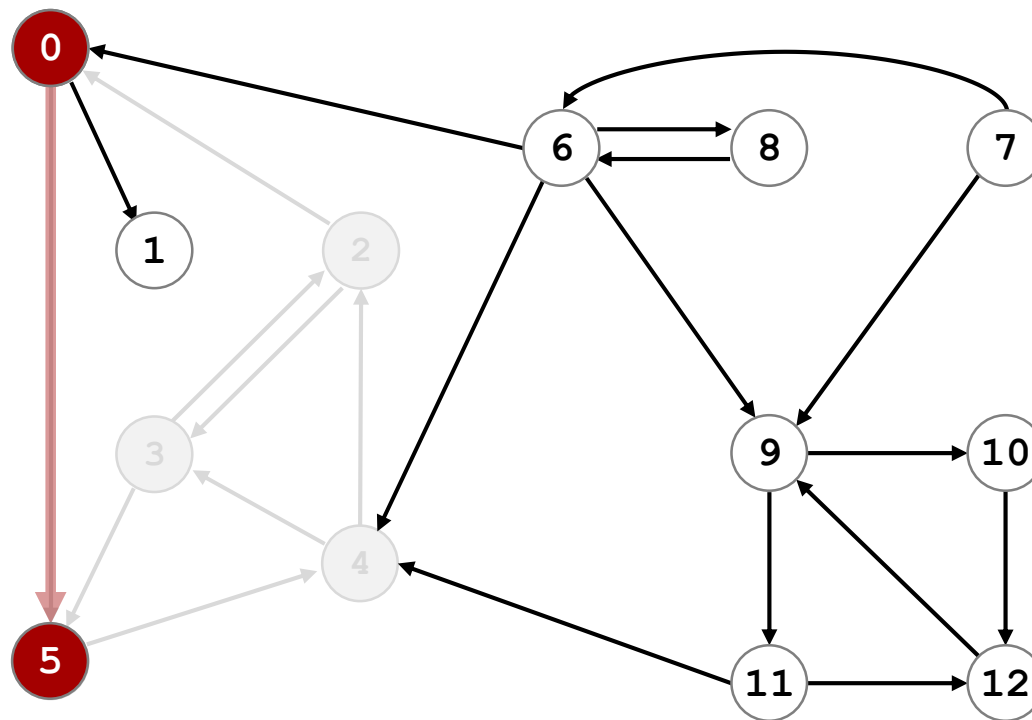
۲۹

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

5 done

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

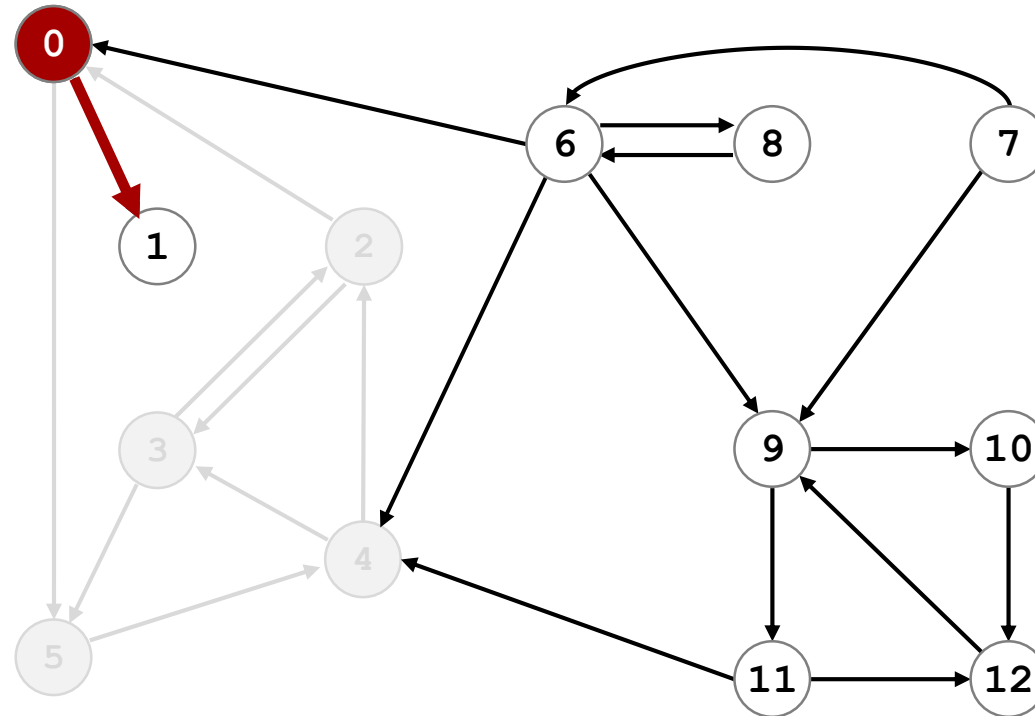
۳۰

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	F	-
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 0: check 5, check 1

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

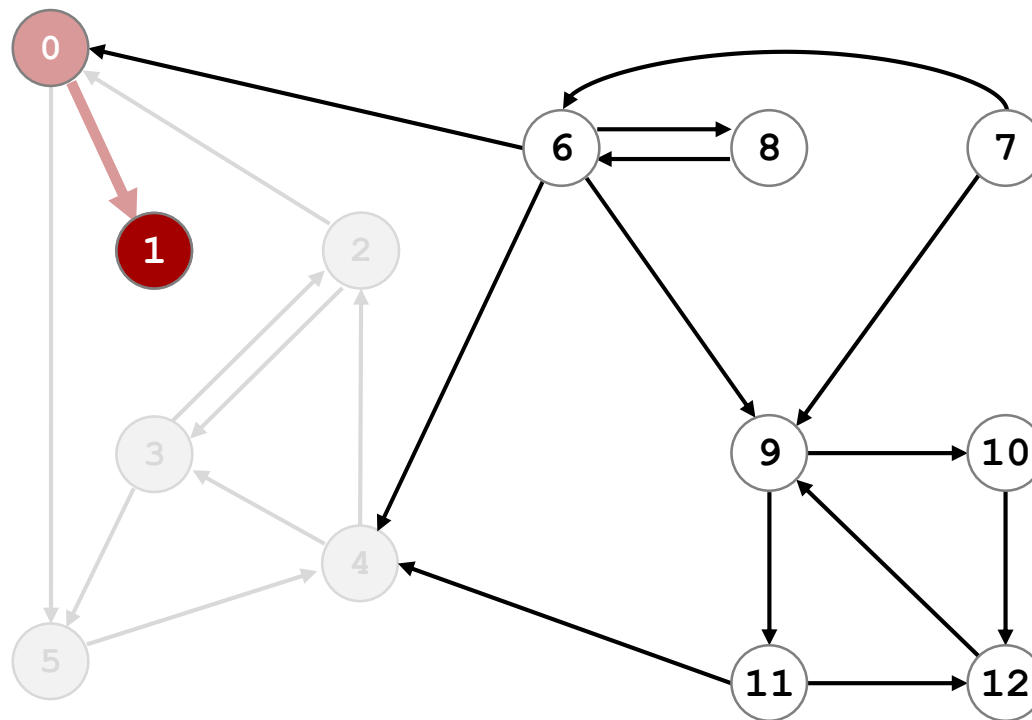
۳۱

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	(T)	(0)
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

Visit 1

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

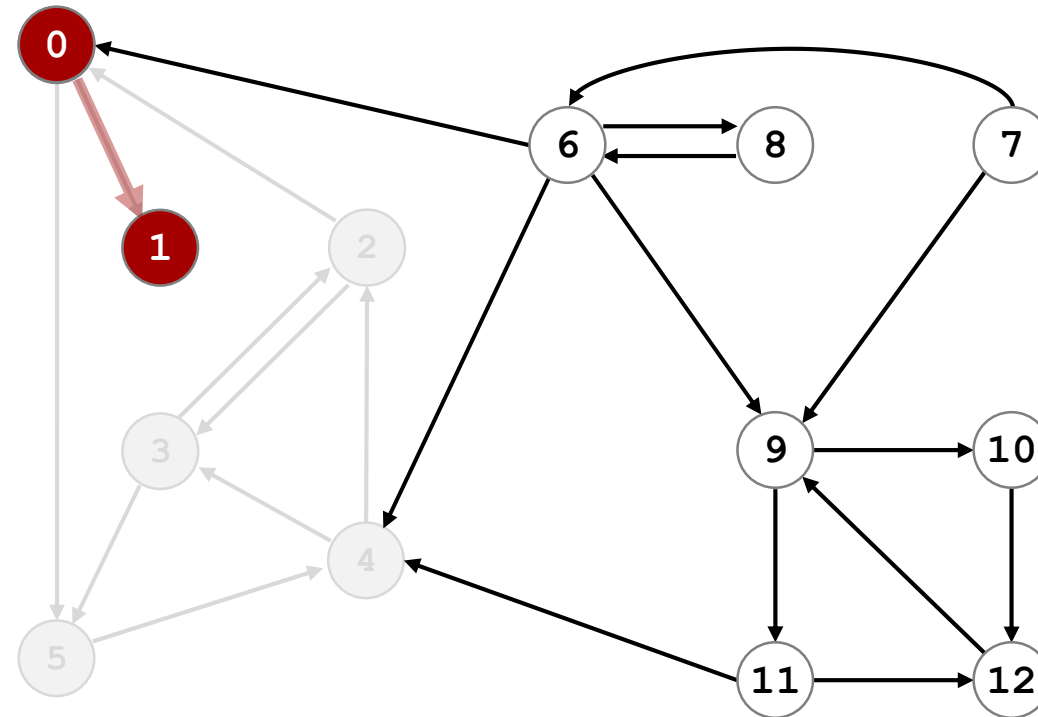
۳۲

□ برای ملاقات رأس v :

□ رأس v را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	T	0
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

1 done

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

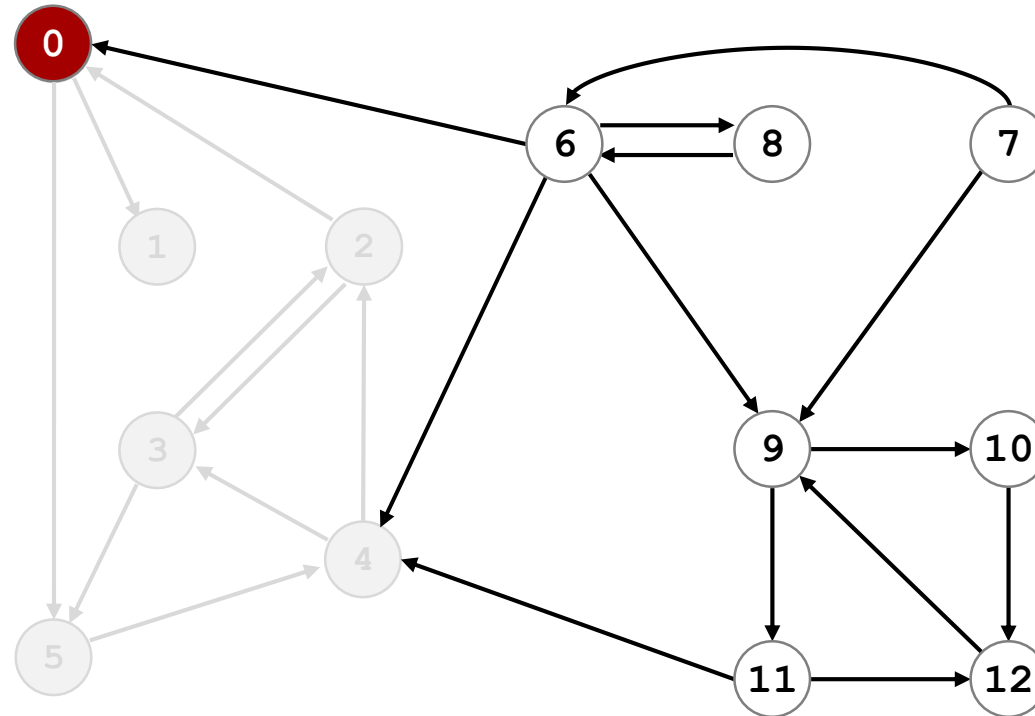
۳۳

□ برای ملاقات رأس ۷:

□ رأس ۷ را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور ۷ را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	T	0
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

0 done

جستجوی عمقی: اجرای نمایشی

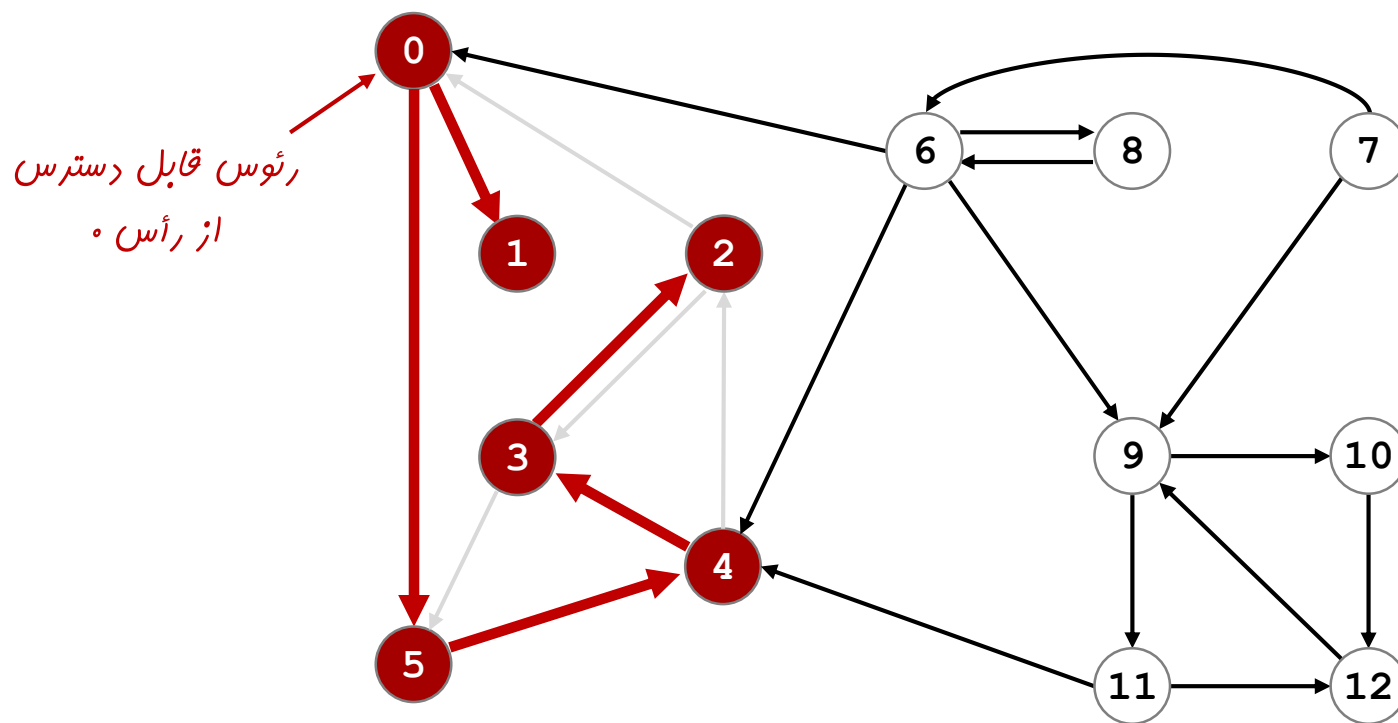
۳۴

□ برای ملاقات رأس ۷:

□ رأس ۷ را علامت گذاری کن.

□ تمام رئوس مجاور ۷ را که علامت گذاری نشده‌اند، به صورت بازگشتی ملاقات کن.

v	marked[]	prev[]
0	T	-
1	T	0
2	T	3
3	T	4
4	T	5
5	T	0
6	F	-
7	F	-
8	F	-
9	F	-
10	F	-
11	F	-
12	F	-

جستجوی عمقی: پیاده‌سازی در جاوا

۳۵

```
public class DepthFirstPaths  
{
```

```
    private boolean[] marked;
```

اگر v به S متصل باشد
 $marked[v] = true$

```
    public DepthFirstPaths(Graph G, int s)  
    {  
        marked = new boolean(G.V());  
        dfs(G, s);  
    }
```

مقداردهی اولیه

یافتن رئوس متصل به S

```
    private void dfs(Graph G, int v)  
    {  
        marked[v] = true;  
        for (int w : G.adj(v))  
            if (!marked[w]) dfs(G, w);  
    }
```

جستجوی بازگشتی DFS

```
    public boolean visited(int v)  
    { return marked[v]; }
```

آیا رأس v به S متصل است؟

```
}
```

جستجوی عمقی در گراف جهت‌دار

۳۶

```
public class DirectedDFS
```

```
{
```

```
    private boolean[] marked;
```

← اگر v به S متصل باشد
 $marked[v] = true$

```
    public DirectedDFS(Digraph G, int s)
```

```
    {
```

```
        marked = new boolean[G.V()];
```

```
        dfs(G, s);
```

```
    }
```

← مقداردهی اولیه

← یافتن رئوس متصل به S

```
    public void dfs(Digraph G, int v)
```

```
    {
```

```
        marked[v] = true;
```

```
        for (int w : G.adj(v))
```

```
            if (!marked[w]) dfs(G, w);
```

```
    }
```

← جستجوی بازگشتی DFS

```
    public boolean visited(int v)
```

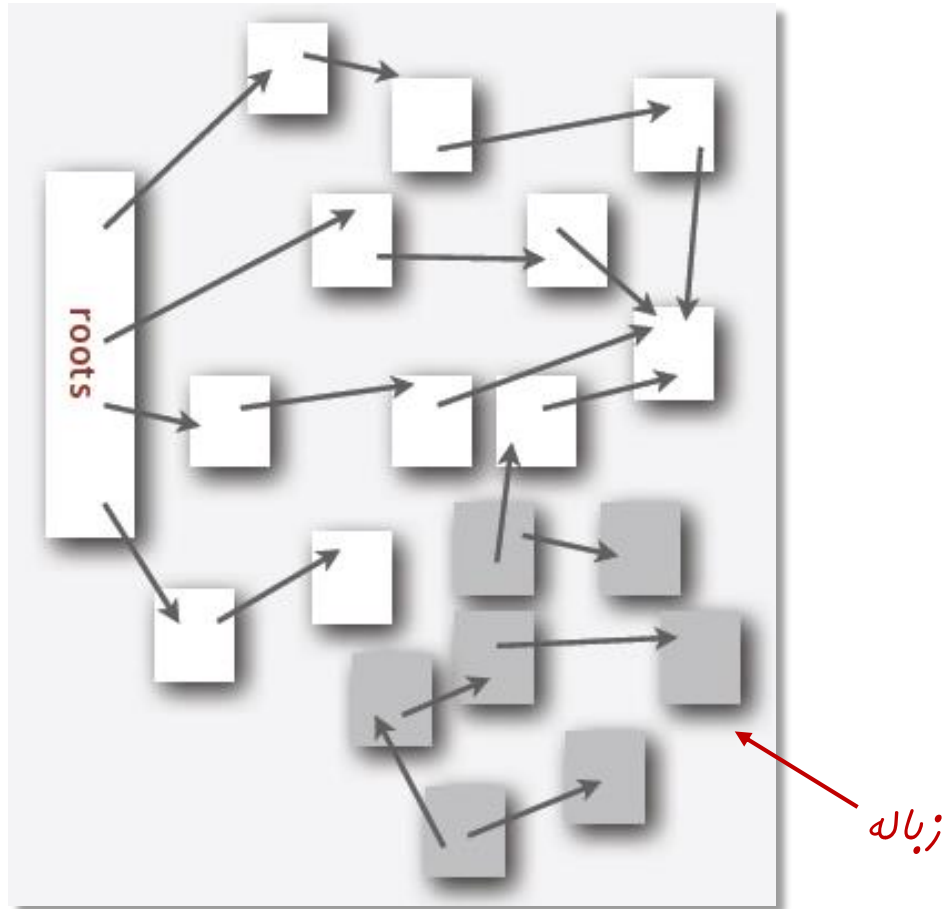
```
    { return marked[v]; }
```

← آیا رأس v به S متصل است؟

```
}
```

کاربرد دسترس پذیری: جمع آوری زباله

۳۷

هر ساختمان داده یک گراف جهت دار است.

□ رئوس: اشیا

□ یال ها: ارجاع به اشیا

ریشه ها.

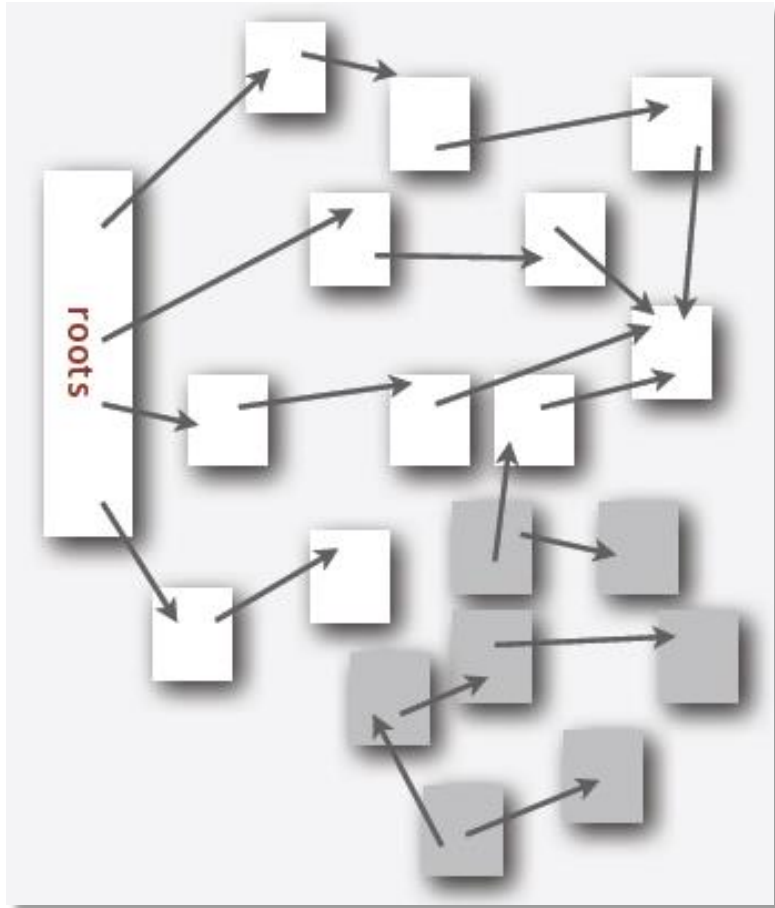
□ اشیا یی که به طور **مستقیم** قابل دسترس هستند.

اشیا ی دسترس پذیر.

□ اشیا یی که به طور **غیر مستقیم** قابل دسترس هستند.

کاربرد دسترس پذیری: جمع آوری زباله

۳۸

الگوریتم نشانه گذاری-جاروب. [مک کارتی، ۱۹۶۰]

- نشانه گذاری: اشیای قابل دسترس را نشانه گذاری کن.
- جاروب: اگر یک شی نشانه گذاری نشده است، زباله است. [آن را به لیست فضای آزاد اضافه کن]

مصرف حافظه.

- هر شی به یک بیت برای نشانه گذاری نیاز دارد.
- به علاوه حافظه مورد نیاز برای پشته در DFS.

کاربردهای جستجوی عمقی در گراف جهت‌دار

۳۹

□ مسایل ساده.

- دسترس‌پذیری
- مسیریابی
- مرتب‌سازی توپولوژیکی
- تشخیص دور

□ مسایل سخت‌تر.

- مسیر اویلری جهت‌دار
- یافتن مؤلفه‌های همبند قوی

جستجوی سطحی در گراف جهت‌دار

۴۰

□ همانند جستجوی سطحی در گراف بدون جهت.

□ هر گراف بدون جهت یک گراف جهت‌دار است. [هر یال معادل دو یال جهت‌دار]

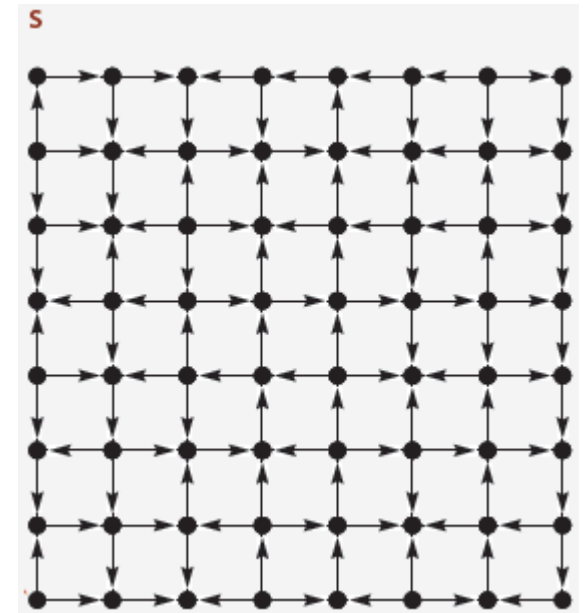
□ جستجوی BFS یک الگوریتم جستجو برای **گراف‌های جهت‌دار** است.

BFS (from source vertex s)

Put s onto a FIFO queue and mark s as visited.

Repeat until the queue is empty:

- remove the least recently added vertex v
- add each unmarked vertex w pointing from v:
add w to queue and mark it as visited.

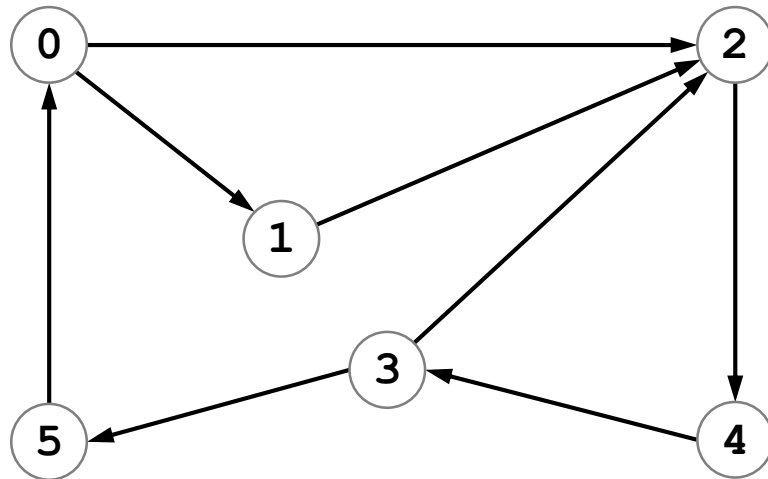
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۱

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

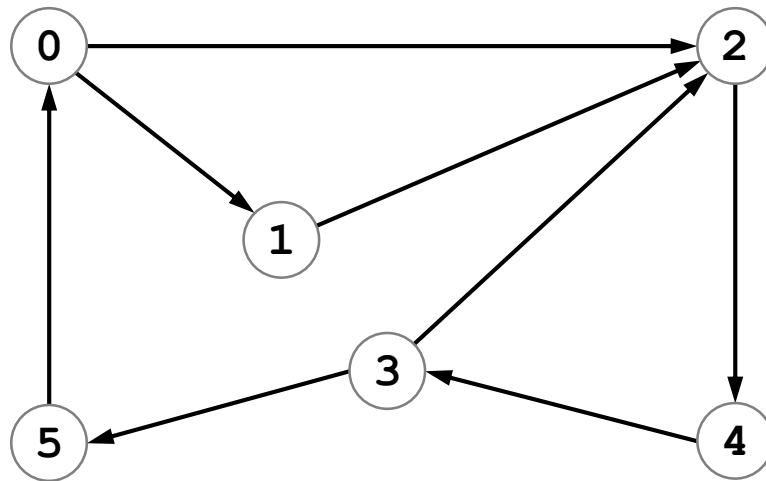

جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۲

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:
□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

enqueue (0)

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	-	-
	2	-	-
	3	-	-
	4	-	-
	5	-	-
0			

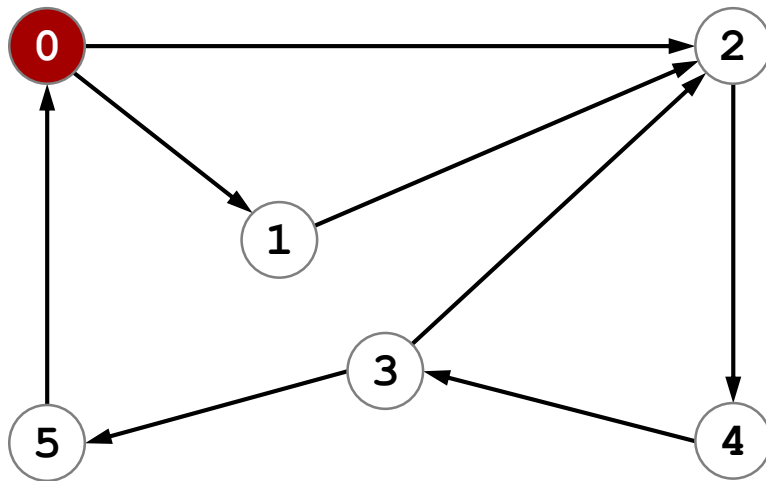
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۳

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 0

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	-	-
	2	-	-
	3	-	-
	4	-	-
	5	-	-

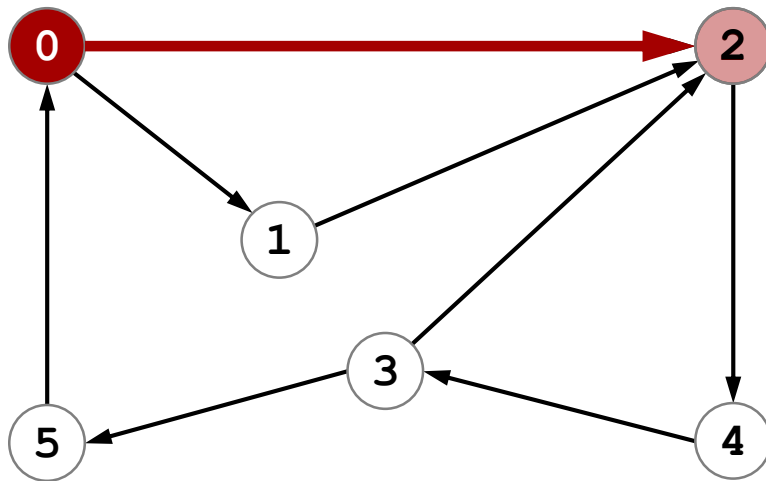
0

جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۴

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:
□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 0: check 2, check 1

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	-	-
	2	-	-
	3	-	-
	4	-	-
	5	-	-

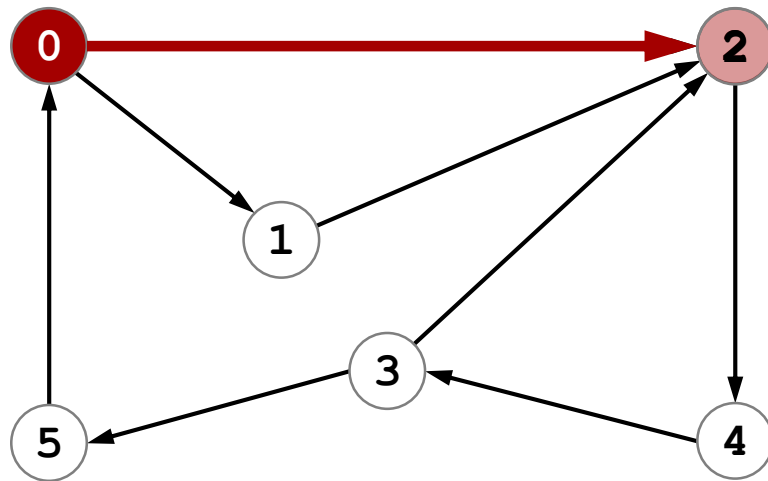
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۵

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 0: check 2, check 1

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	-	-
	2	0	1
	3	-	-
	4	-	-
	5	-	-

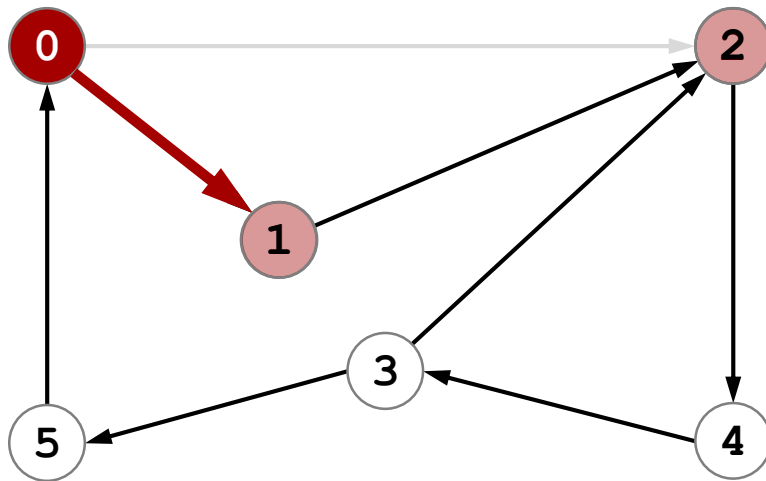
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۶

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 0: check 2, check 1

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	-	-
	2	0	1
	3	-	-
	4	-	-
	5	-	-
2			

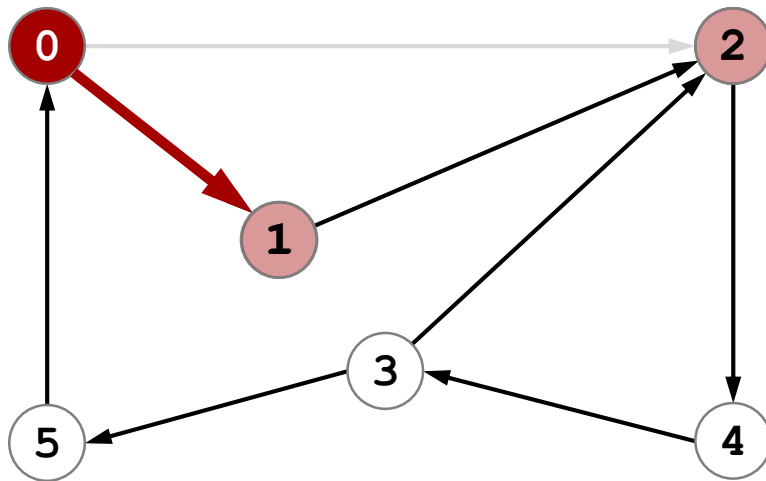
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۷

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 0: check 2, check 1

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	-	-
	5	-	-
2			

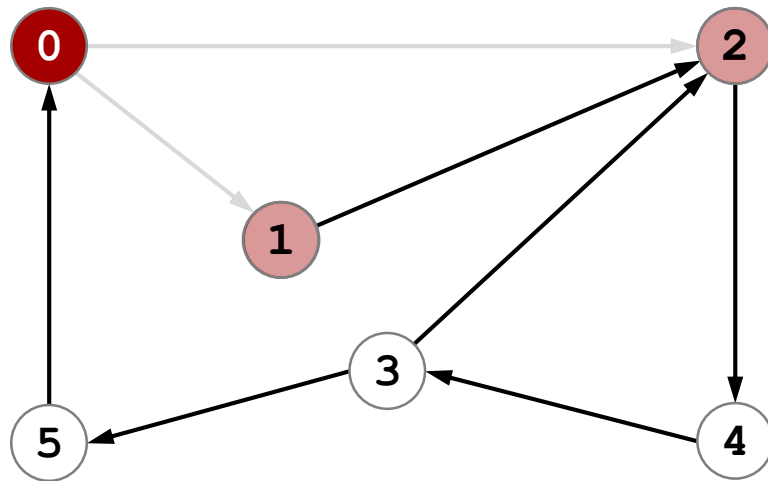
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۸

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 0: check 2, check 1

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	-	-
1	5	-	-
2			

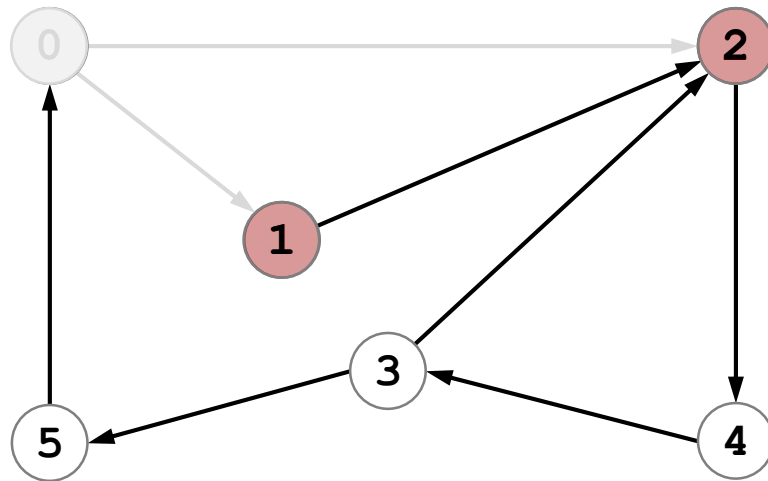
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۴۹

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

0 done

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	-	-
1	5	-	-
2			

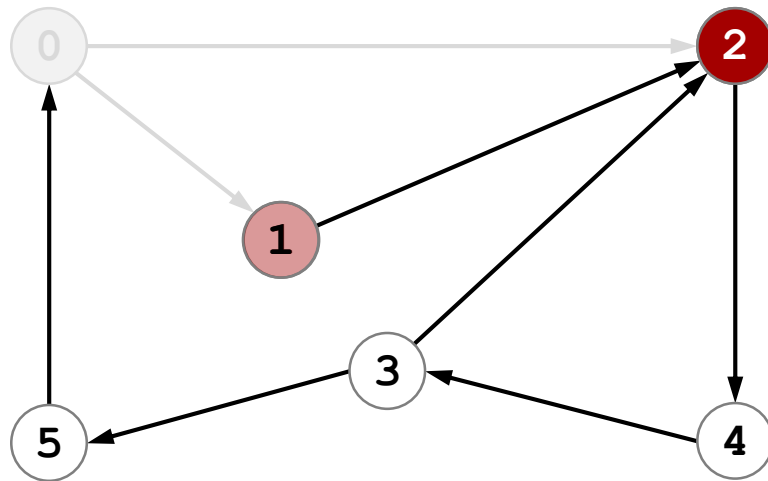
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۰

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 2

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	-	-
1	5	-	-
2			

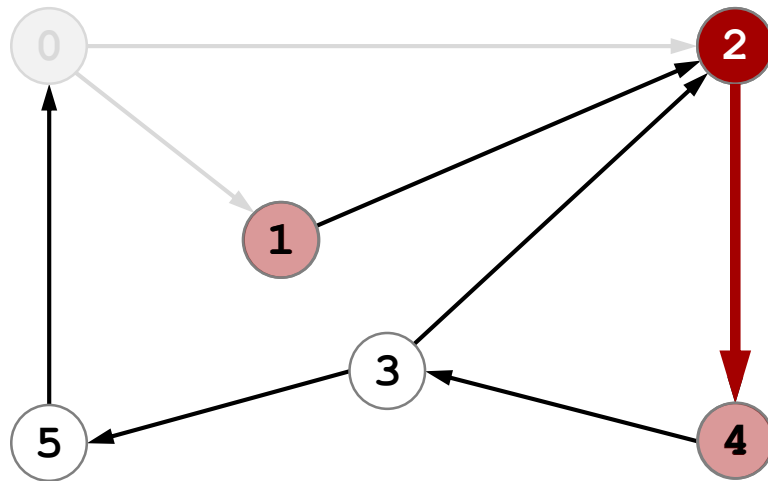
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۱

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 2: check 4

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	-	-
1	5	-	-
2			

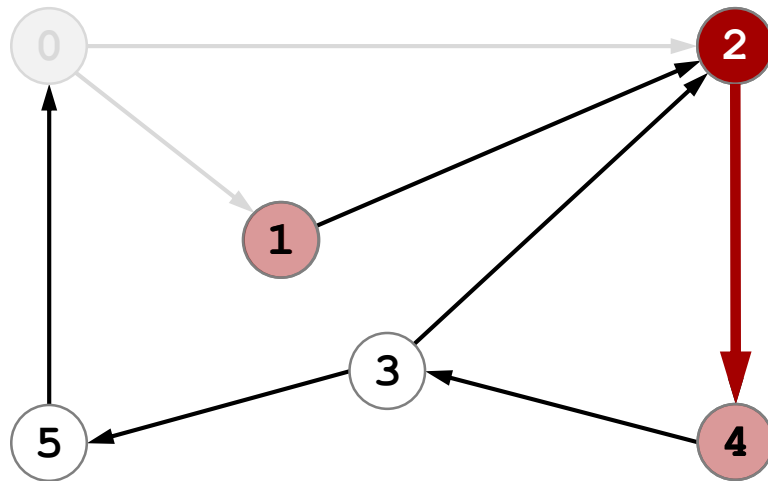
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۲

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 2: check 4

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	2	2
	5	-	-
1			

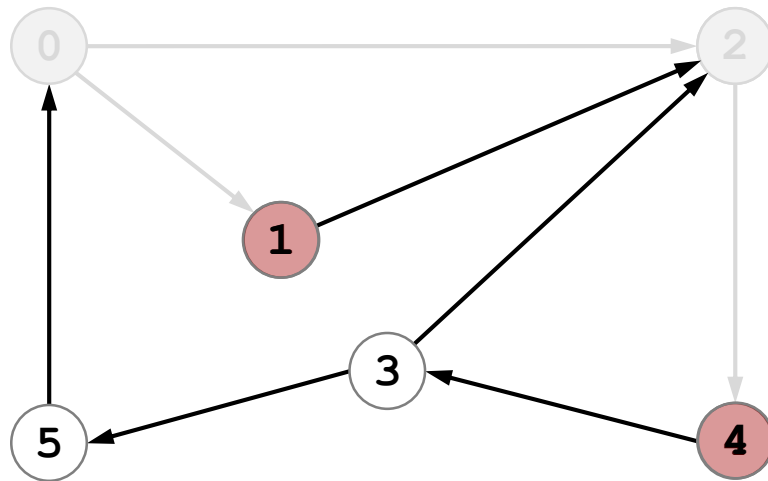
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۳

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

2 done

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	2	2
4	5	-	-
1			

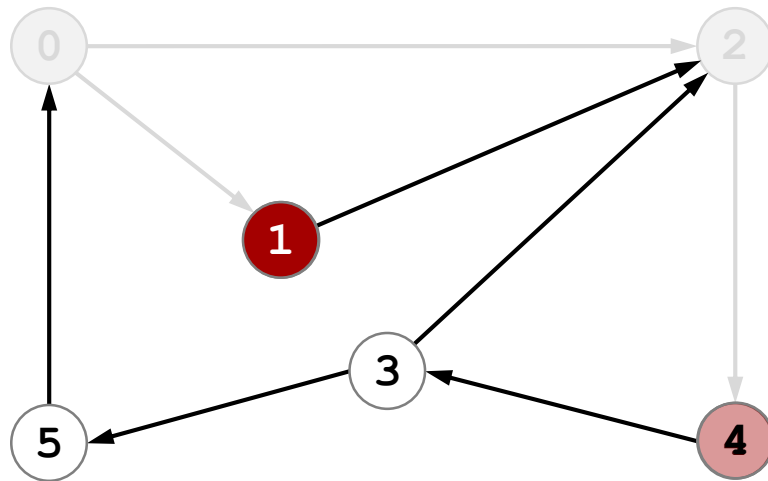
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۴

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 1

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	2	2
4	5	-	-
1			

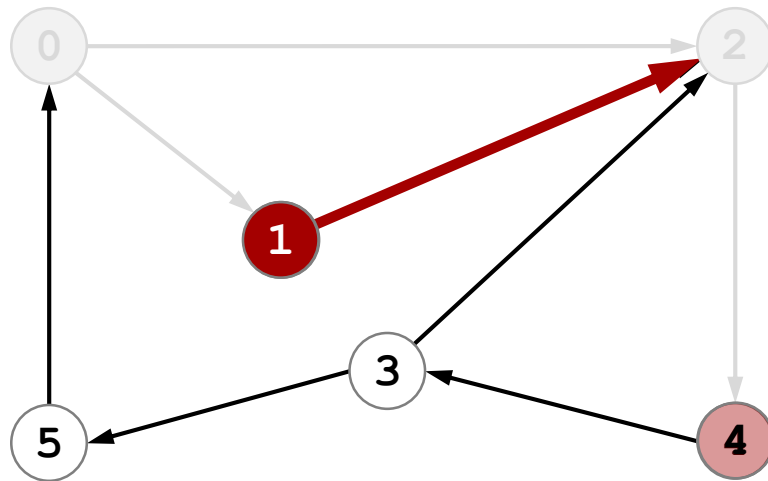
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۵

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 1: check 2

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	2	2
	5	-	-

4

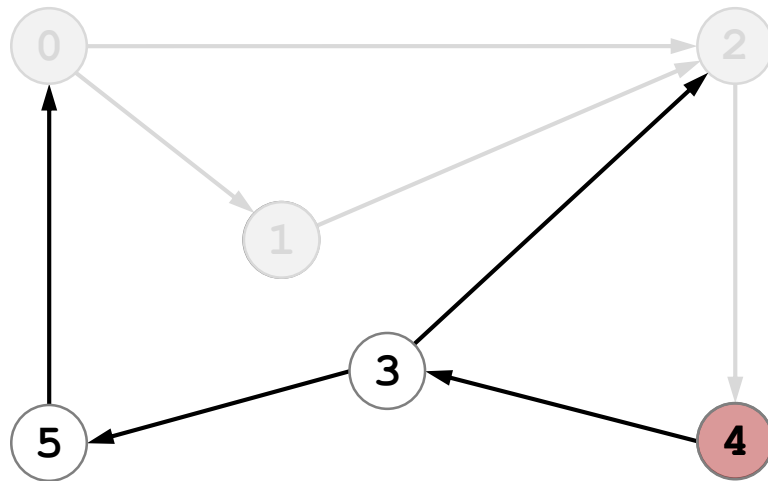
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۶

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

1 done

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	2	2
	5	-	-

4

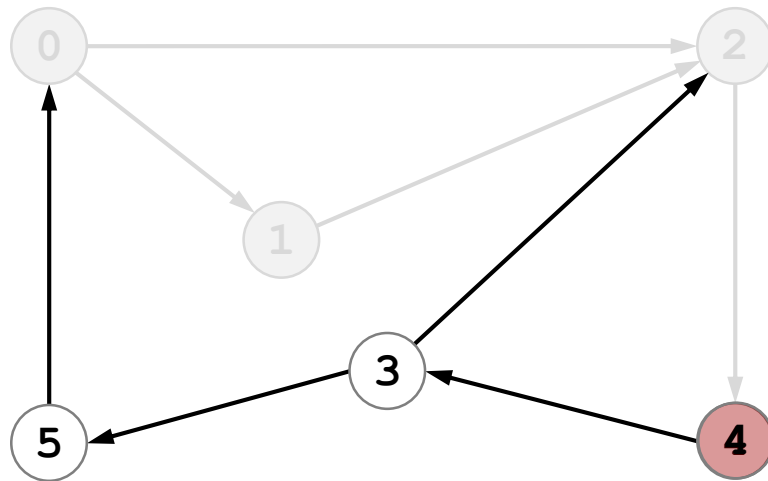
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۷

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 4

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	2	2
	5	-	-

4

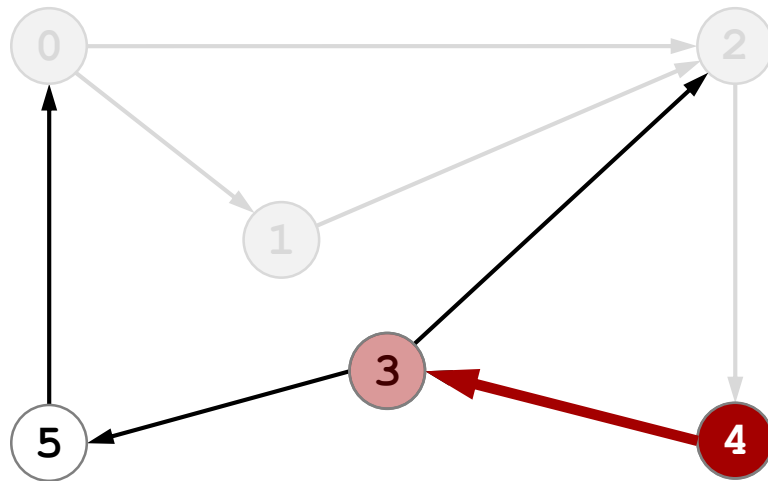
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۸

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 4: check 3

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	-	-
	4	2	2
	5	-	-

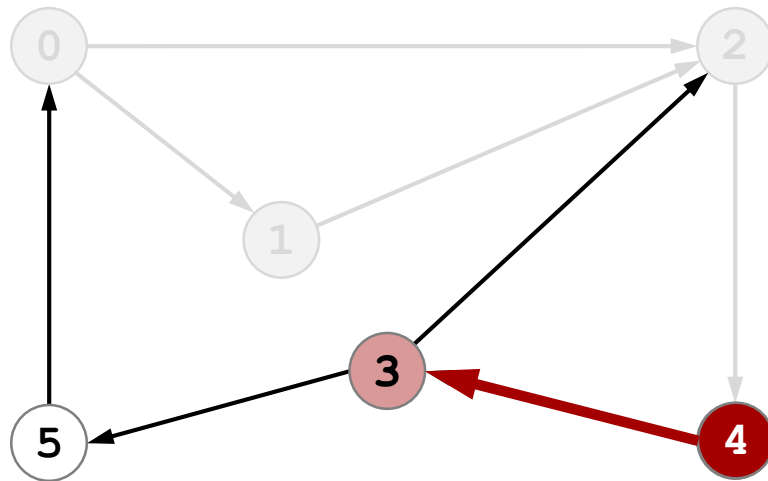
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۵۹

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 4: check 3

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	-	-

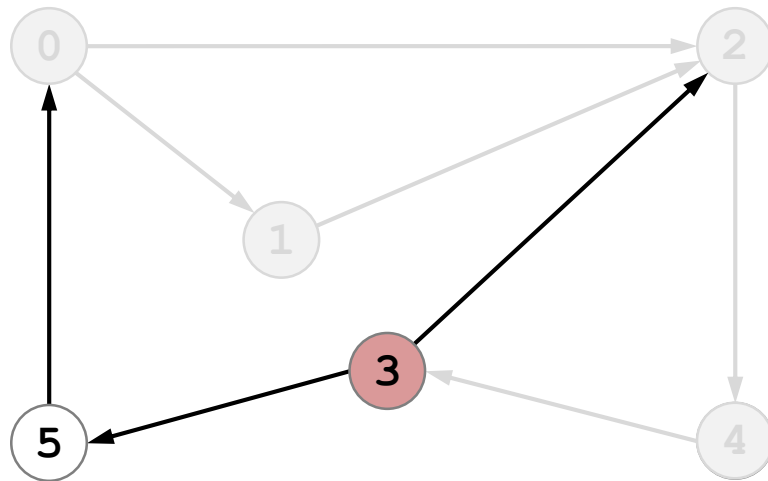
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۰

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

4 done

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	-	-
3			

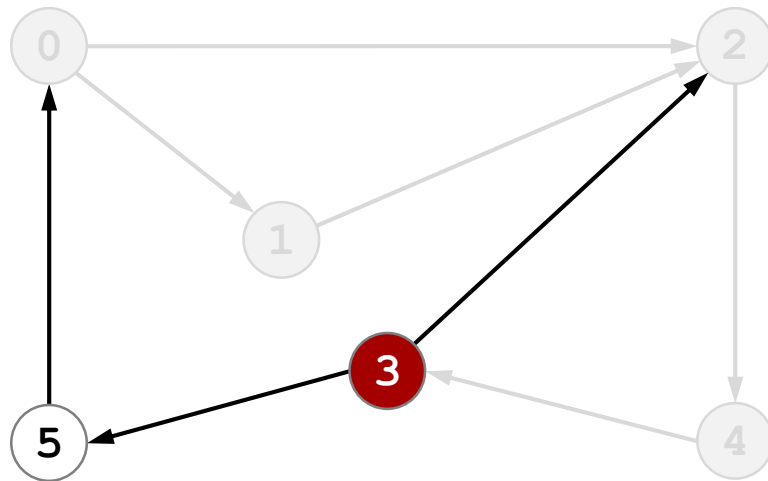
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۱

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 3

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	-	-

3

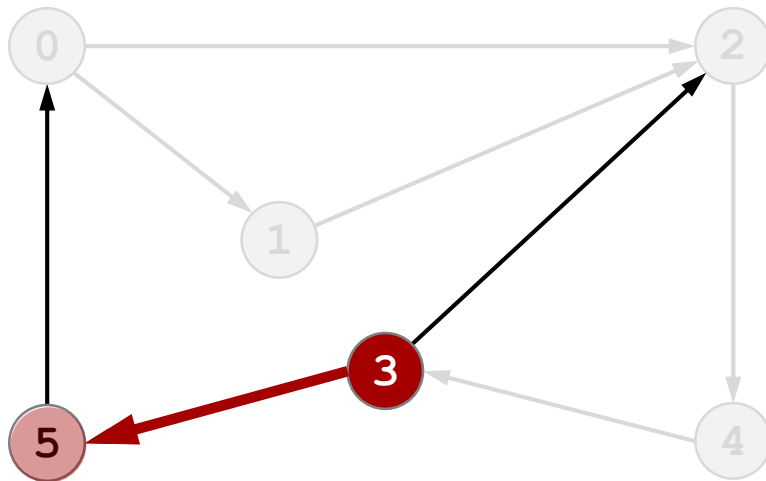
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۲

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 3: check 5, check 2

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	3	4

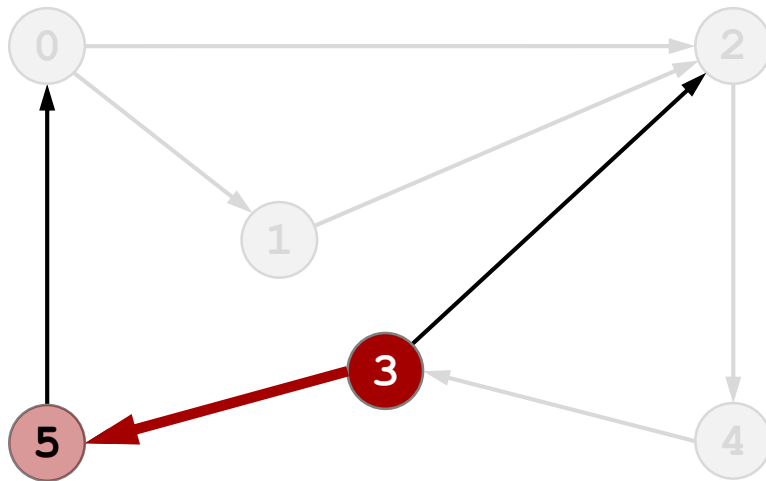
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۳

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 3: check 5, check 2

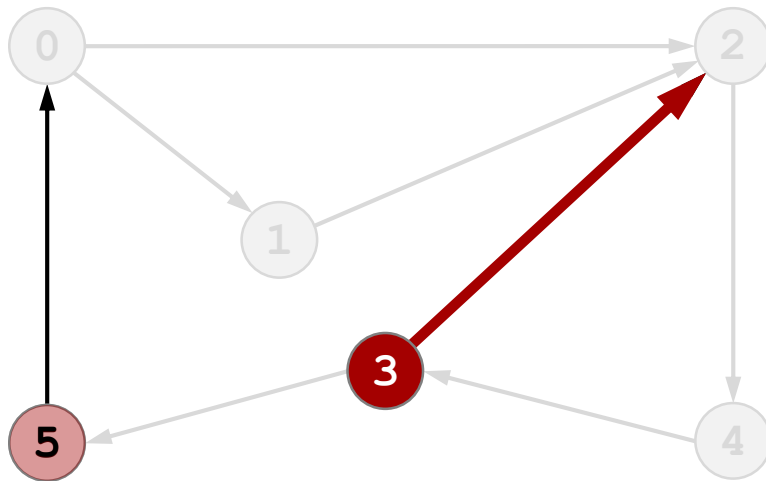
queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	3	4

جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۴

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:
□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 3: check 5, check 2

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	3	4
5			

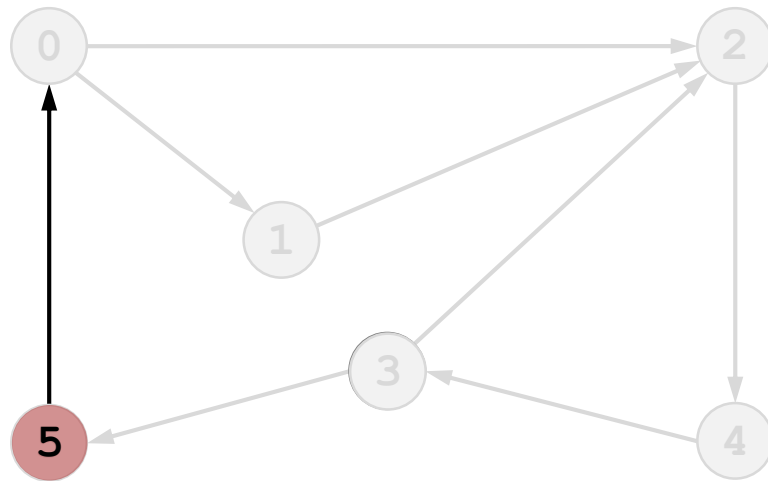
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۵

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

3 done

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	3	4
5			

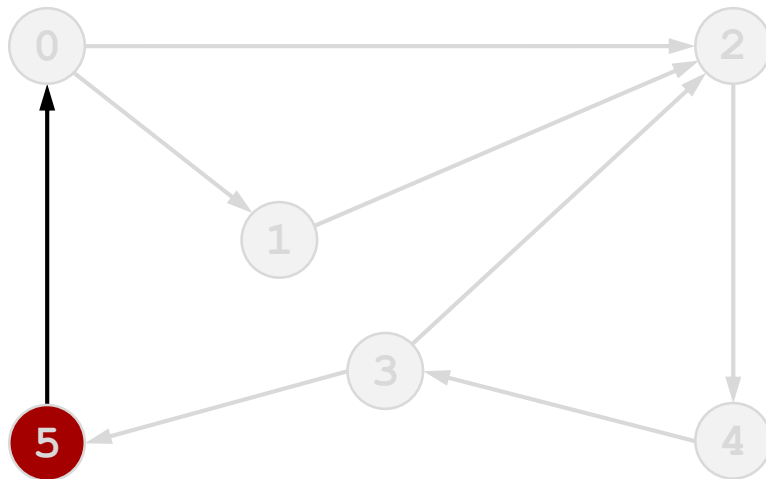
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۶

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده‌اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 5

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	3	4

5

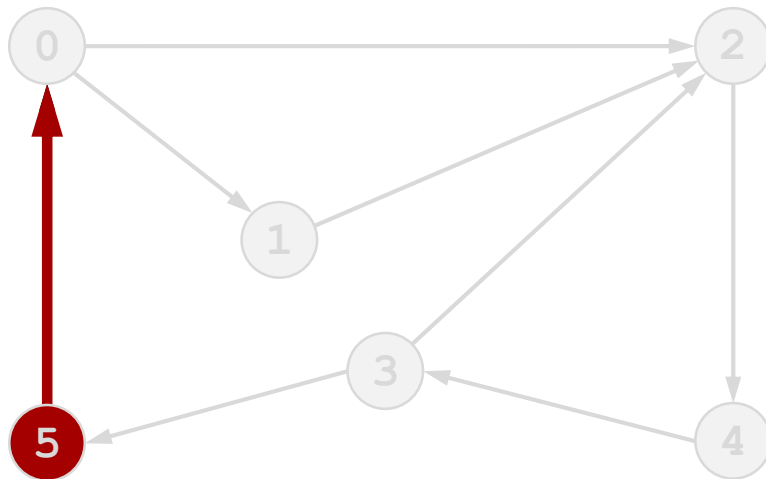
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۷

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

dequeue 5: check 0

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	3	4

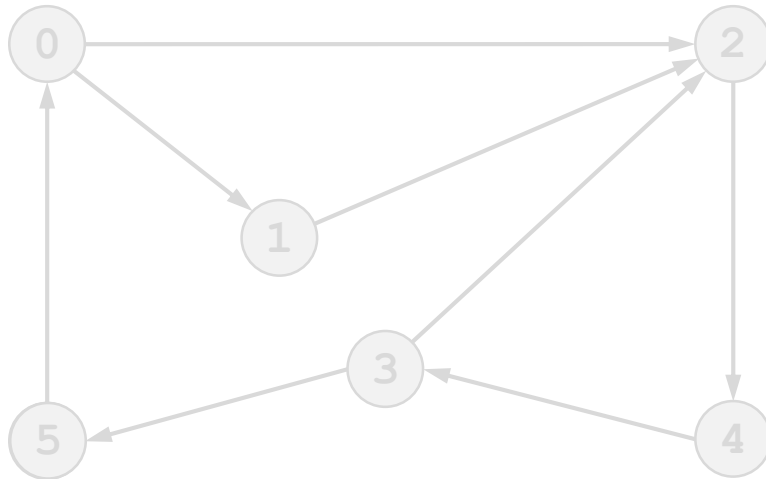
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۸

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

5 done

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	3	4

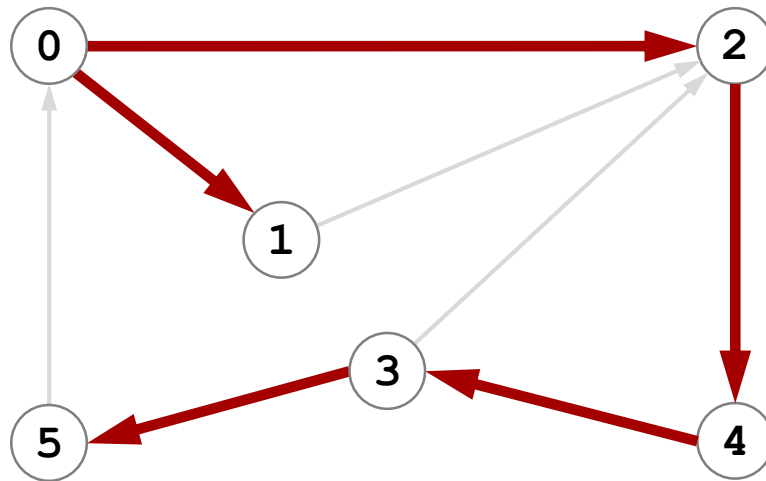
جستجوی سطحی: اجرای نمایشی

۶۹

□ تا زمانی که صف که خالی نشده، مراحل زیر را تکرار کن:

□ رأس v را از ابتدای صف بردار.

□ تمام رئوس مجاور v را که علامت گذاری نشده اند به صف اضافه کن و آنها را علامت گذاری کن.

done

queue	v	edgeTo[]	distTo[]
	0	-	0
	1	0	1
	2	0	1
	3	4	3
	4	2	2
	5	3	4

جستجوی سطحی: پیاده‌سازی جاوا

۷۰

```
public class BreadthFirstPaths
{
    private boolean[] marked;
    private int[] prev;
    private int s;

    ...

    public void bfs(Graph G, int s) {
        Queue<Integer> q = new Queue<Integer>();
        q.enqueue(s);
        marked[s] = true;
        while (!q.isEmpty()) {
            int v = q.dequeue();
            for (int w : G.adj(v))
                if (!marked[w])
                {
                    marked[w] = true;
                    prev[w] = v;
                    q.enqueue(w);
                }
        }
    }
}
```

جستجوی سطحی: پیاده‌سازی جاوا

۷۱

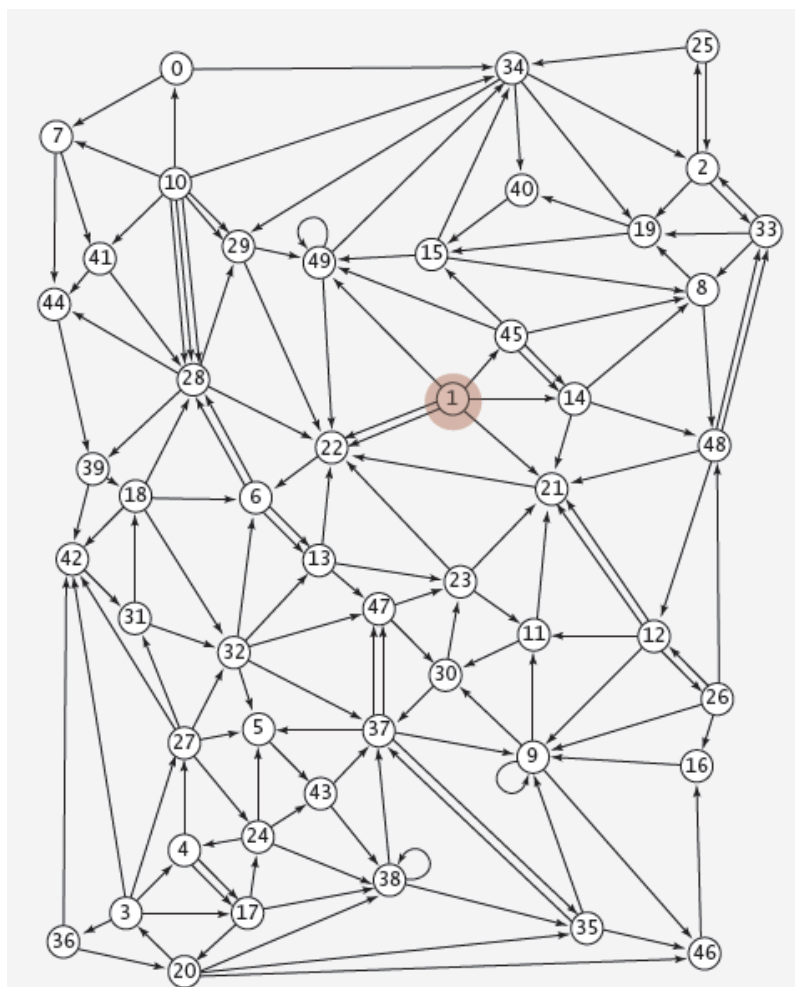
```
public class BreadthFirstDirectedPaths
{
    private boolean[] marked;
    private int[] prev;
    private int s;

    ...

    public void bfs(Digraph G, int s) {
        Queue<Integer> q = new Queue<Integer>();
        q.enqueue(s);
        marked[s] = true;
        while (!q.isEmpty()) {
            int v = q.dequeue();
            for (int w : G.adj(v))
                if (!marked[w])
                {
                    marked[w] = true;
                    prev[w] = v;
                    q.enqueue(w);
                }
        }
    }
}
```

کاربرد جستجوی سطحی در گراف‌های جهت‌دار

۷۲

کاوش صفحات وب.

□ یافتن تمام صفحات وب با شروع از یک صفحه‌ی دلخواه.

جستجوی سطحی.

□ صفحه‌ی شروع را به عنوان مبدأ s انتخاب کن.

□ یک صف برای کاوش صفحات وب در نظر بگیر.

□ یک مجموعه از صفحات کشف شده نگهدار.

□ صفحه‌ی وب بعدی را از صف حذف و تمام صفحاتی را که از این صفحه به آنها پیوند وجود دارد به صف اضافه کن.

س. چرا جستجوی عمقی نه؟

کاوش صفحات وب: پیاده‌سازی در جاوا

۷۳

```
Queue<String> queue = new Queue<String>();  
SET<String> discovered = new SET<String>();
```

```
String root = "www.tabrizu.ac.ir";  
queue.enqueue(root);  
discovered.add(root);
```

```
while (!queue.isEmpty()) {
```

```
    String v = queue.dequeue();  
    StdOut.println(v);  
    In in = new In(v);  
    String input = in.readAll();
```

```
    String regexp = "http://(\\w+\\.)* (\\w+)";  
    Pattern pattern = Pattern.compile(regexp);  
    Matcher matcher = pattern.matcher(input);  
    while (matcher.find())  
    {
```

```
        String w = matcher.group();
```

```
        if (!discovered.contains(w)) {  
            discovered.add(w);  
            queue.enqueue(w);  
        }  
    }
```

```
}
```

```
}
```

← فواردن مفتویات

صفحه وب بعدی

یافتن رشته‌های موجود در

← این صفحه وب به شکل:

http://xxx.yyy.zzz

مرتب سازی توپولوژیکی

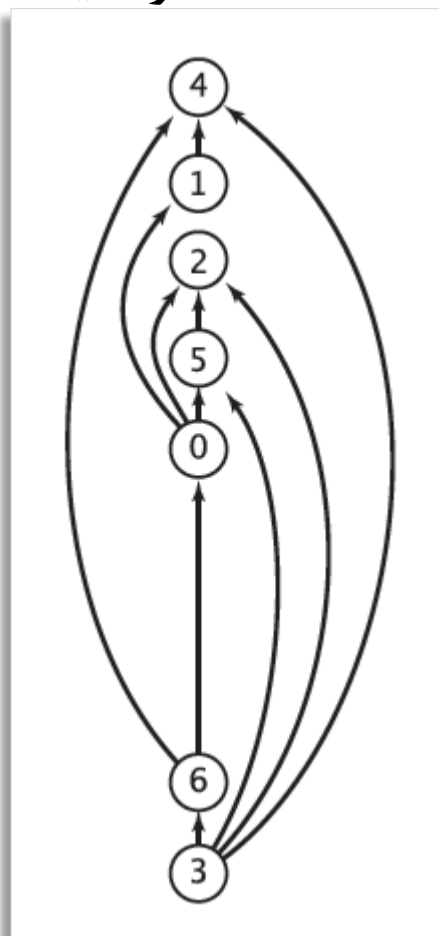

زمان‌بندی وظایف

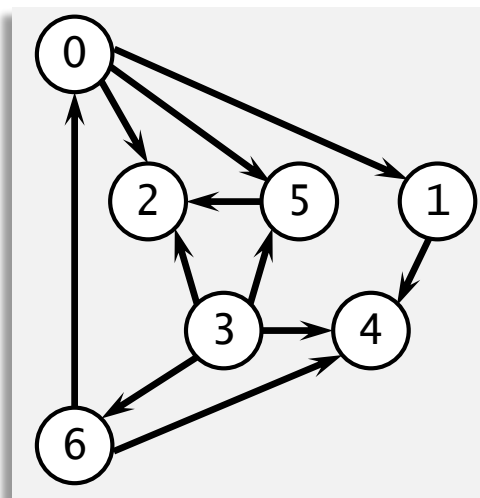
۷۵

□ **هدف.** با داشتن مجموعه‌ای از وظایف که بر روی آنها یک رابطه‌ی تقدم تعریف شده است، وظایف باید به چه ترتیبی زمان‌بندی شوند؟

□ **مدل‌سازی با گراف جهت‌دار.** رأس = وظیفه؛ یال = رابطه‌ی تقدم

زمان‌بندی امکان‌پذیر

گراف تقدم

- ۰. الگوریتم‌ها
- ۱. نظریه پیچیدگی محاسباتی
- ۲. هوش مصنوعی
- ۳. مبانی کامپیوتر
- ۴. رمزنگاری
- ۵. محاسبات علمی
- ۶. برنامه‌سازی پیشرفته

وظایف

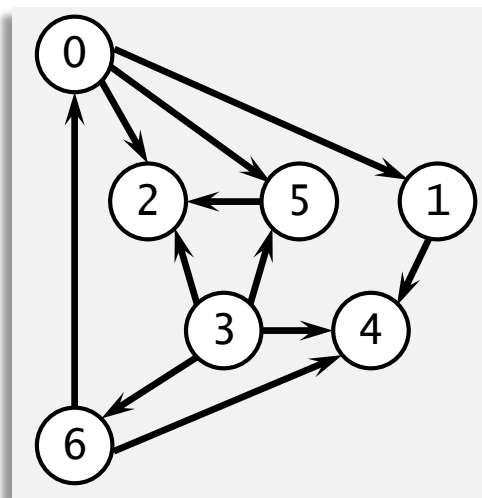
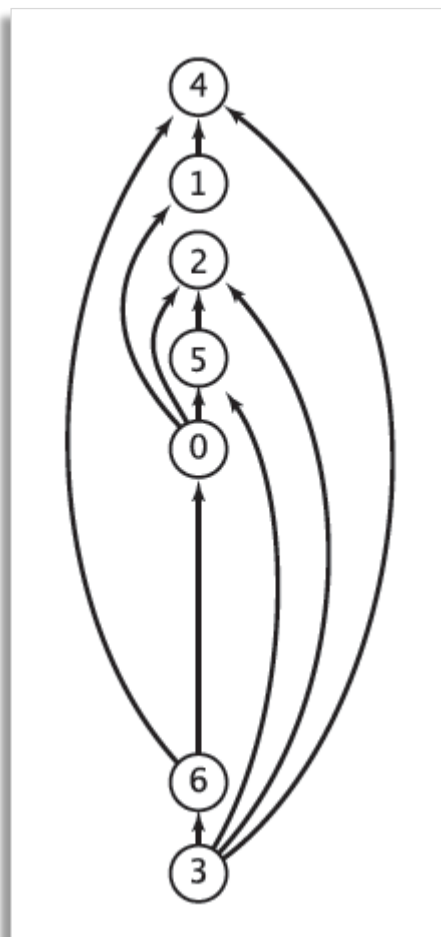
مرتب‌سازی توپولوژیکی

۷۶

□ **DAG**. گراف جهت‌دار بدون دور.

□ **مرتب‌سازی توپولوژیکی**. ترسیم مجدد DAG به گونه‌ای که جهت همه‌ی یالها رو به بالا باشد.

□ **راه حل**. جستجوی عمقی.

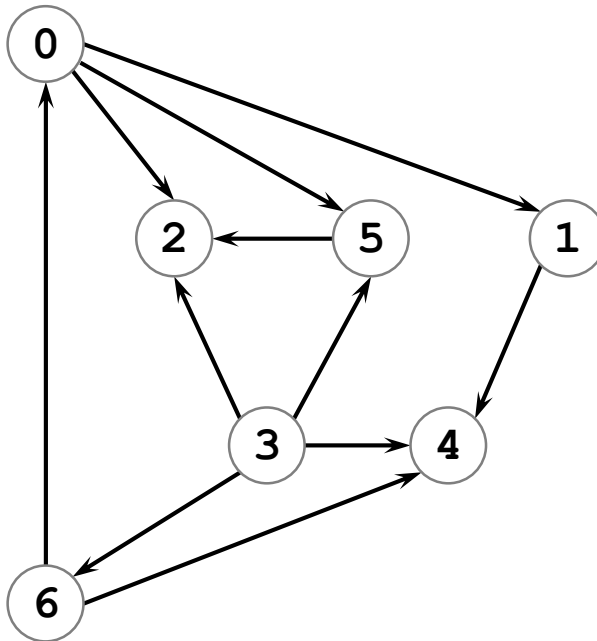
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۷۷

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

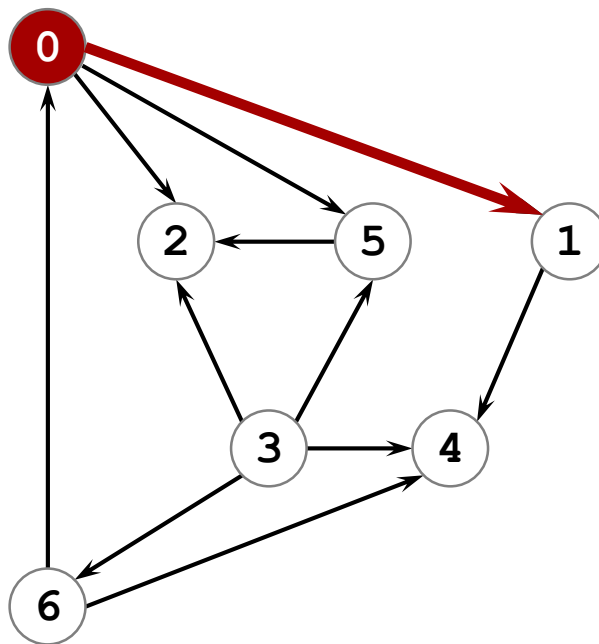
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۷۸

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

postorder

Visit 0: check 1, check 2, check 5

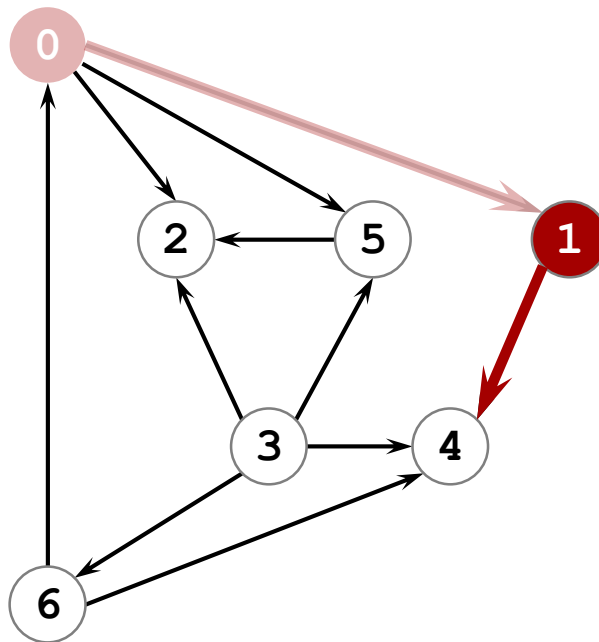
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۷۹

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

postorder

Visit 1: check 4

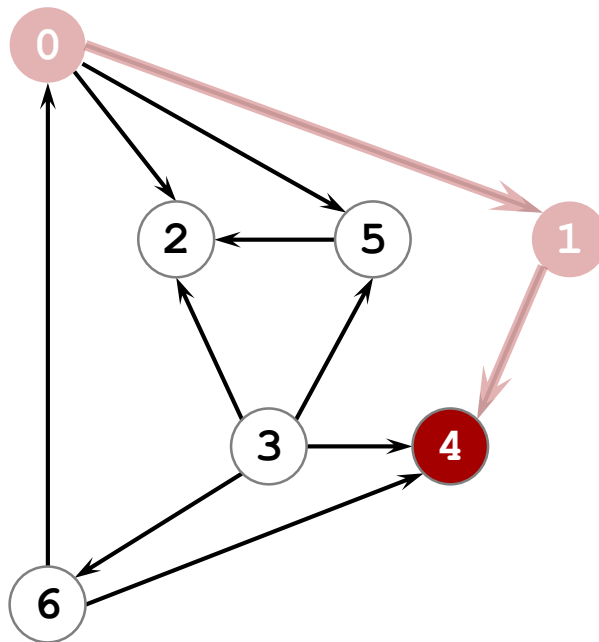
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۰

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

postorder

Visit 1: check 4

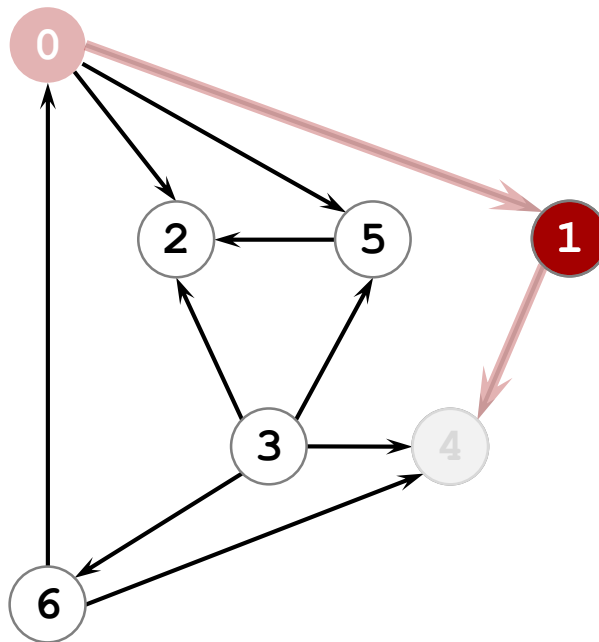
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۱

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4

4 done

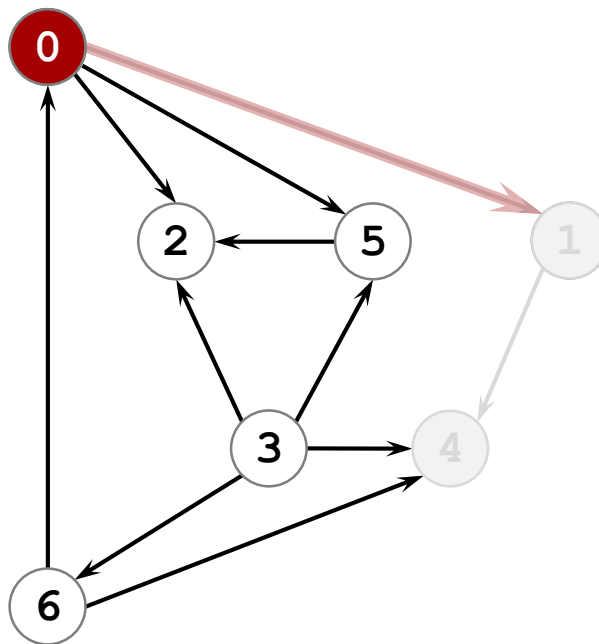
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۲

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1

1 done

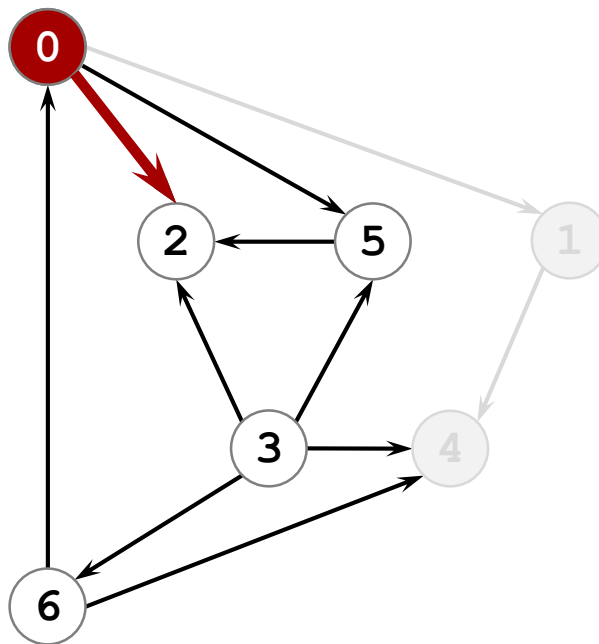
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۳

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1

Visit 0: check 1, **check 2**, check 5

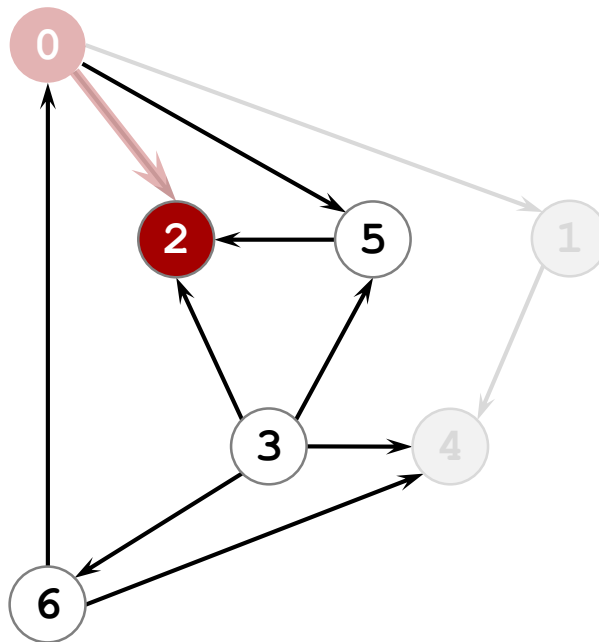
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۴

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1

Visit 2

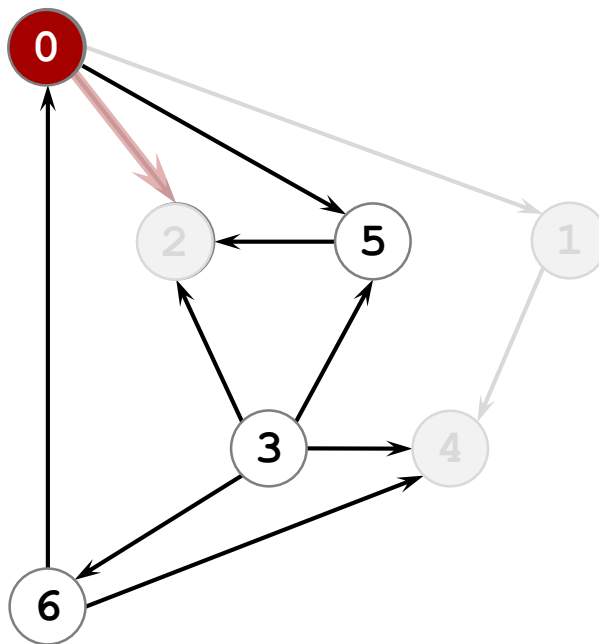
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۵

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1 2

2 done

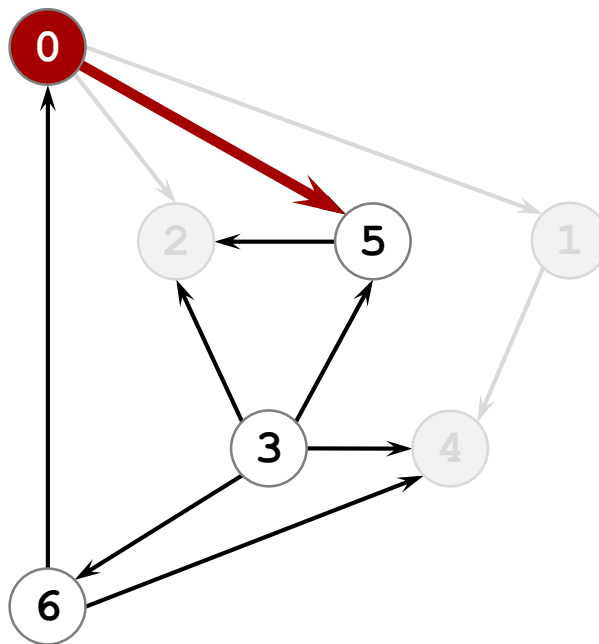
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۶

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1 2

Visit 0: check 1, check 2, **check 5**

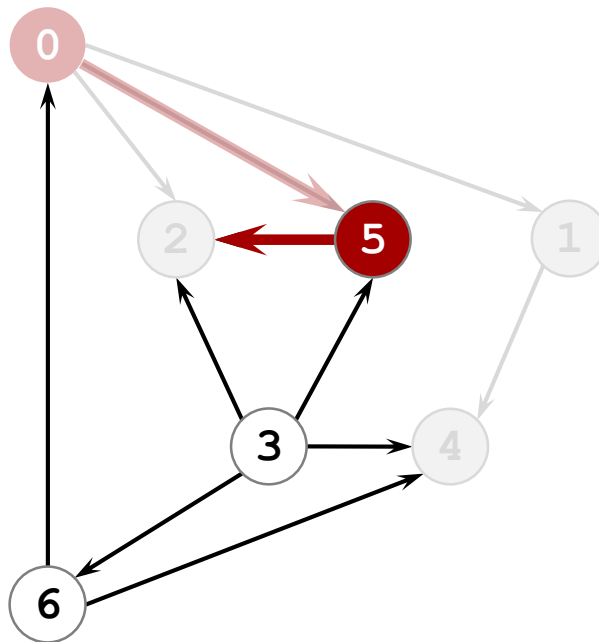
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۷

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1 2

Visit 5: check 2

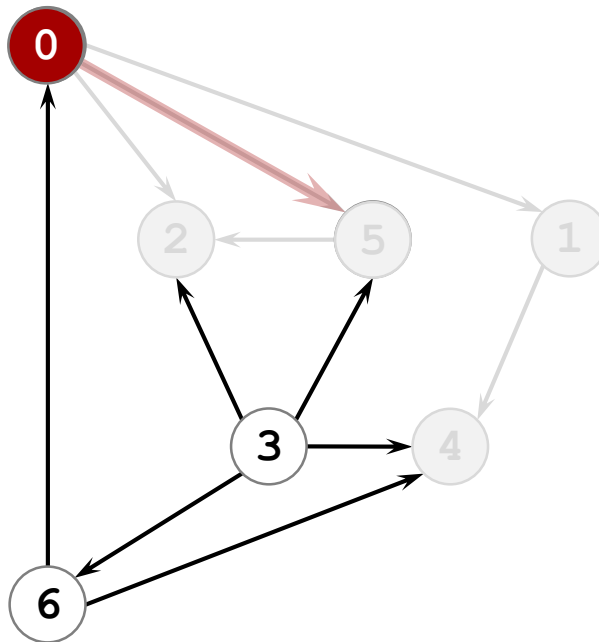
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۸

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5

5 done

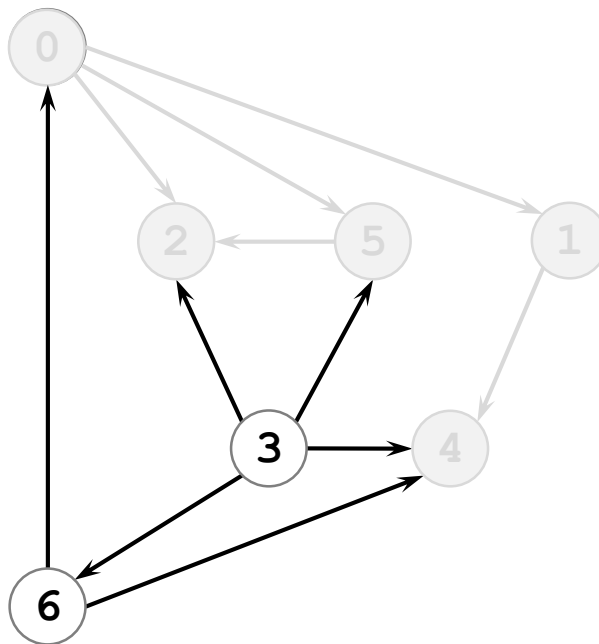
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۸۹

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5 0

0 done

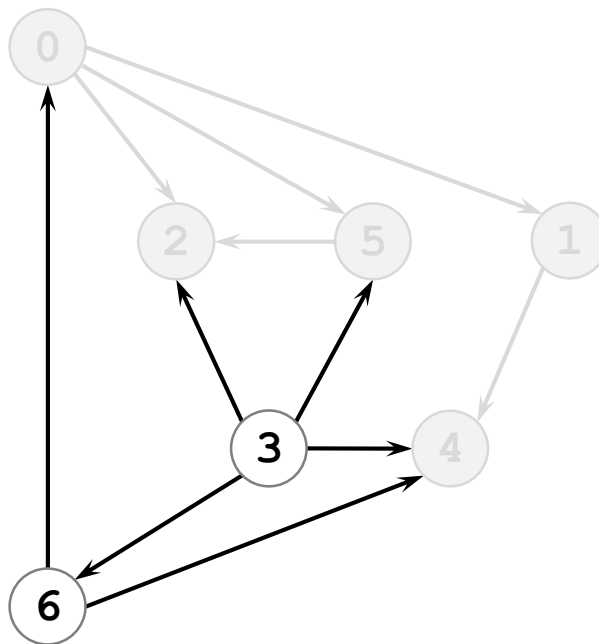
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۹۰

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5 0

Check 2

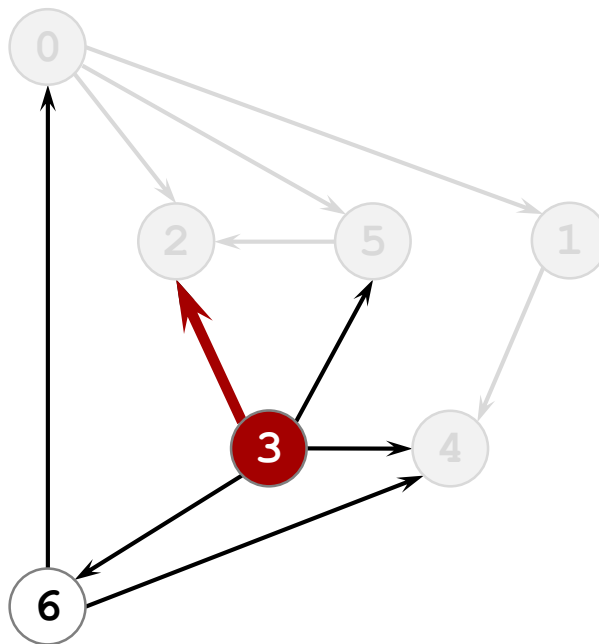
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۹۱

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5 0

Visit 3: check 2, check 4, check 5, check 6

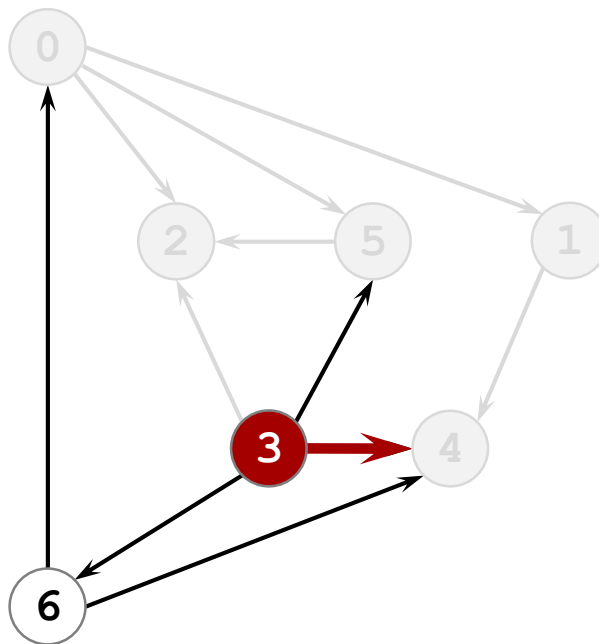
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۹۲

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5 0

Visit 3: check 2, **check 4**, check 5, check 6

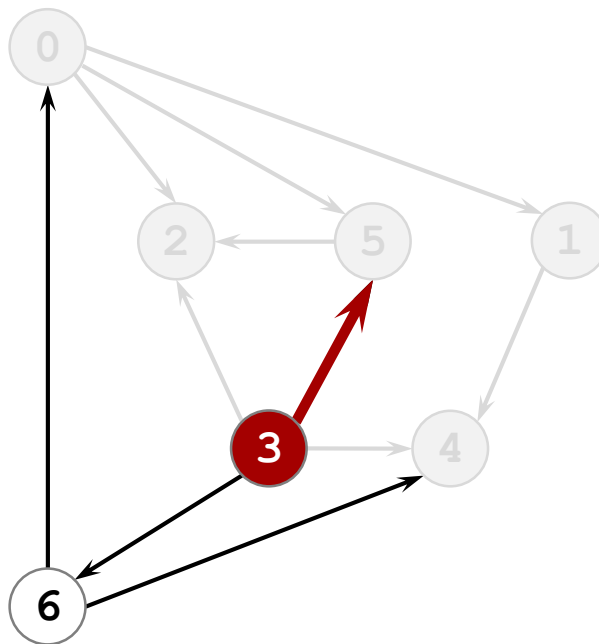
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۹۳

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5 0

Visit 3: check 2, check 4, **check 5**, check 6

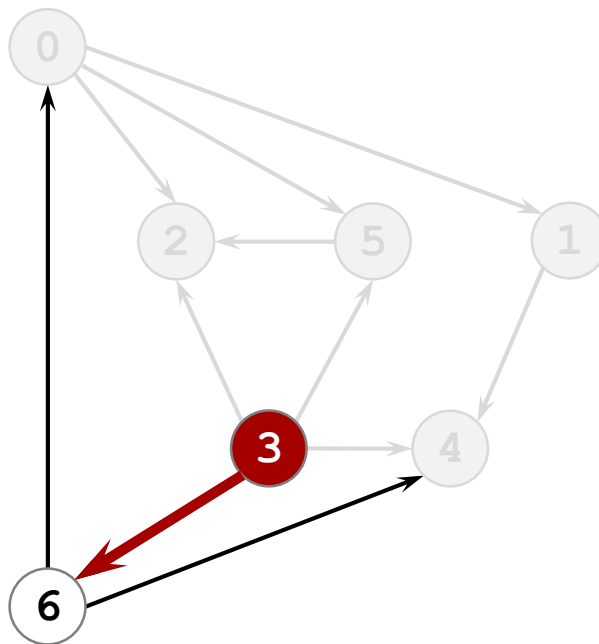
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایی

۹۴

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5 0

Visit 3: check 2, check 4, check 5, **check 6**

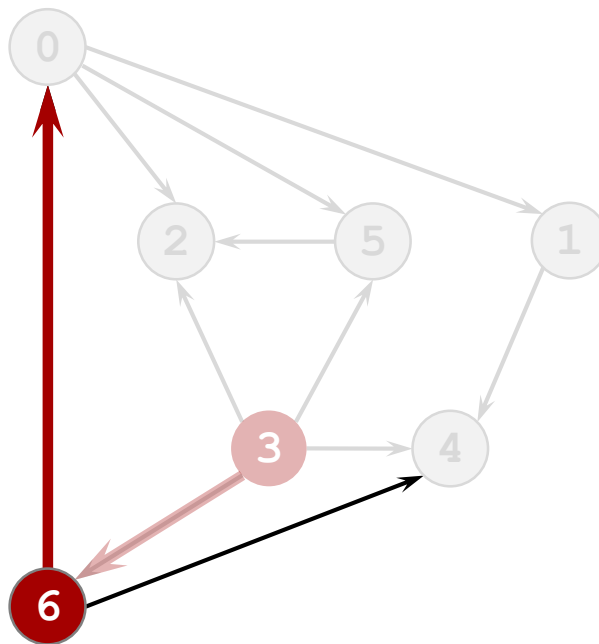
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۹۵

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5 0

Visit 6: check 0, check 4

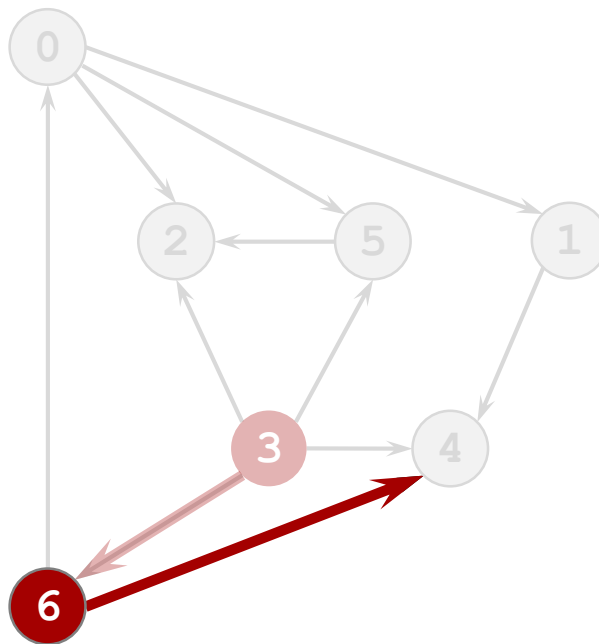
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۹۶

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder
4 1 2 5 0

Visit 6: check 0, check 4

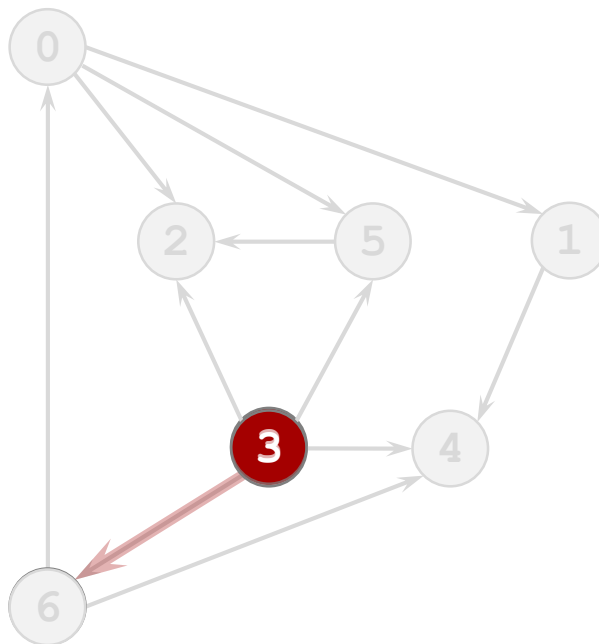
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایی

۹۷

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1 2 5 0 6

6 done

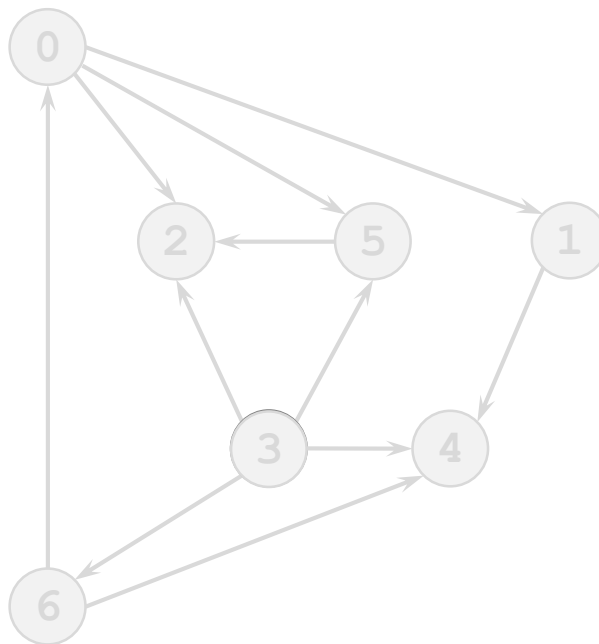
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۹۸

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1 2 5 0 6 3

3 done

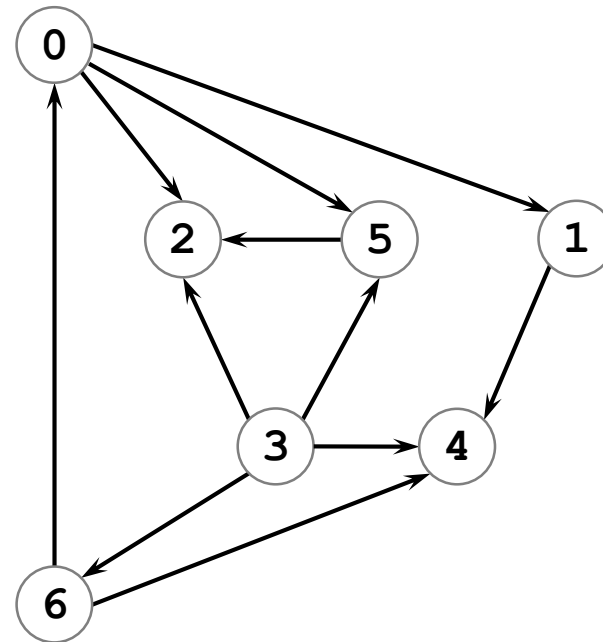
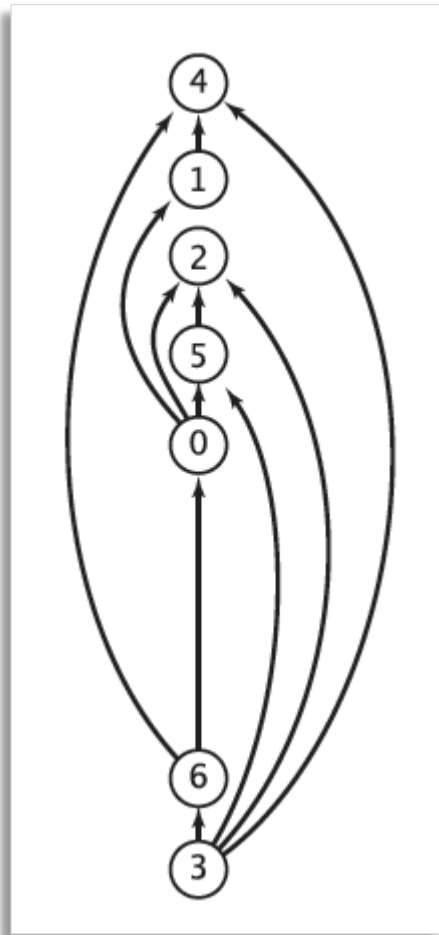
مرتب‌سازی توپولوژیکی: اجرای نمایشی

۹۹

□ مرتب‌سازی توپولوژیکی.

□ یک جستجوی عمقی انجام بده.

□ رئوس را به ترتیب معکوس پس‌ترتیب برگردان.

Postorder

4 1 2 5 0 6 3

مرتب‌سازی توپولوژیکی: پیاده‌سازی

۱۰۰

```
public class DepthFirstOrder
{
    private boolean[] marked;
    private Stack<Integer> reversePost;

    public DepthFirstOrder(Digraph G)
    {
        reversePost = new Stack<Integer>();
        marked = new boolean[G.V()];
        for (int v = 0; v < G.V(); v++)
            if (!marked[v]) dfs(G, v);
    }

    private void dfs(Digraph G, int v) {
        marked[v] = true;
        for (int w : G.adj(v))
            if (!marked[w]) dfs(G, w);
        reversePost.push(v);
    }

    public Iterable<Integer> reversePost()
    { return reversePost; }
}
```

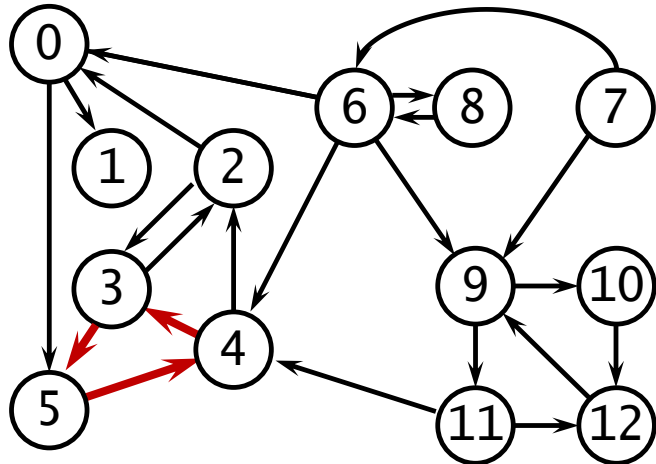
برگرداندن رئوس به ترتیب عکس
پس‌ترتیب در جستجوی عمقی

تشخیص دور جهت‌دار

۱۰۱

گزاره. یک گراف جهت‌دار دارای ترتیب توپولوژیکی است اگر و فقط اگر شامل دور جهت‌دار نباشد.
اثبات.

- اگر دور جهت‌دار وجود داشته باشد، ترتیب توپولوژیکی غیر ممکن است.
- اگر دور جهت‌دار وجود نداشته باشد، الگوریتم مبتنی بر DFS یک ترتیب توپولوژیکی پیدا می‌کند.

- **هدف.** تشخیص دور در گراف جهت‌دار.
- **راه حل.** استفاده از DFS

کاربرد تشخیص دور: وراثت چرخه‌ای

۱۰۲

□ کامپایلر جاوا از الگوریتم تشخیص دور استفاده می‌کند.

```
public class A extends B
{
    ...
}
```

```
public class B extends C
{
    ...
}
```

```
public class C extends A
{
    ...
}
```

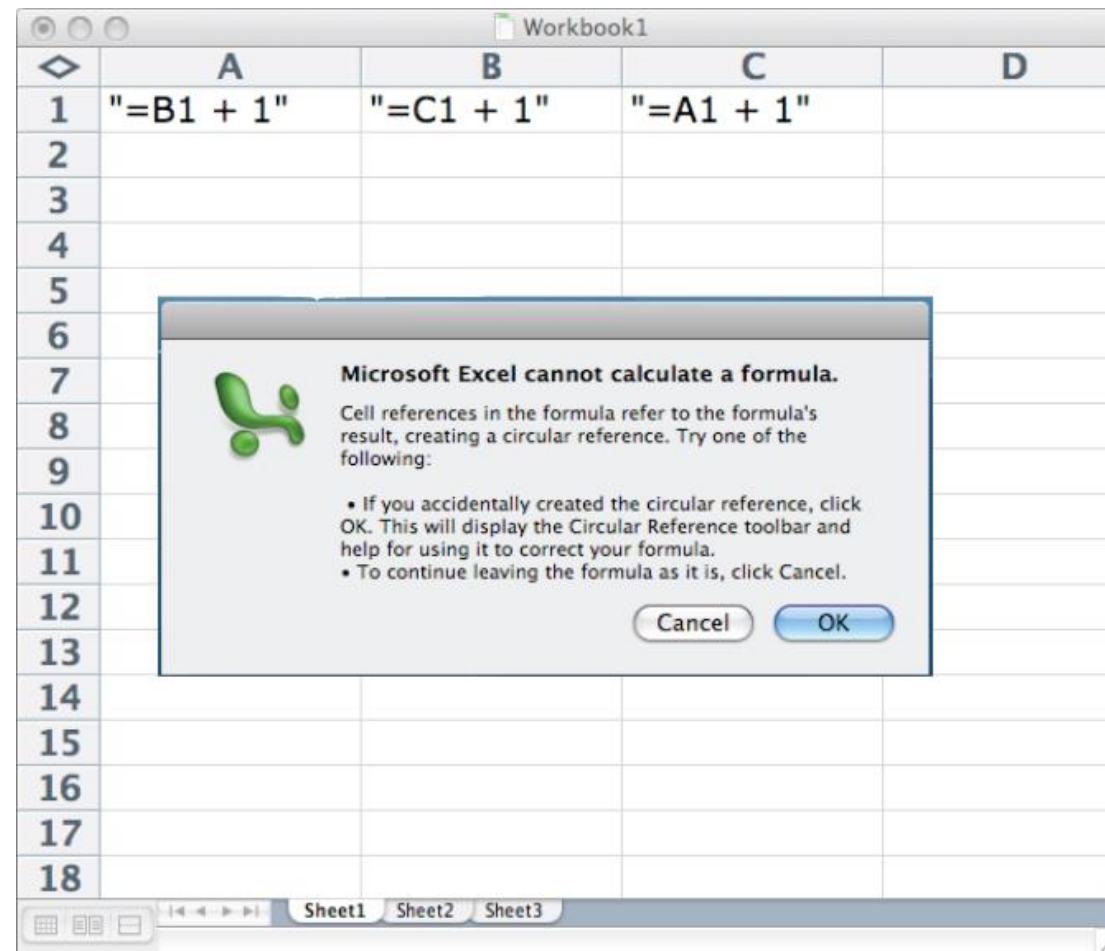
```
% javac A.java
```

```
A.java:1: cyclic inheritance involving A
public class A extends B { }
                ^
1 error
```

کاربرد تشخیص دور: محاسبات در اکسل

۱۰۳

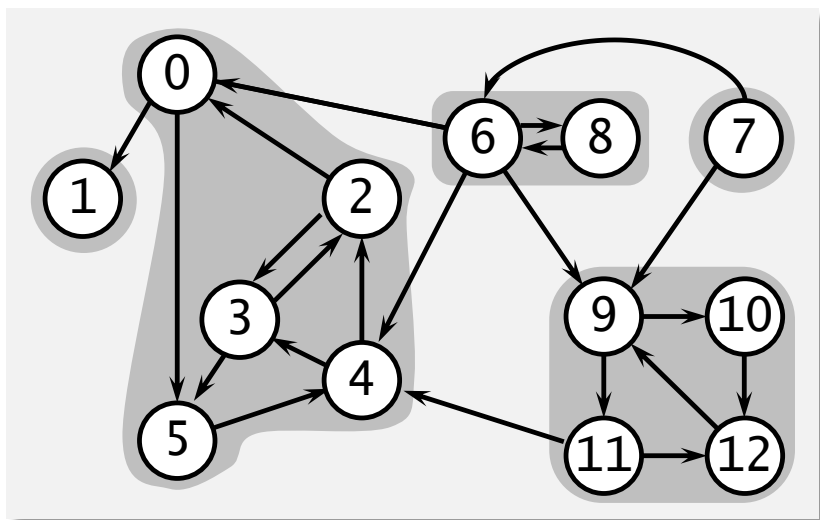
□ برنامه‌ی اکسل میکروسافت از الگوریتم تشخیص دور استفاده می‌کند.

مؤلفه‌های همبند قوی

مؤلفه‌های همبند قوی

۱۰۵

□ **تعریف.** رئوس V و W **همبند قوی** هستند اگر یک مسیر جهت‌دار از V به W و یک مسیر جهت‌دار از W به V وجود داشته باشد.

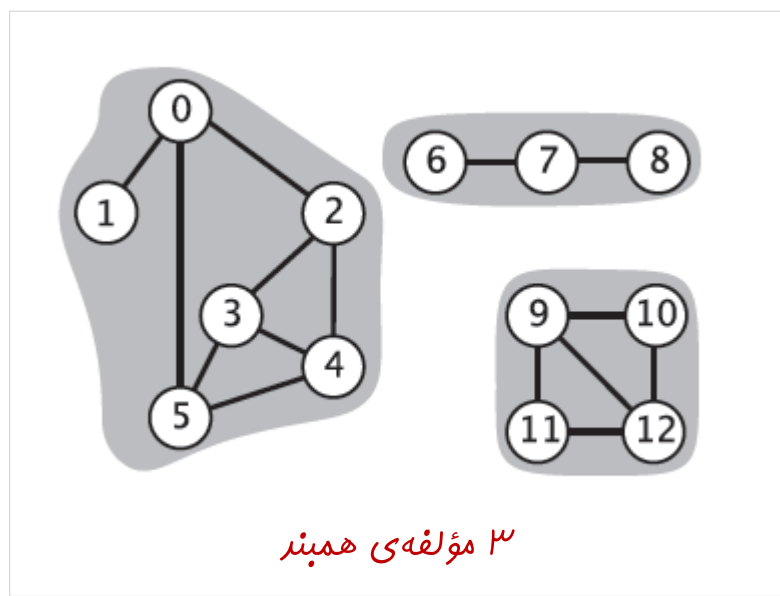
□ **ویژگی کلیدی.** همبندی قوی یک **رابطه‌ی هم‌ارزی** است.

□ **تعریف.** یک **مؤلفه‌ی همبند قوی** یک زیرمجموعه‌ی بیشینه از رئوس همبند قوی است.

مؤلفه‌های همبند و مؤلفه‌های همبند قوی

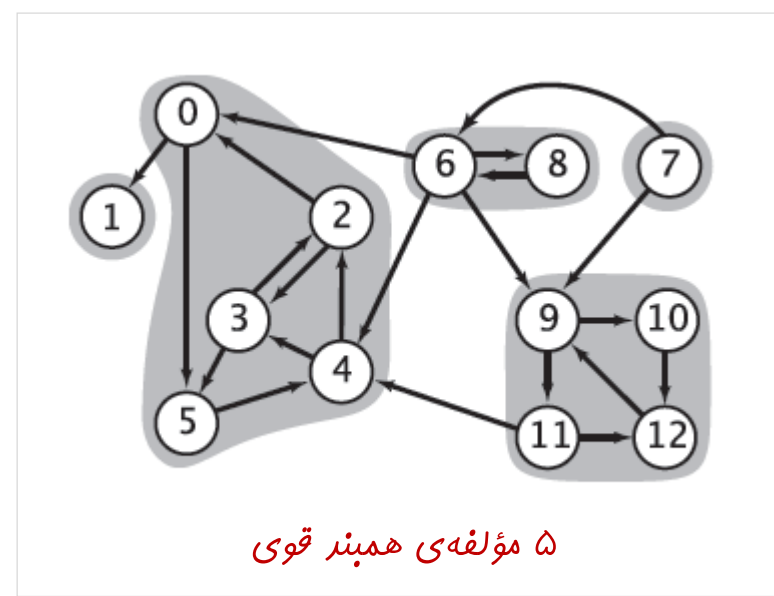
۱۰۶

رئوس V و W همبند هستند، اگر یک مسیر بین V و W وجود داشته باشد

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
cc	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2	2	2	2

رئوس V و W همبند قوی هستند، اگر یک مسیر جهت‌دار از V به W و یک مسیر جهت‌دار از W به V وجود داشته باشد

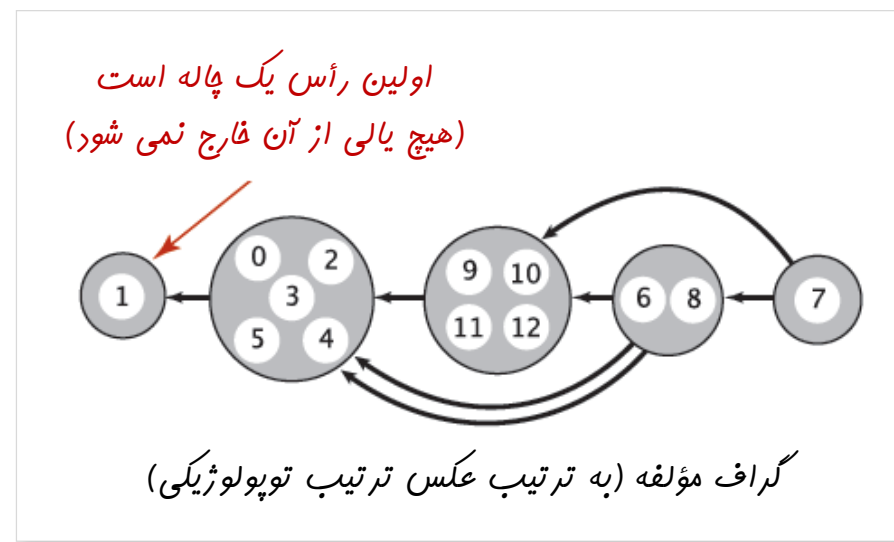
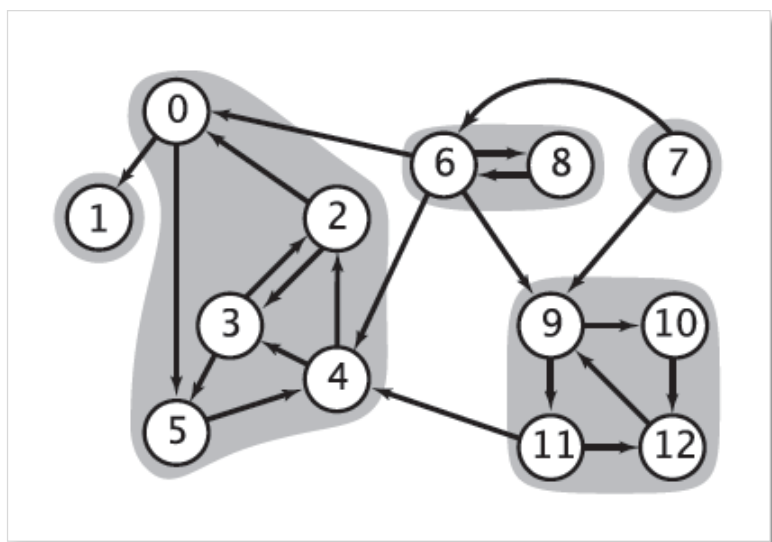
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
scc	1	0	1	1	1	1	3	4	3	2	2	2	2

الگوریتم کاساراجو

۱۰۷

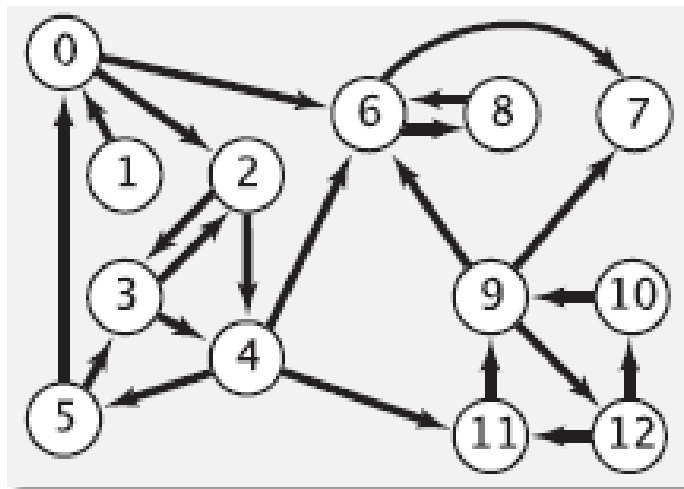
- **گراف معکوس.** مؤلفه‌های همبند قوی در G و G^R یکسان هستند.
- **گراف مؤلفه.** قرار دادن مؤلفه‌های همبند قوی در یک رأس.
ایده.

- محاسبه‌ی ترتیب توپولوژیکی در گراف مؤلفه.
- اجرای DFS با در نظر گرفتن رئوس به ترتیب عکس ترتیب توپولوژیکی.

الگوریتم کاساراجو

۱۰۸

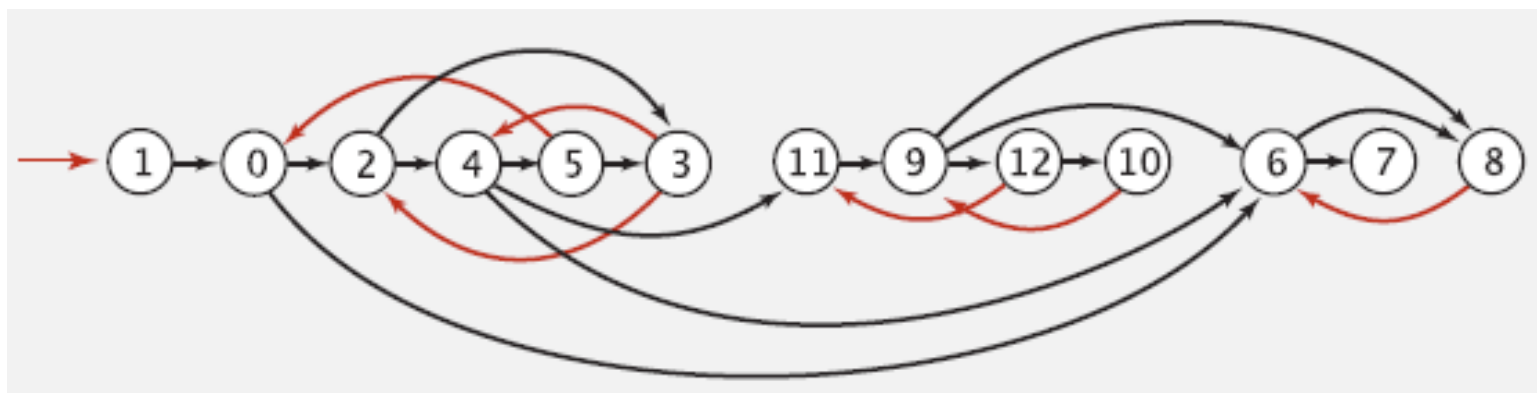

یک الگوریتم ساده برای محاسبه مؤلفه‌های همبند قوی.
□ اجرای DFS بر روی G^R برای محاسبه عکس پس‌ترتیب

عکس پس‌ترتیب برای استفاده در دومین اجرای DFS:

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

□ اجرای DFS بر روی G با در نظر گرفتن رئوس به ترتیب تولید شده در اولین DFS

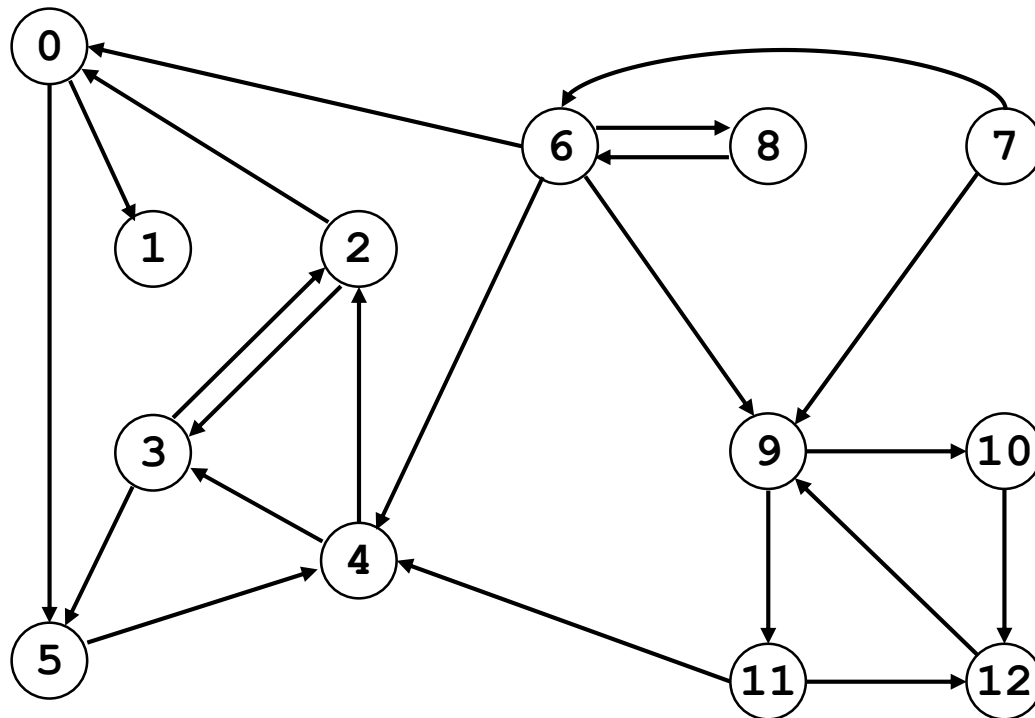

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۰۹

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

گراف جهت‌دار

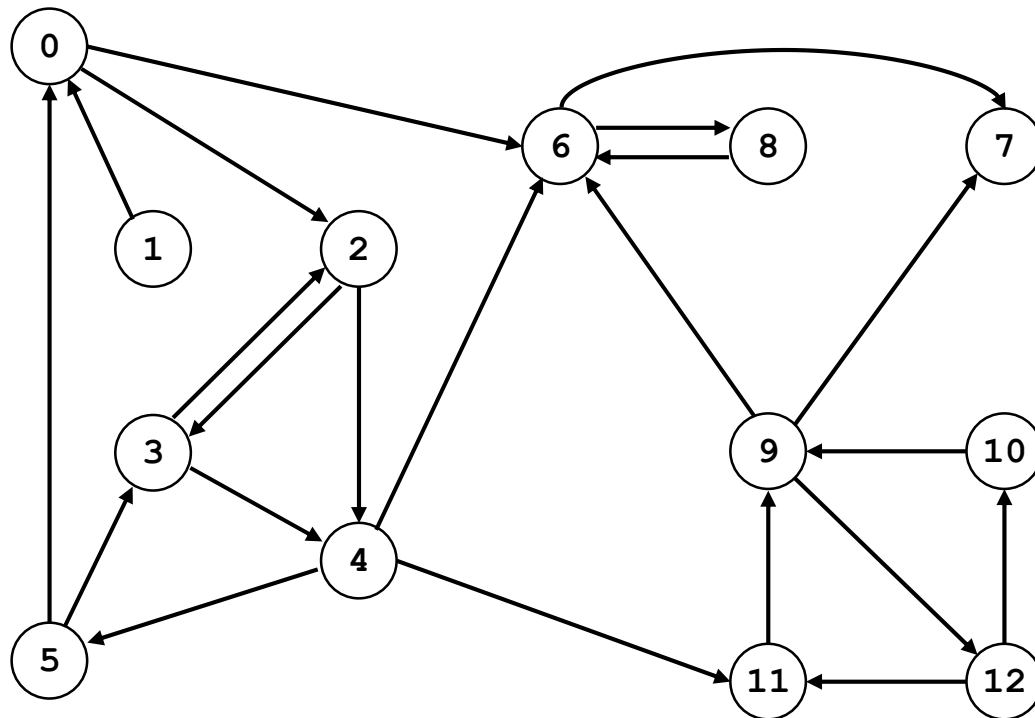

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۰

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

معکوس گراف جهت‌دار

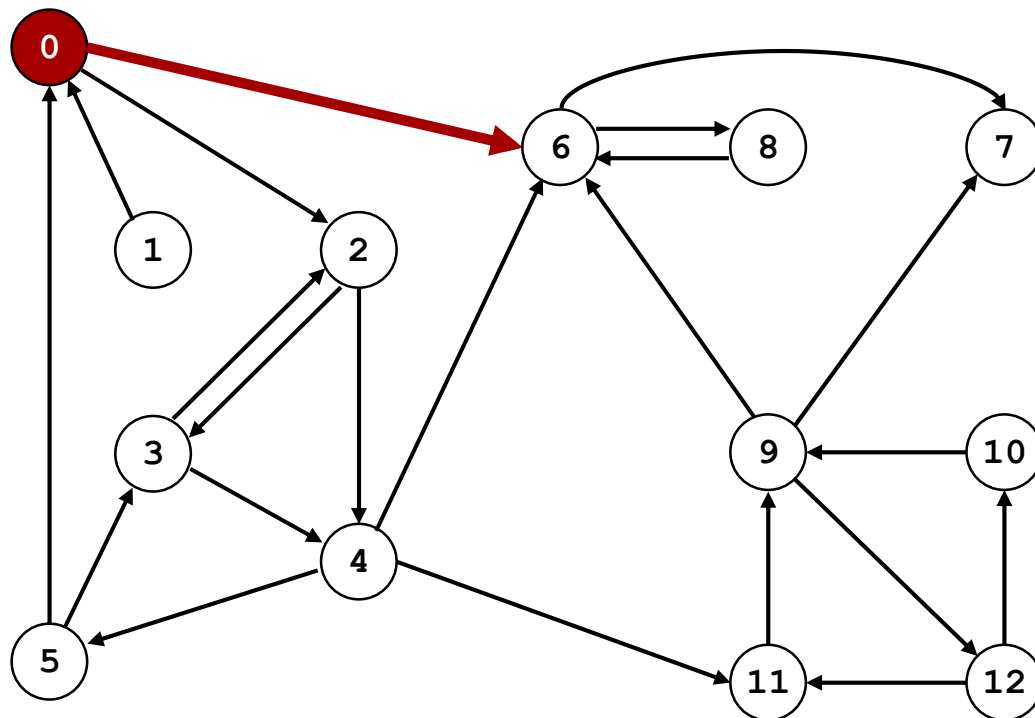

v	marked[]
0	F
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	F
7	F
8	F
9	F
10	F
11	F
12	F

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۱

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

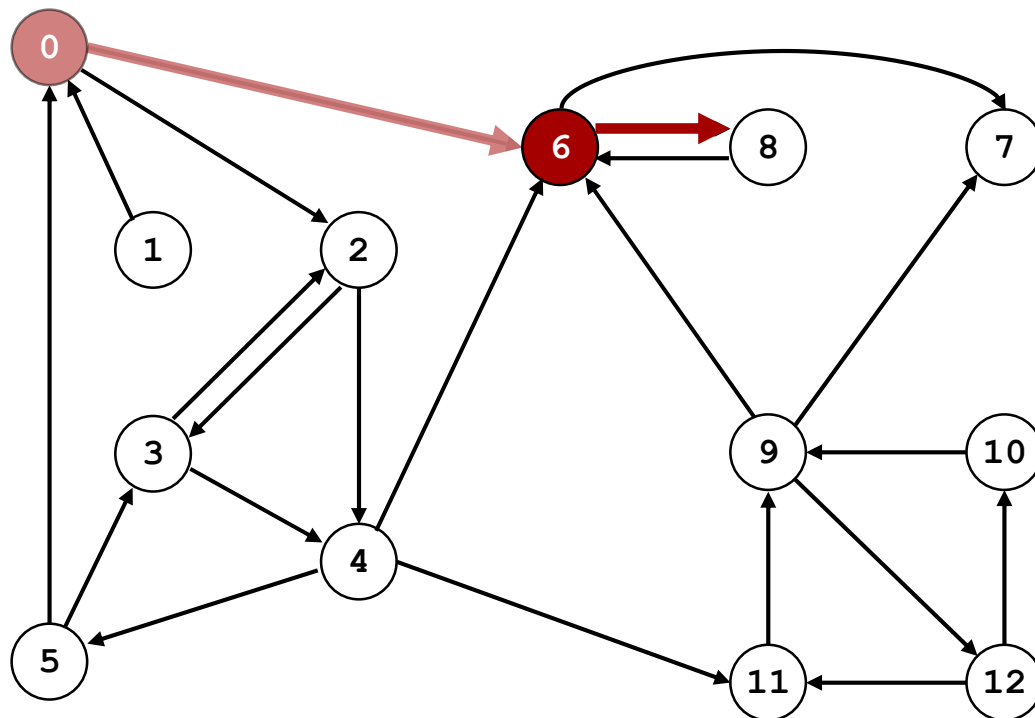
v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	F
7	F
8	F
9	F
10	F
11	F
12	F

Visit 0: check 6, check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۲

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

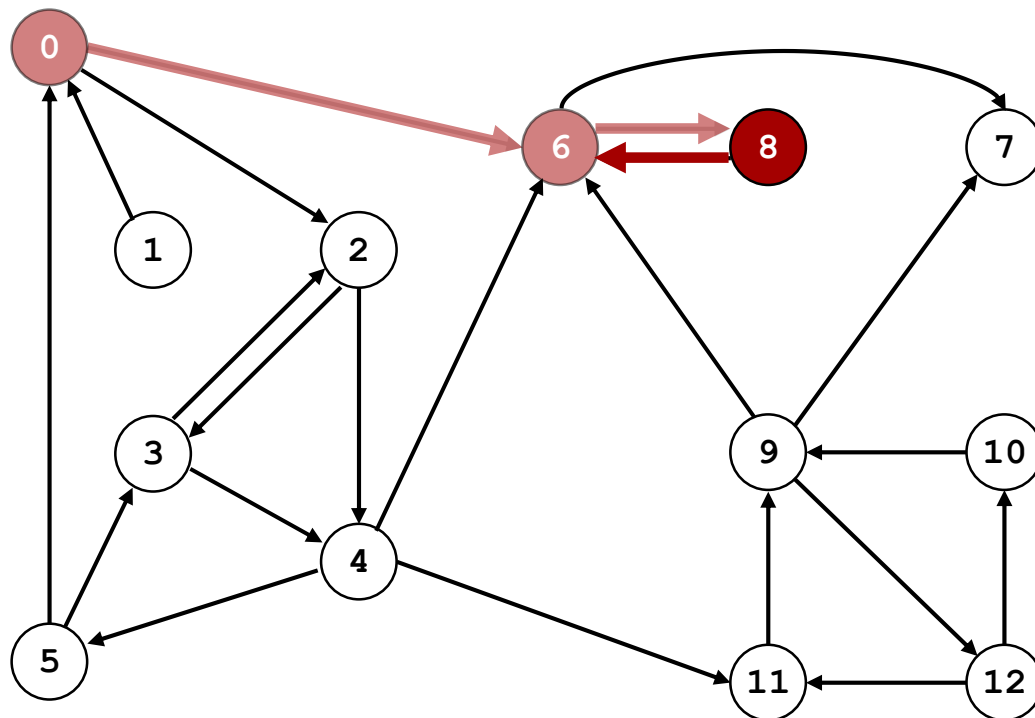
v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	F
8	F
9	F
10	F
11	F
12	F

Visit 6: check 8, check 7

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۳

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	F
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

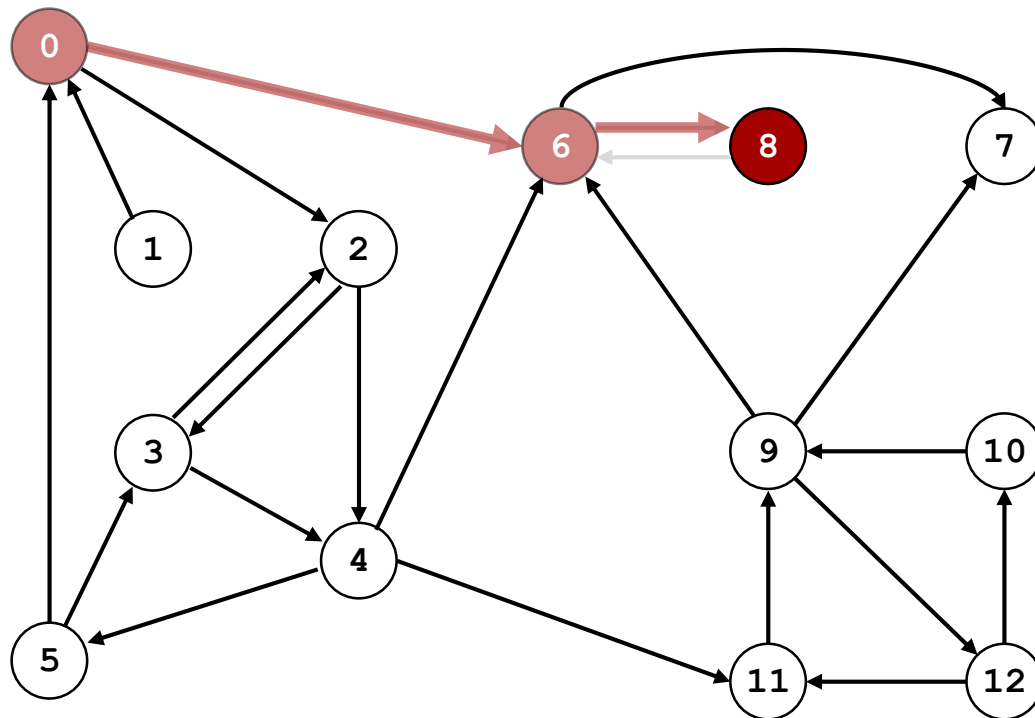
Visit 8: check 6

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۴

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

8

v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	F
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

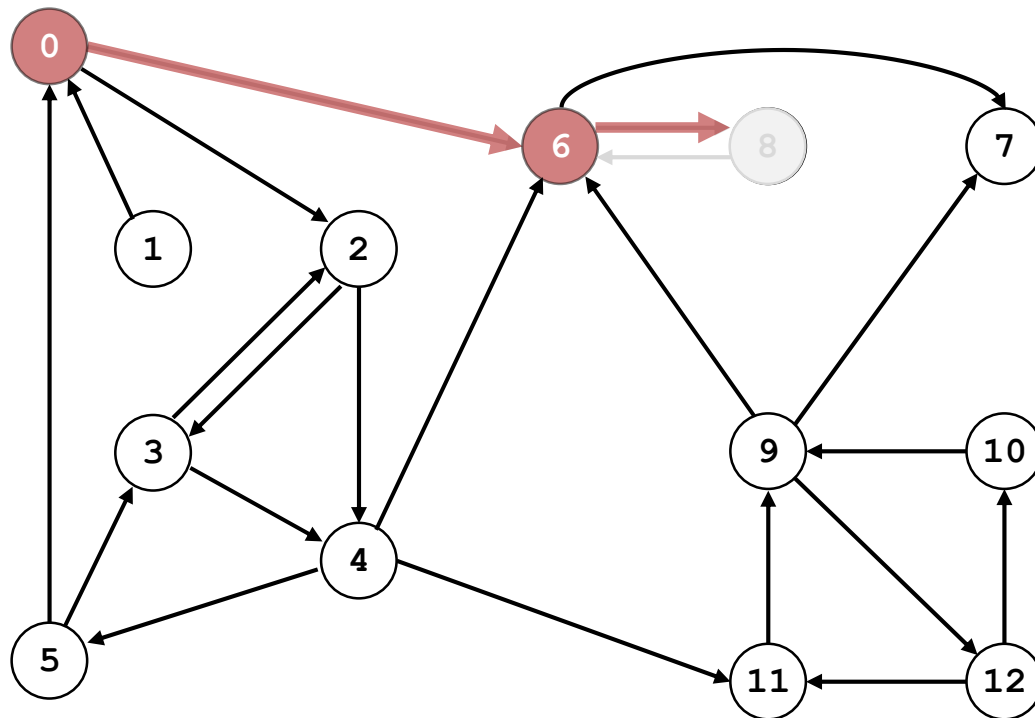
8 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۵

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

8

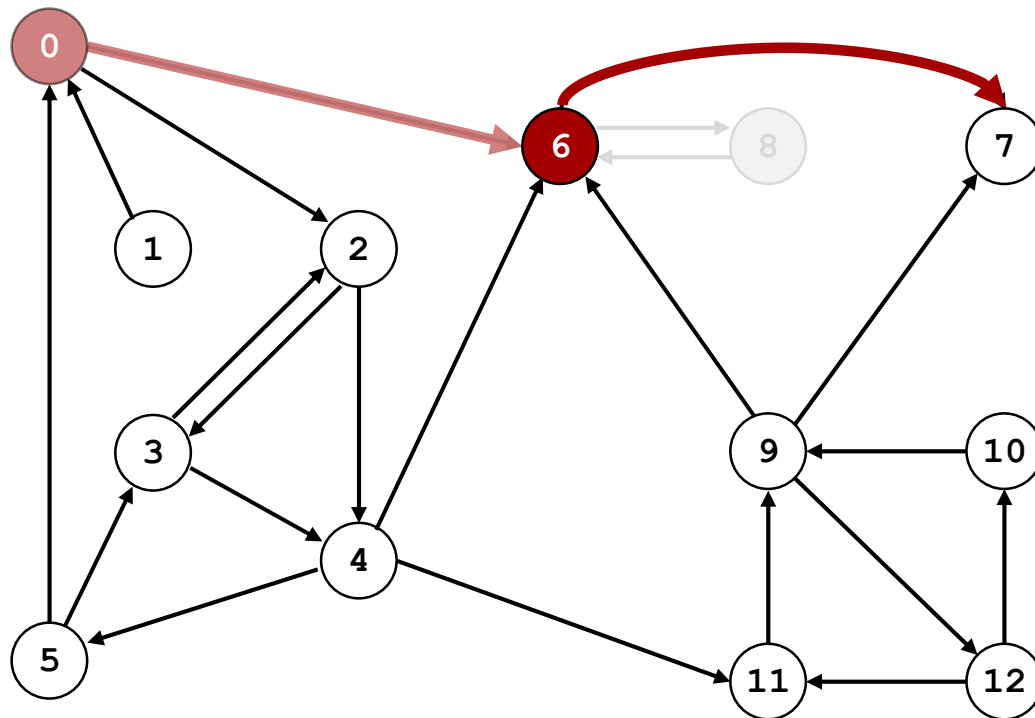
v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	F
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

8 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۶

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R
8

v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	F
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

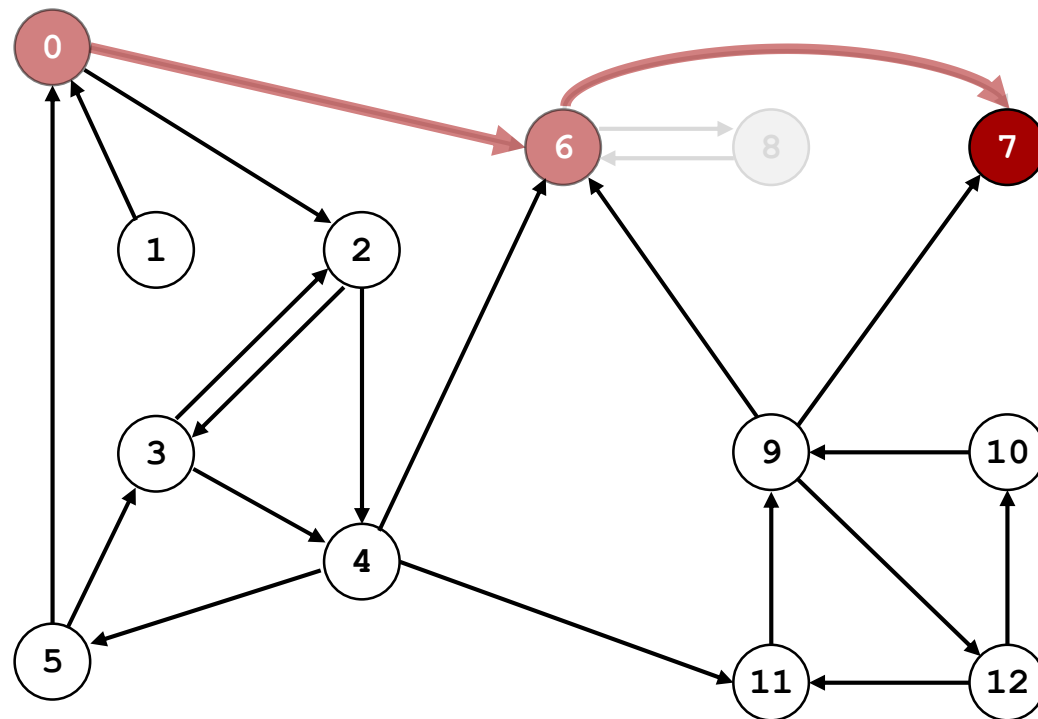
Visit 6: check 8, check 7

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۷

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	T
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

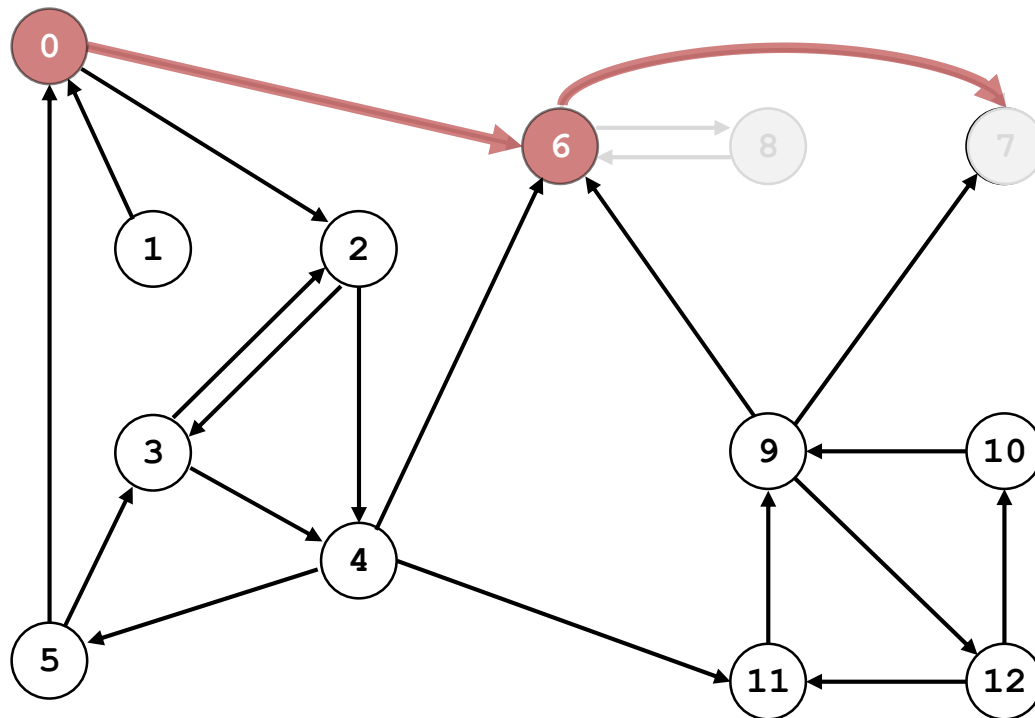
Visit 7

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۸

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

8 7

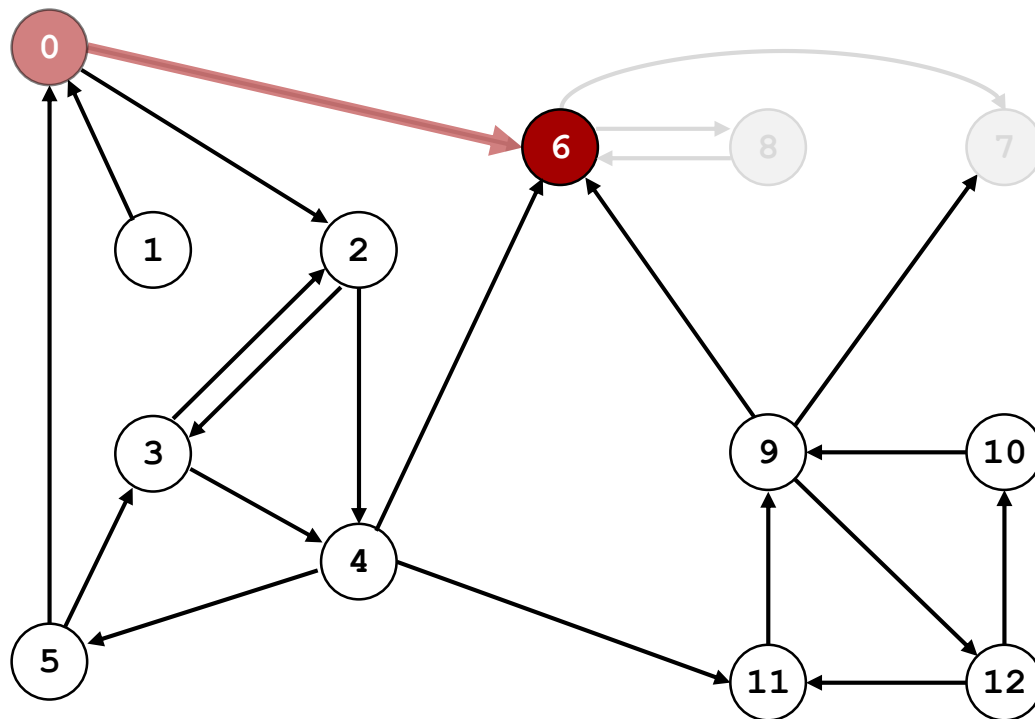
v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	T
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

7 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۱۹

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R
7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	T
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

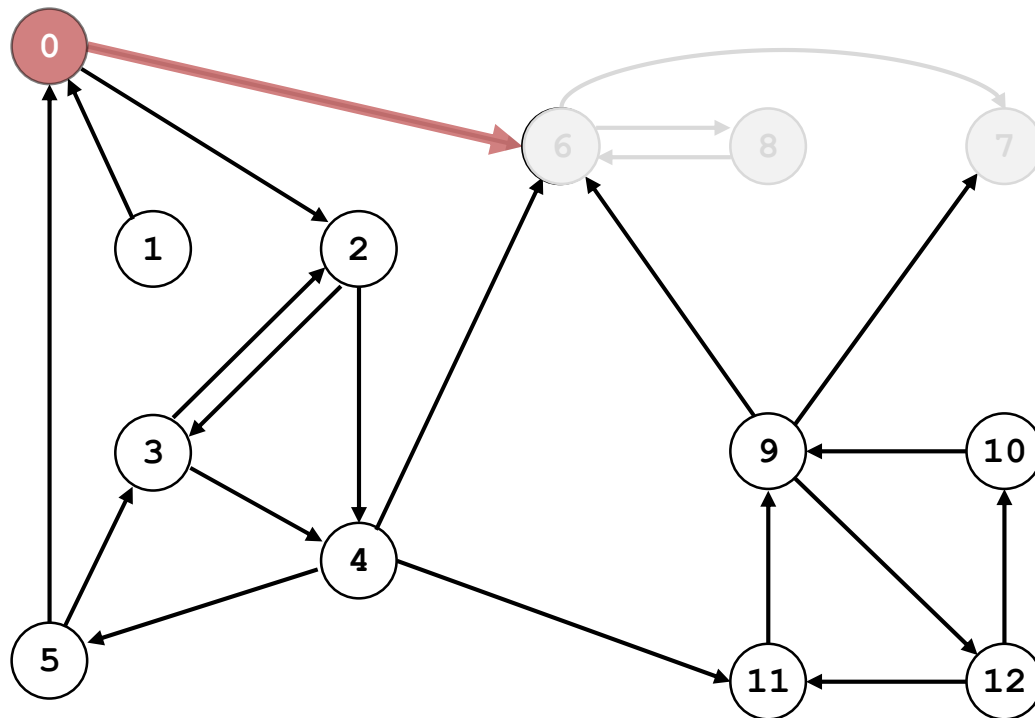
7 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۰

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	T
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

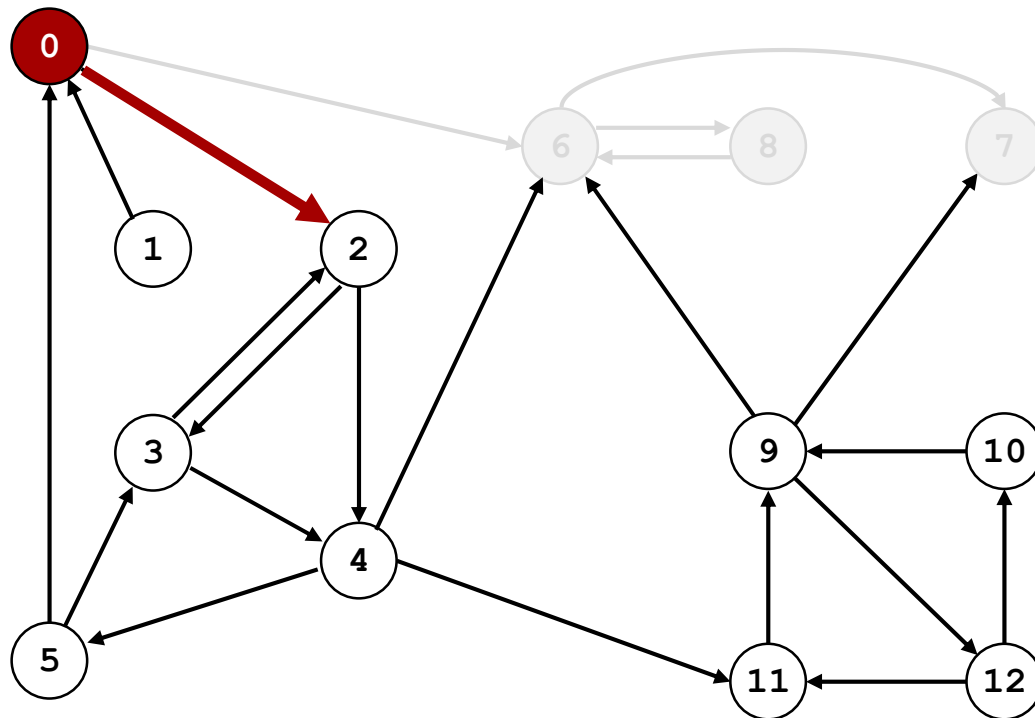
6 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۱

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	F
3	F
4	F
5	F
6	T
7	T
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

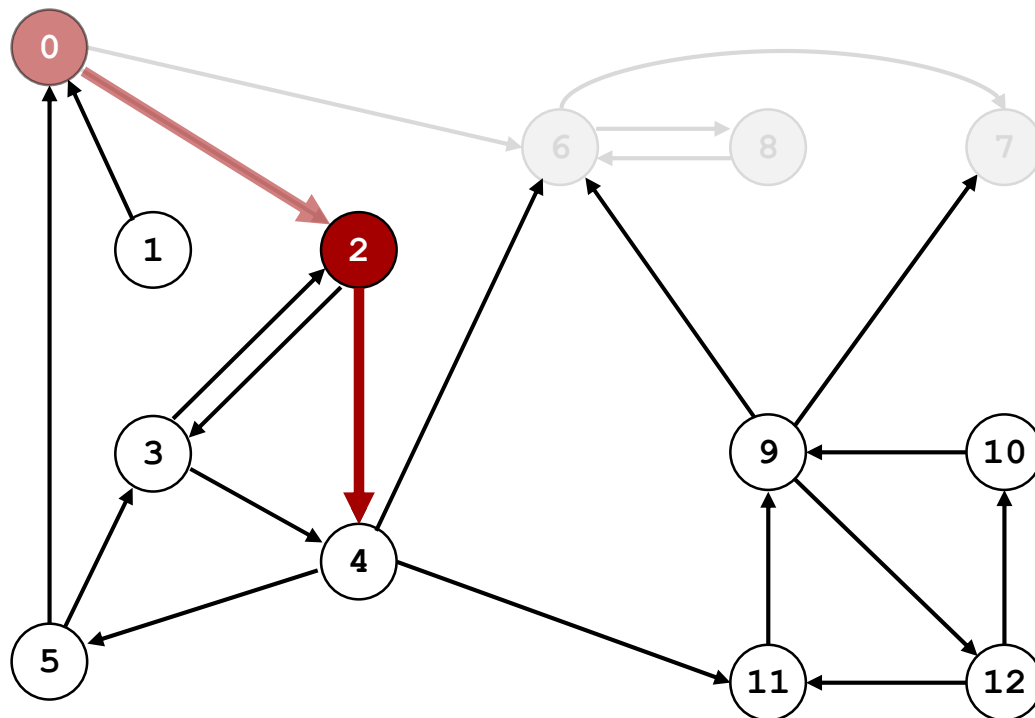
Visit 0: check 6, check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۲

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	F
5	F
6	T
7	T
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

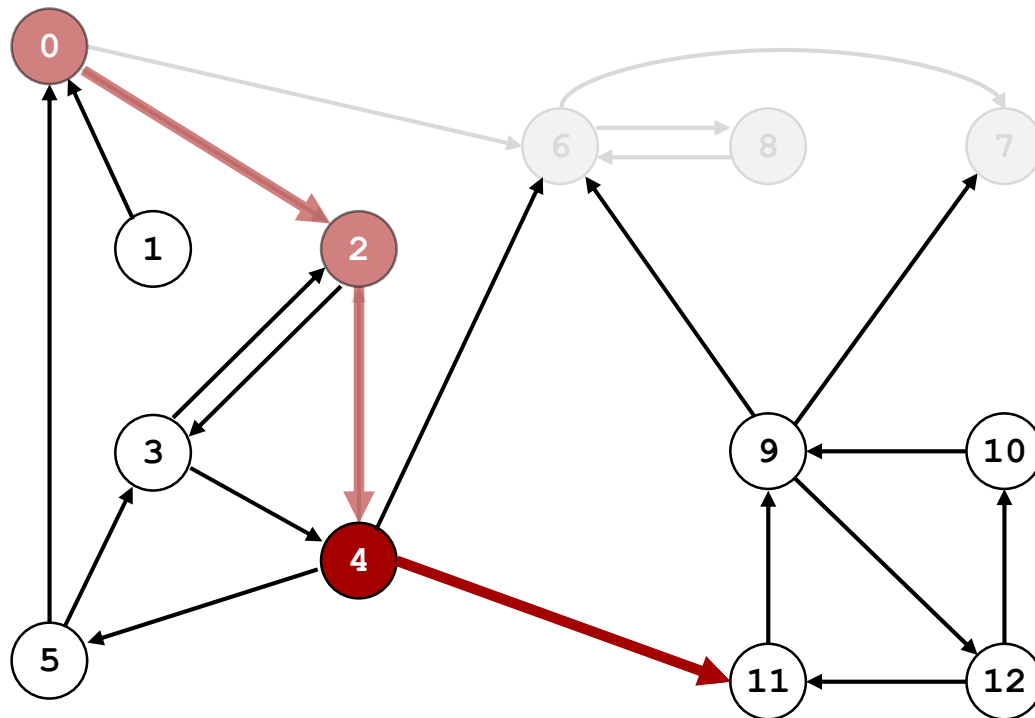
Visit 2: check 4, check 3

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۳

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	F
10	F
11	F
12	F

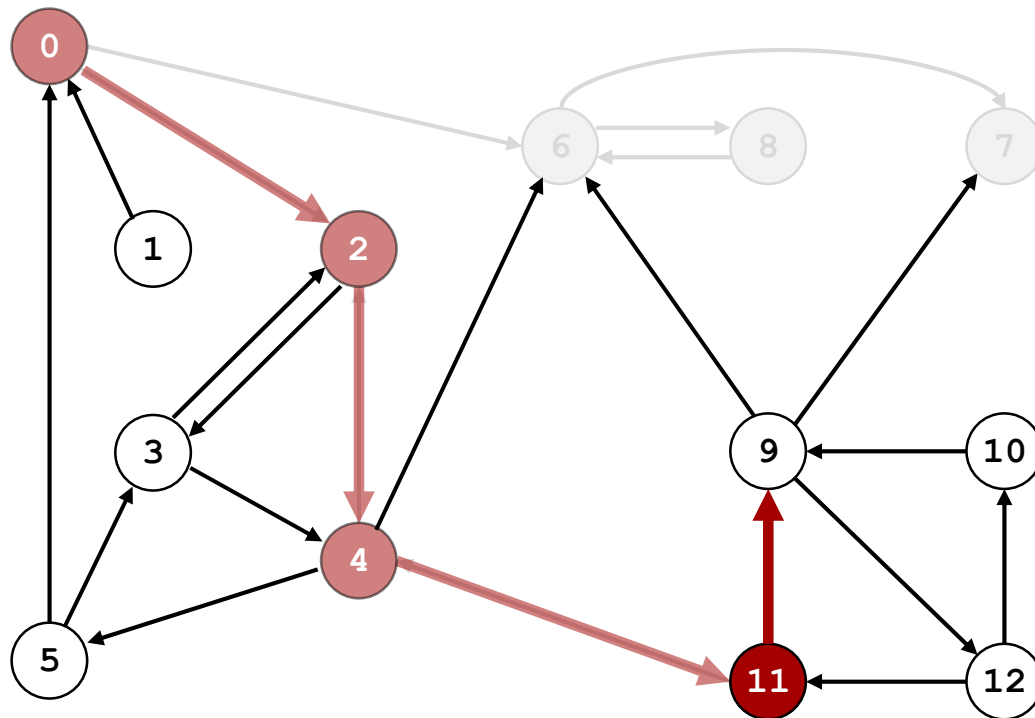
Visit 4: check 11, check 6, check 5

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۴

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	F
10	F
11	T
12	F

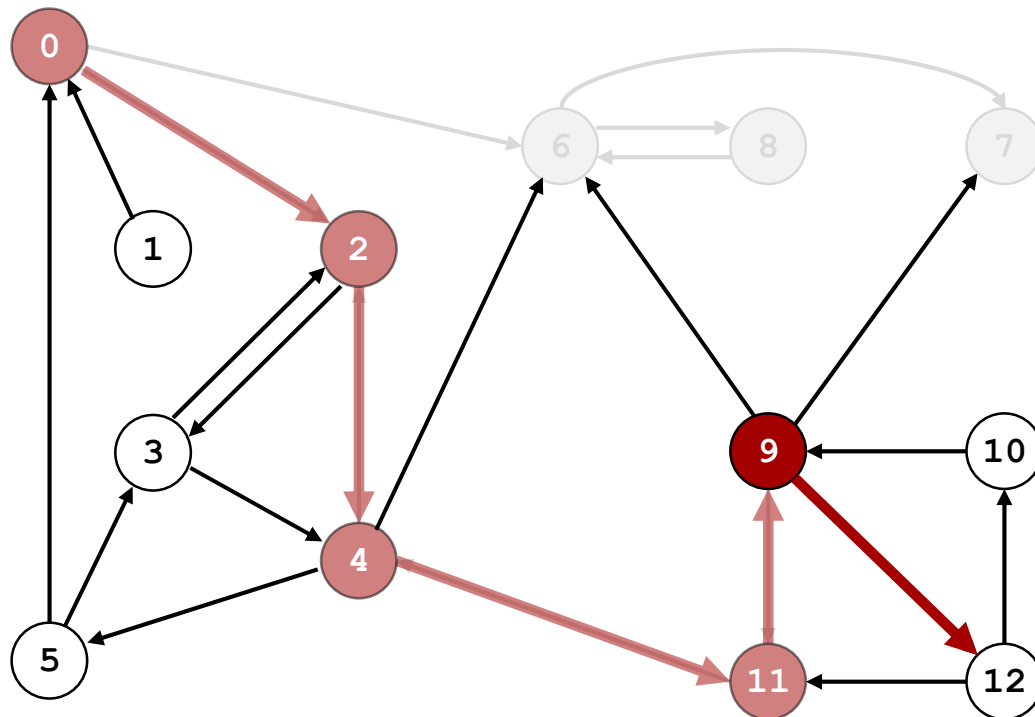
Visit 11: check 9

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۵

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	F
11	T
12	F

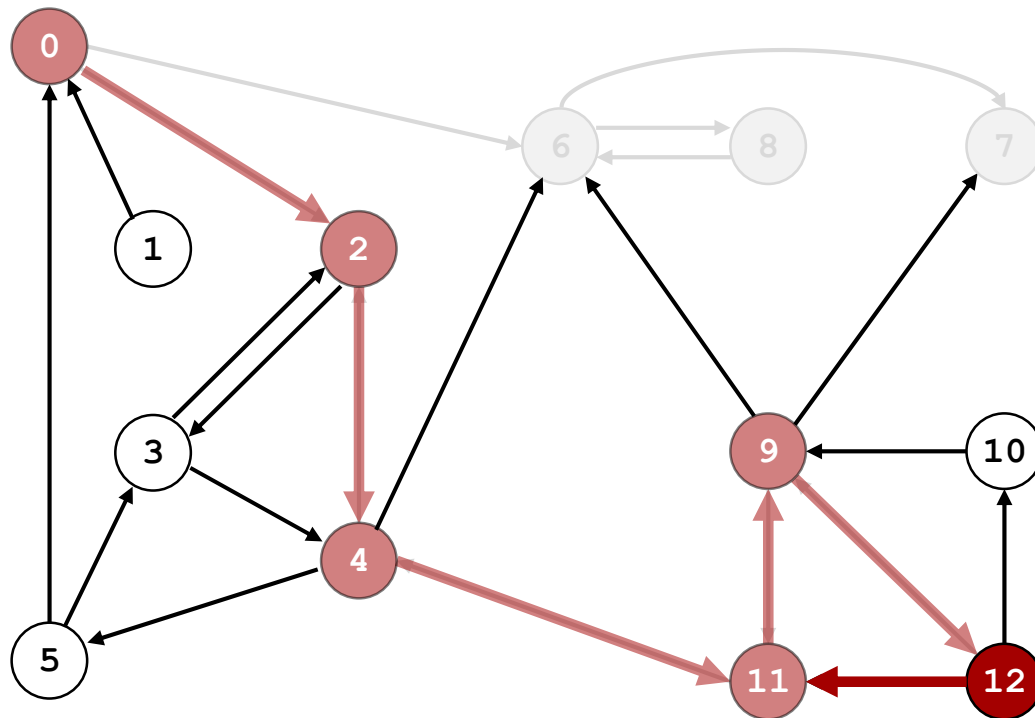
Visit 9: check 12, check 7, check 6

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۶

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

6 7 8

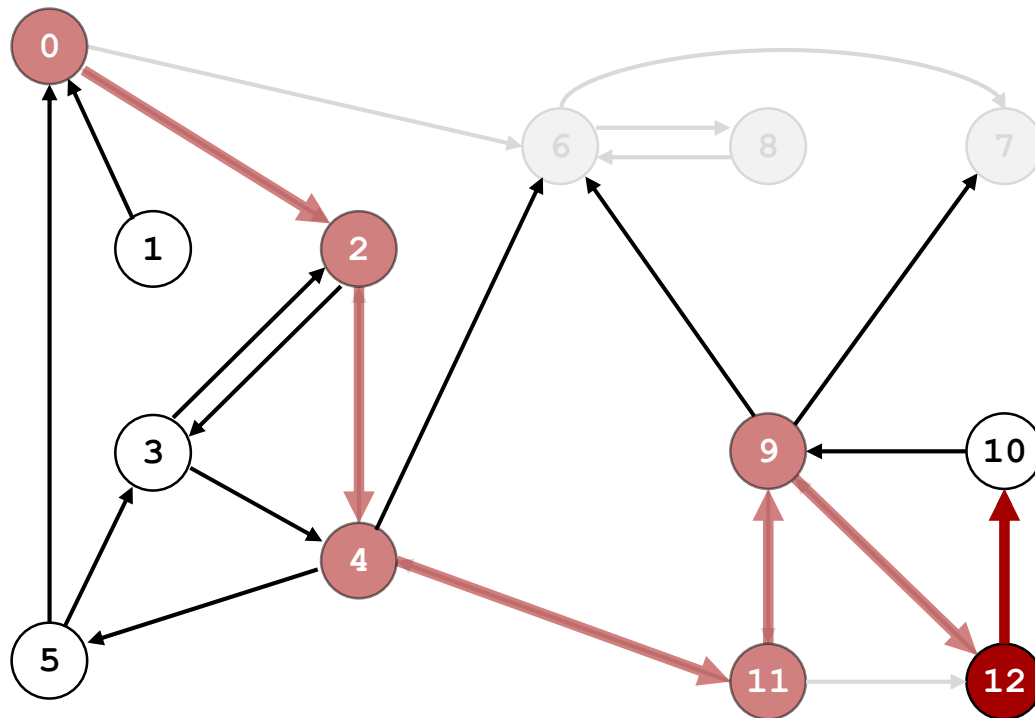

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	F
11	T
12	T

Visit 12: check 11, check 10

۱۲۷

6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	F
11	T
12	T

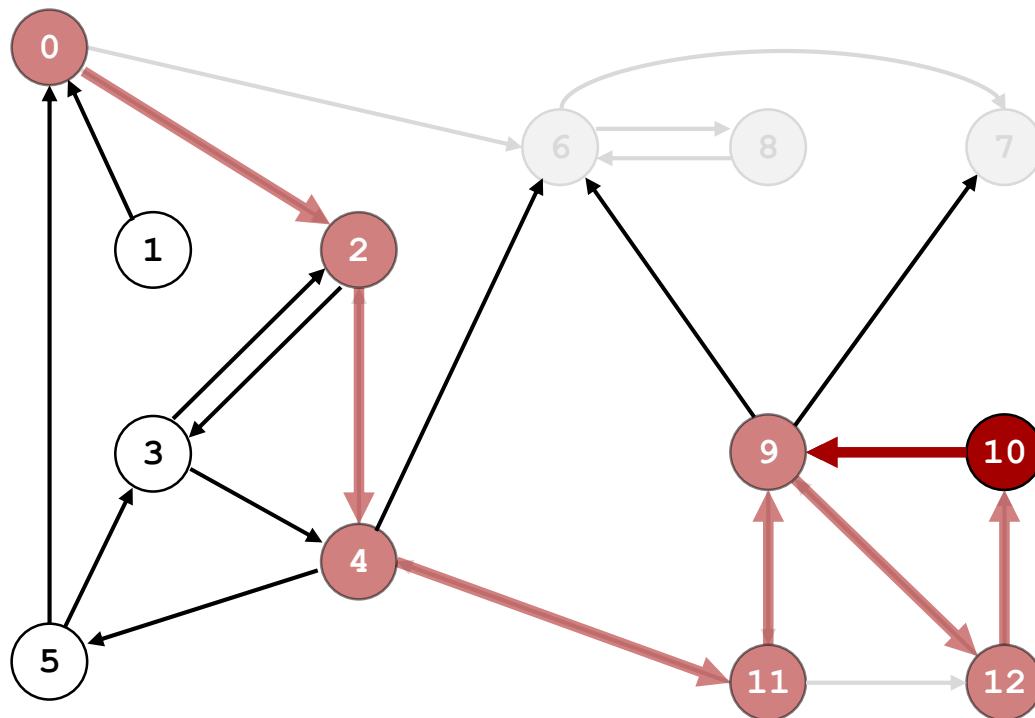
Visit 12: check 11, check 10

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۸

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

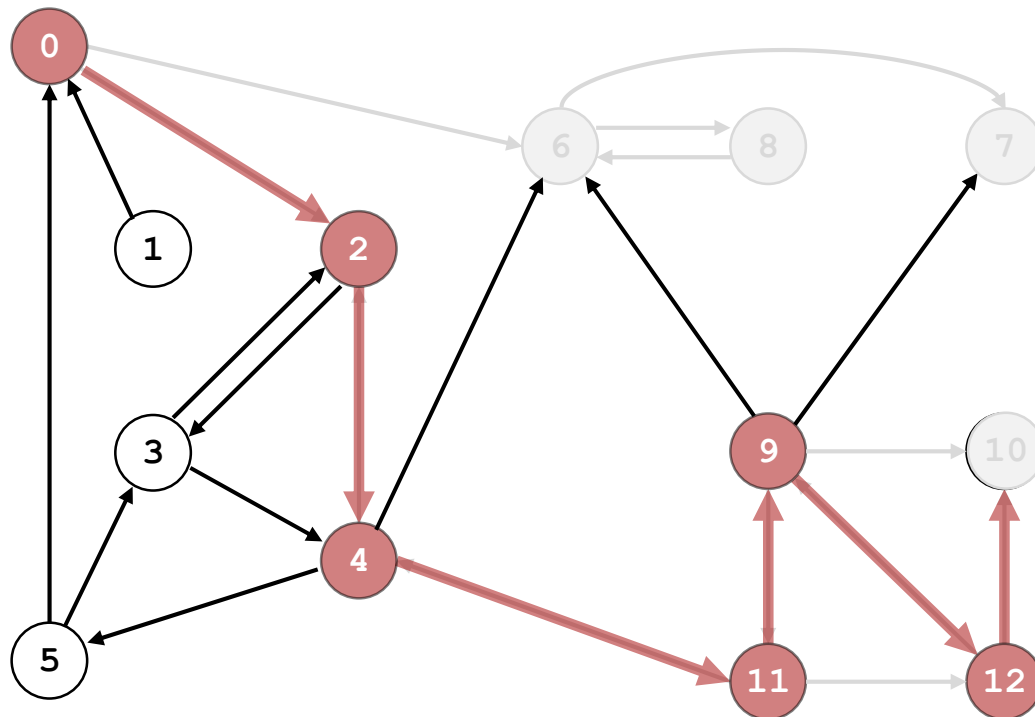
Visit 10: check 9

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۲۹

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

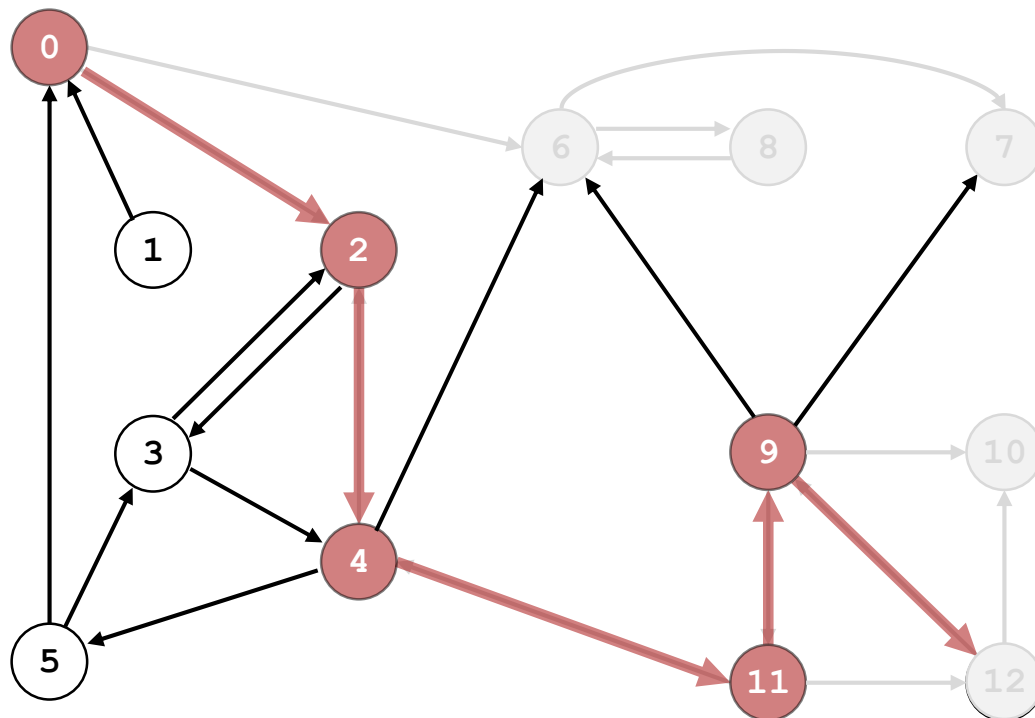
10 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۰

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

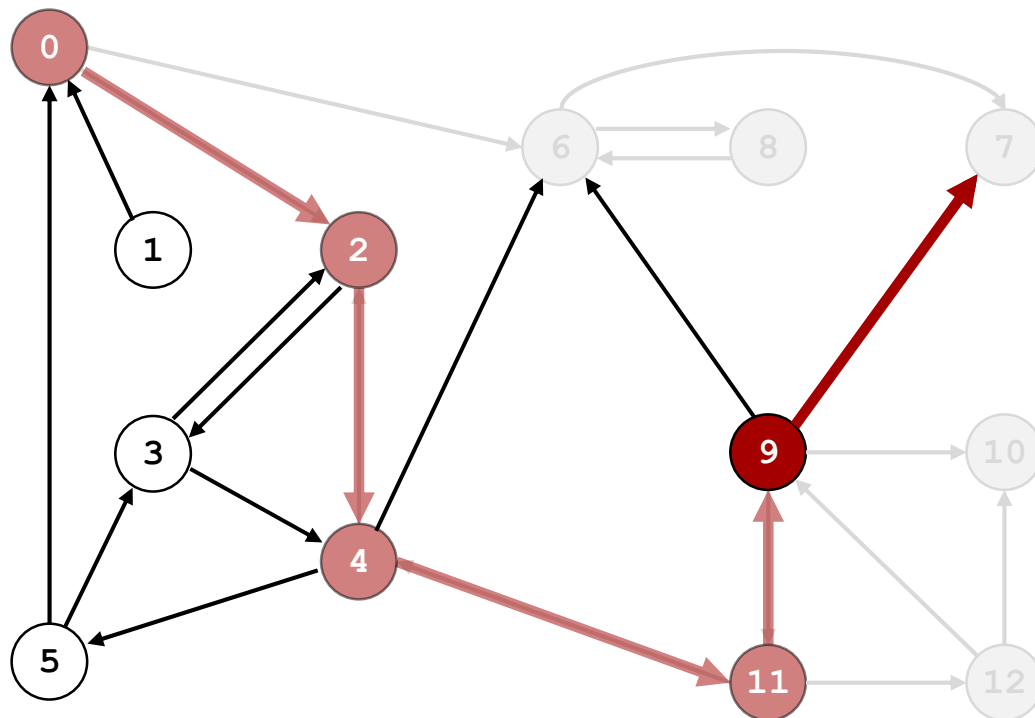
12 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۱

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

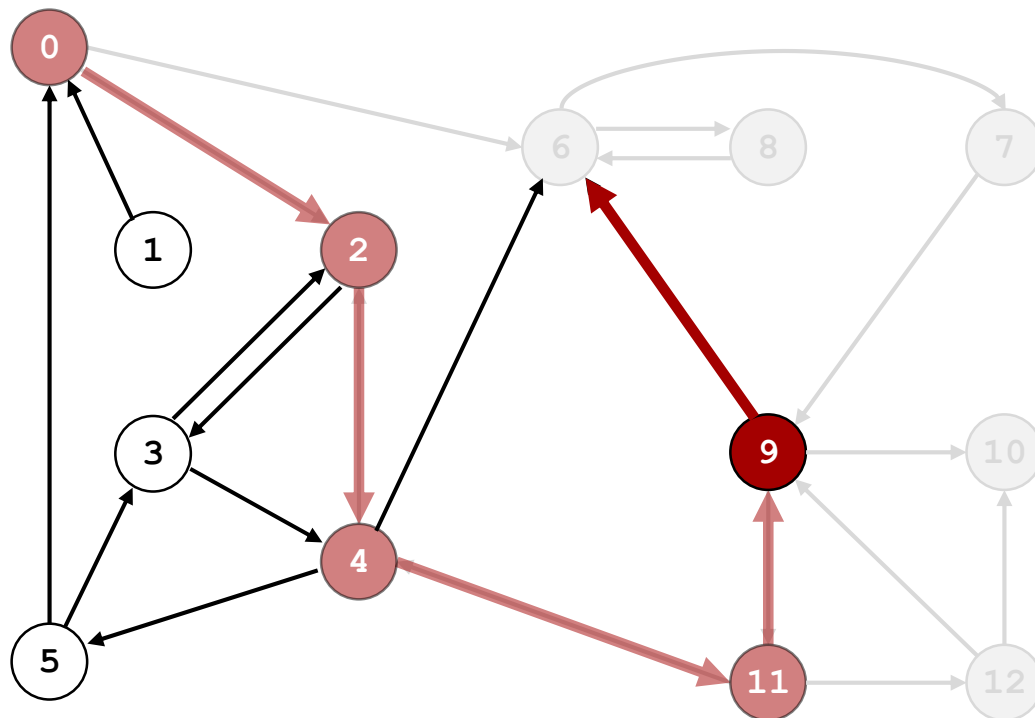
Visit 9: check 12, check 7, check 6

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۲

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

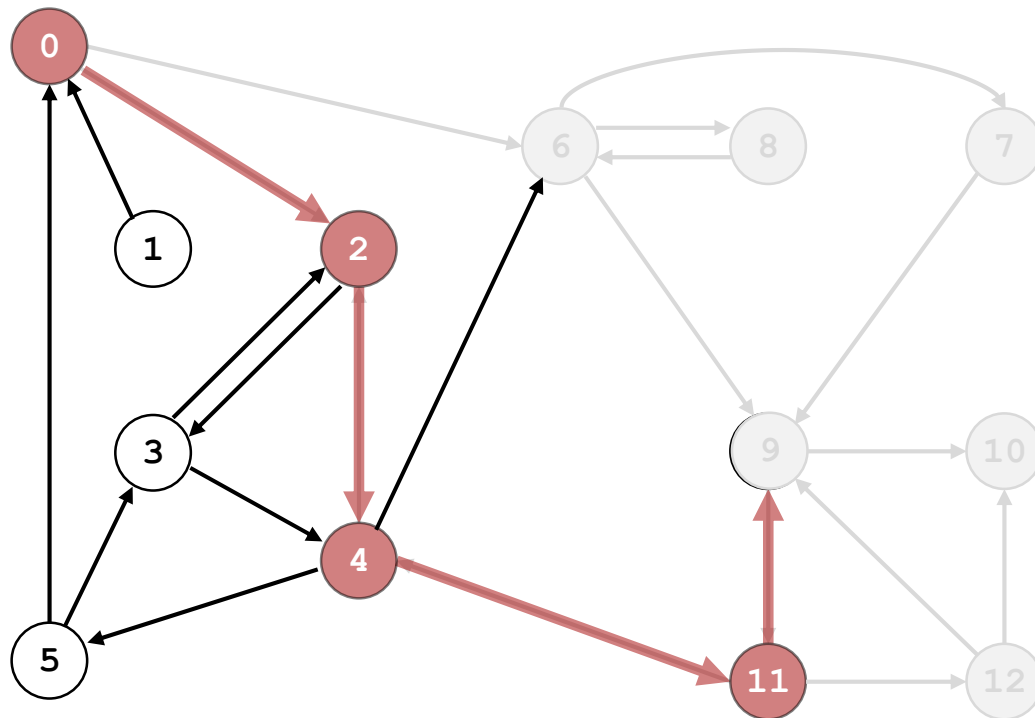
Visit 9: check 12, check 7, check 6

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۳

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

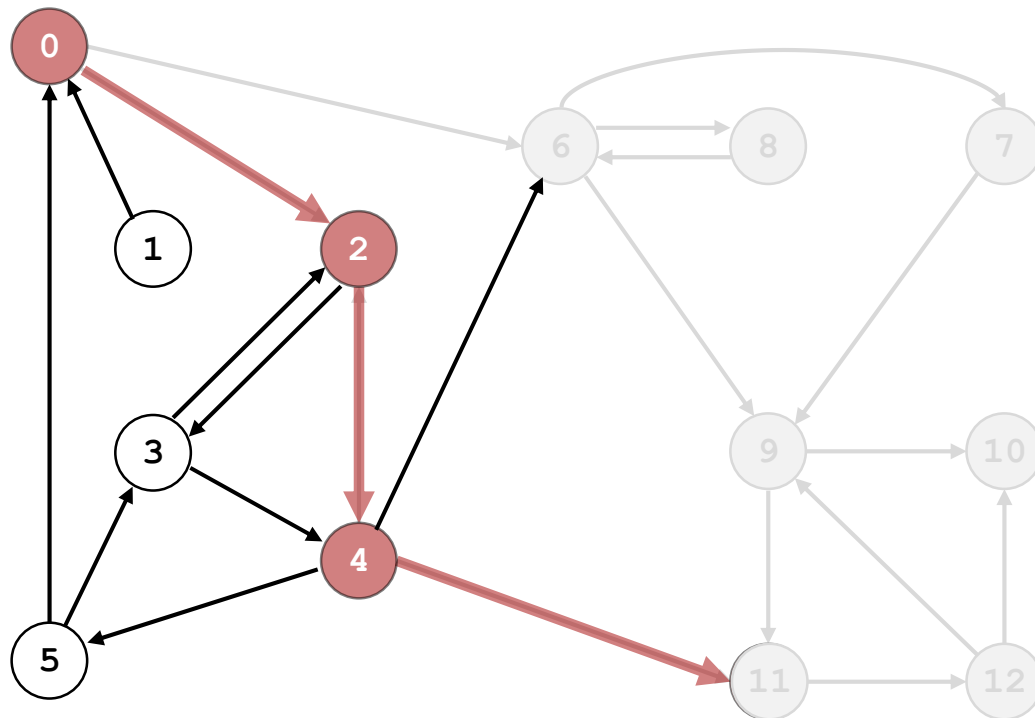
9 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۴

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

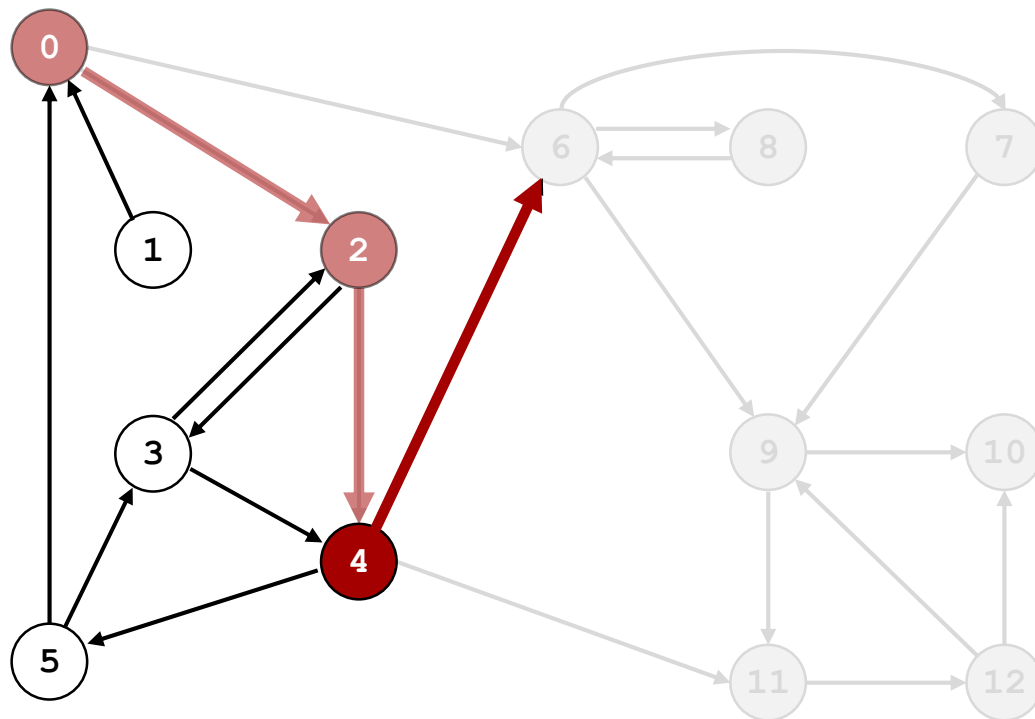
11 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۵

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

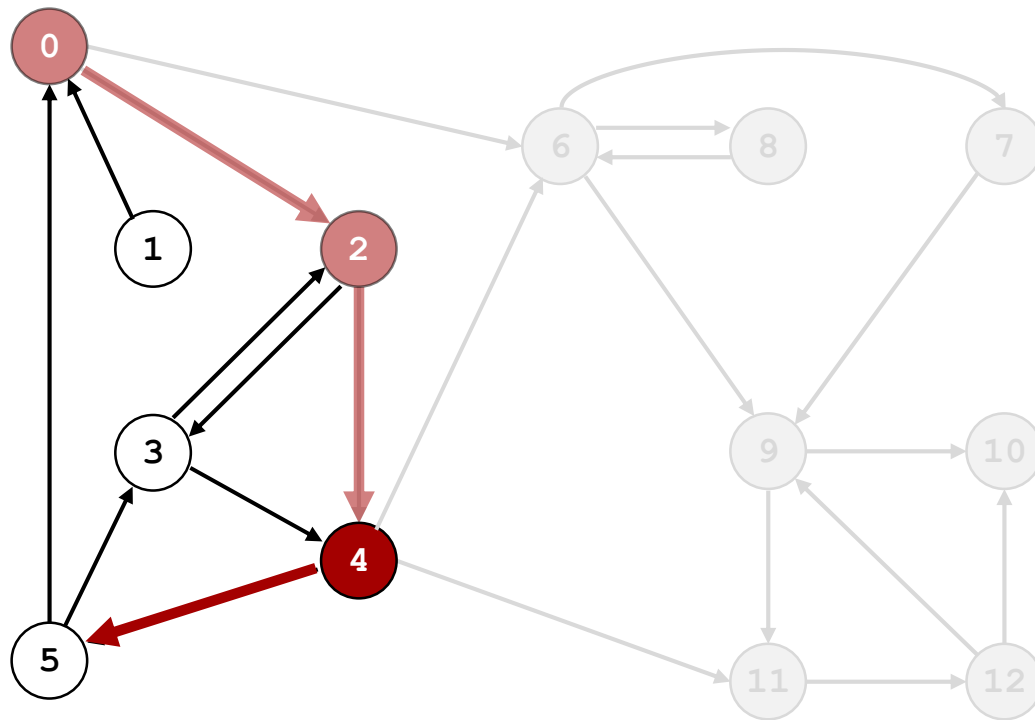
Visit 4: check 11, check 6, check 5

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۶

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	F
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

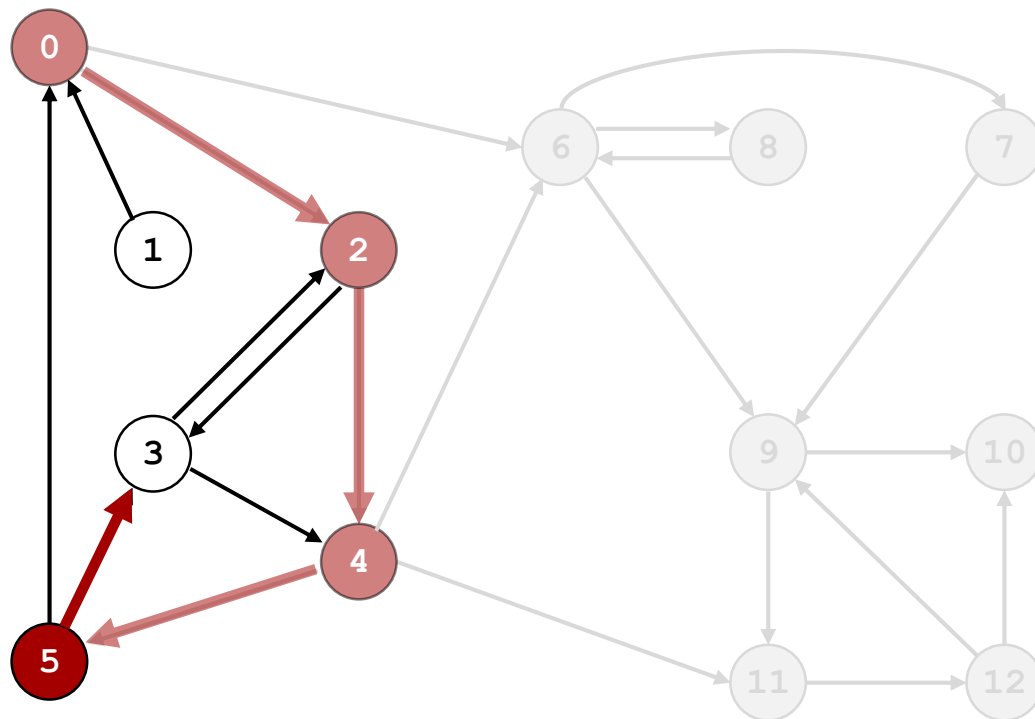
Visit 4: check 11, check 6, check 5

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۷

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	F
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

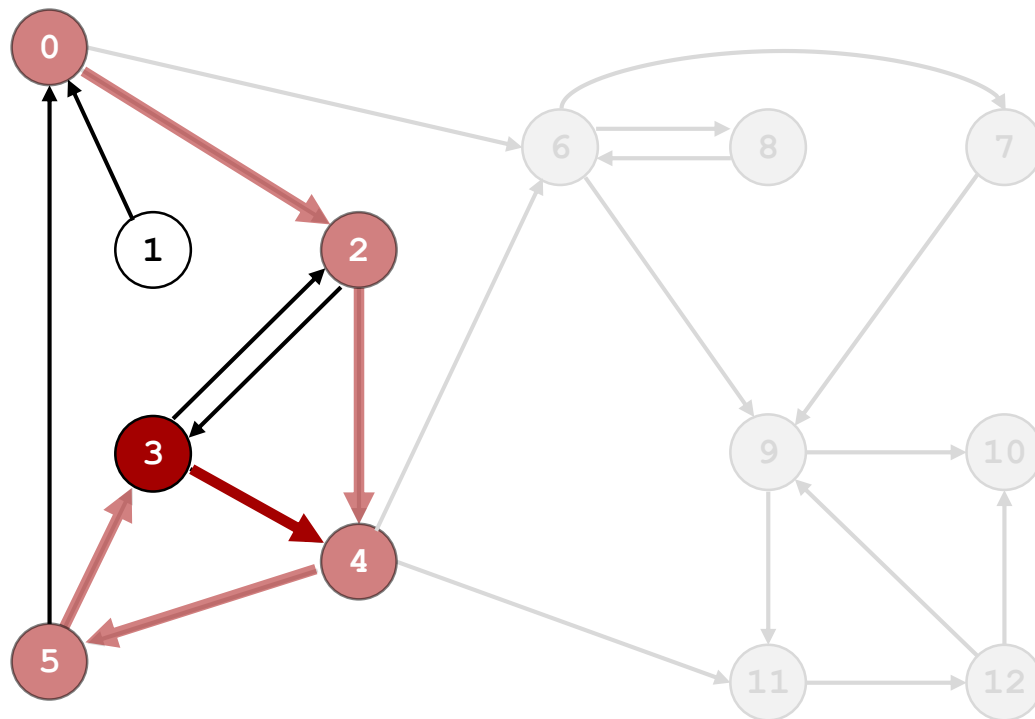
Visit 5: check 3, check 0

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۸

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

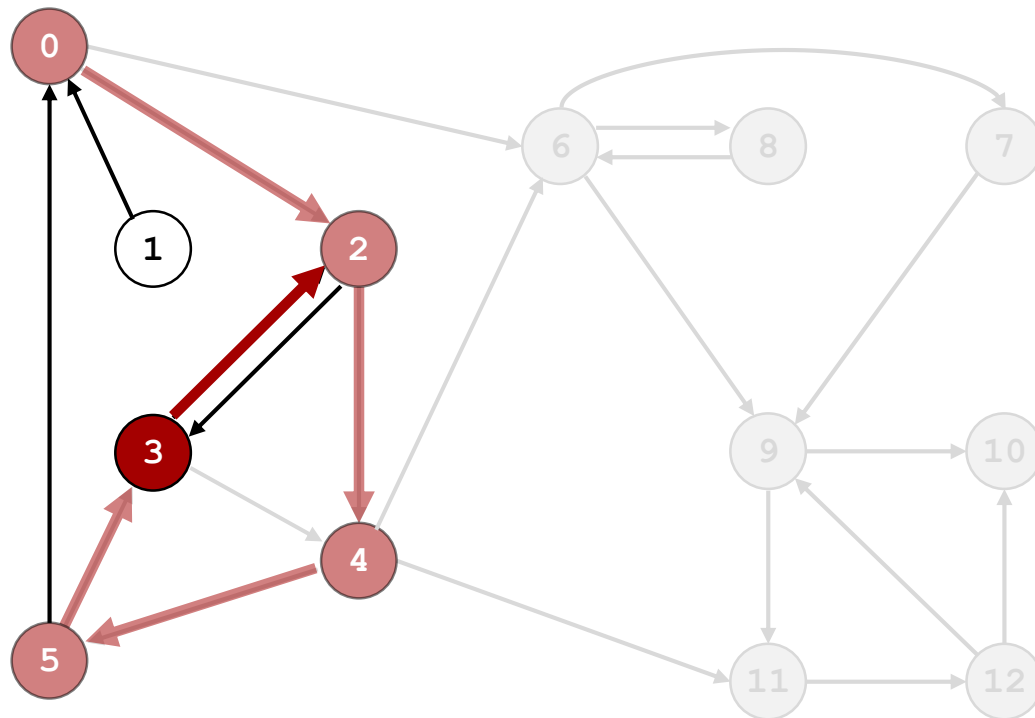
Visit 3: check 4, check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۳۹

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

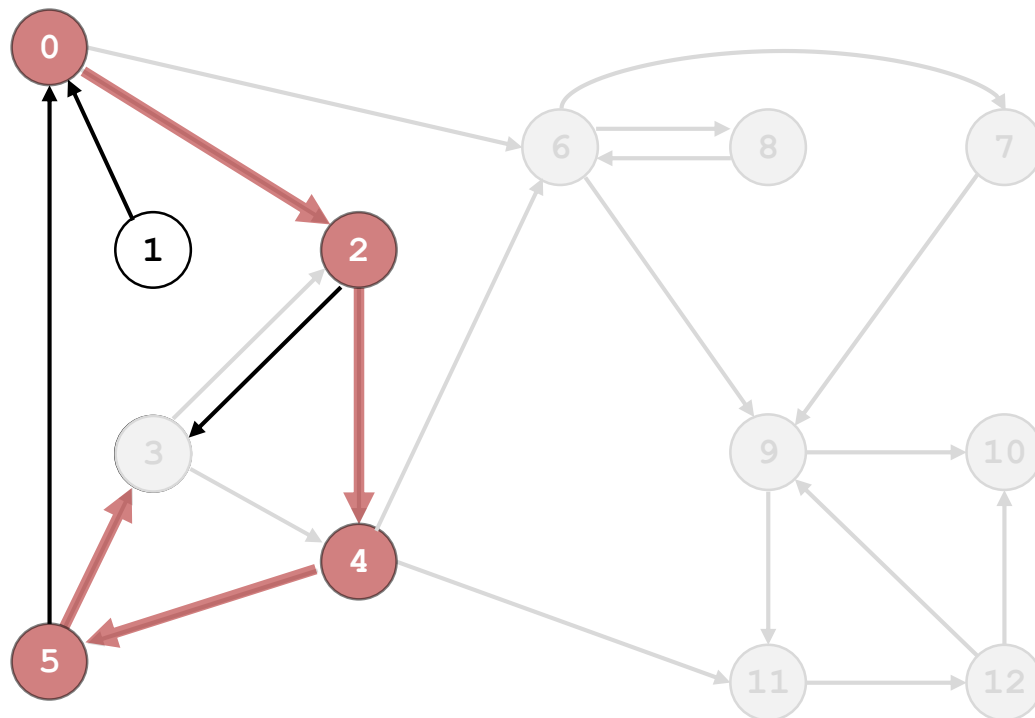
Visit 3: check 4, check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۰

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

3 11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

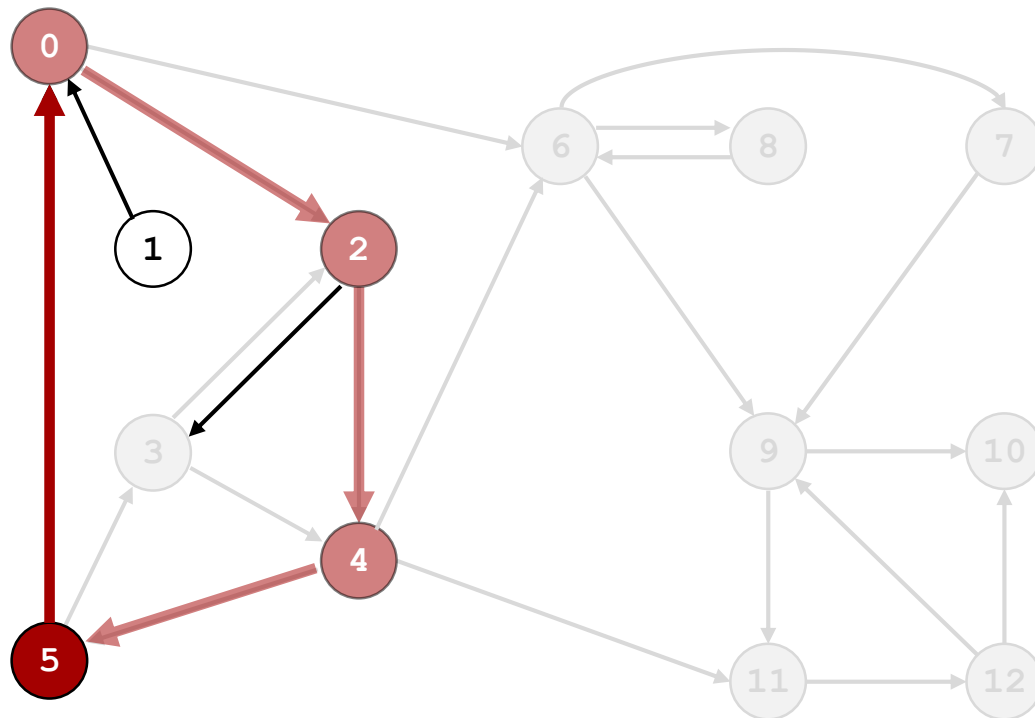
3 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۱

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

3 11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

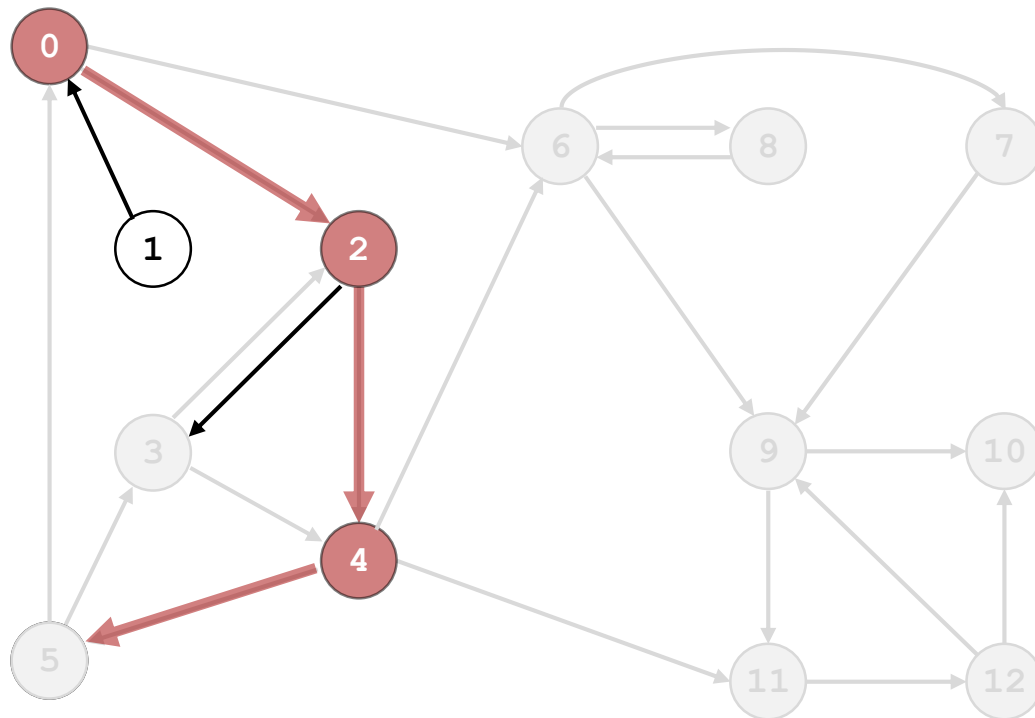
Visit 5: check 3, check 0

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۲

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

5 3 11 9 12 10 6 7 8

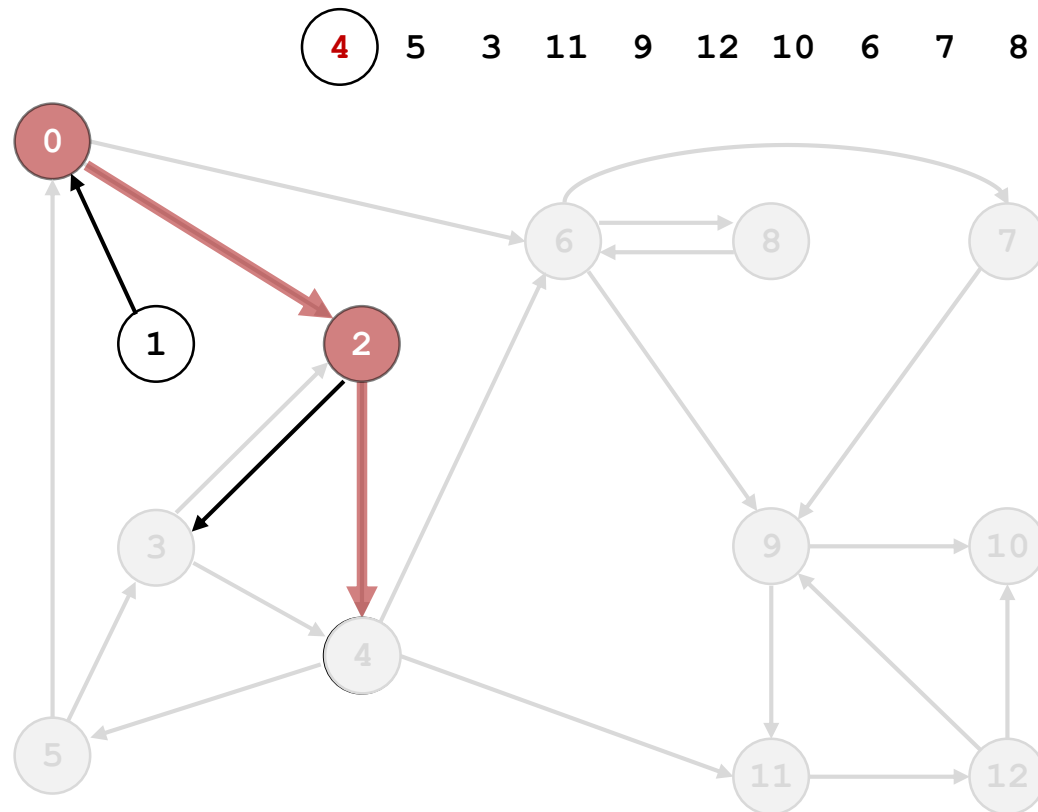
v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

5 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۳

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

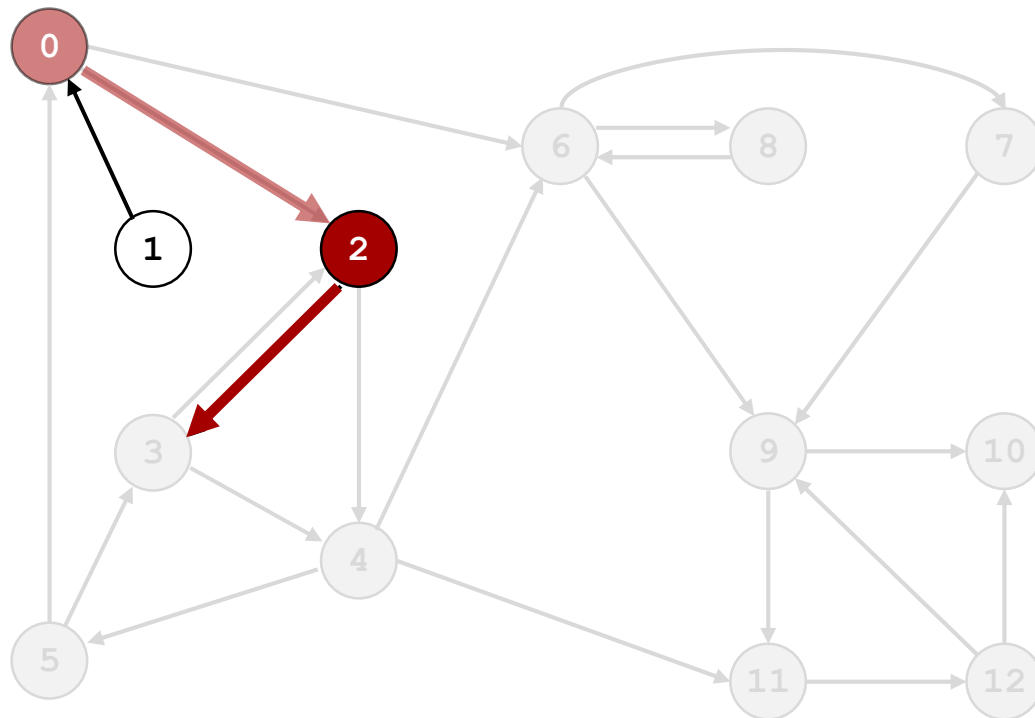
4 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۴

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

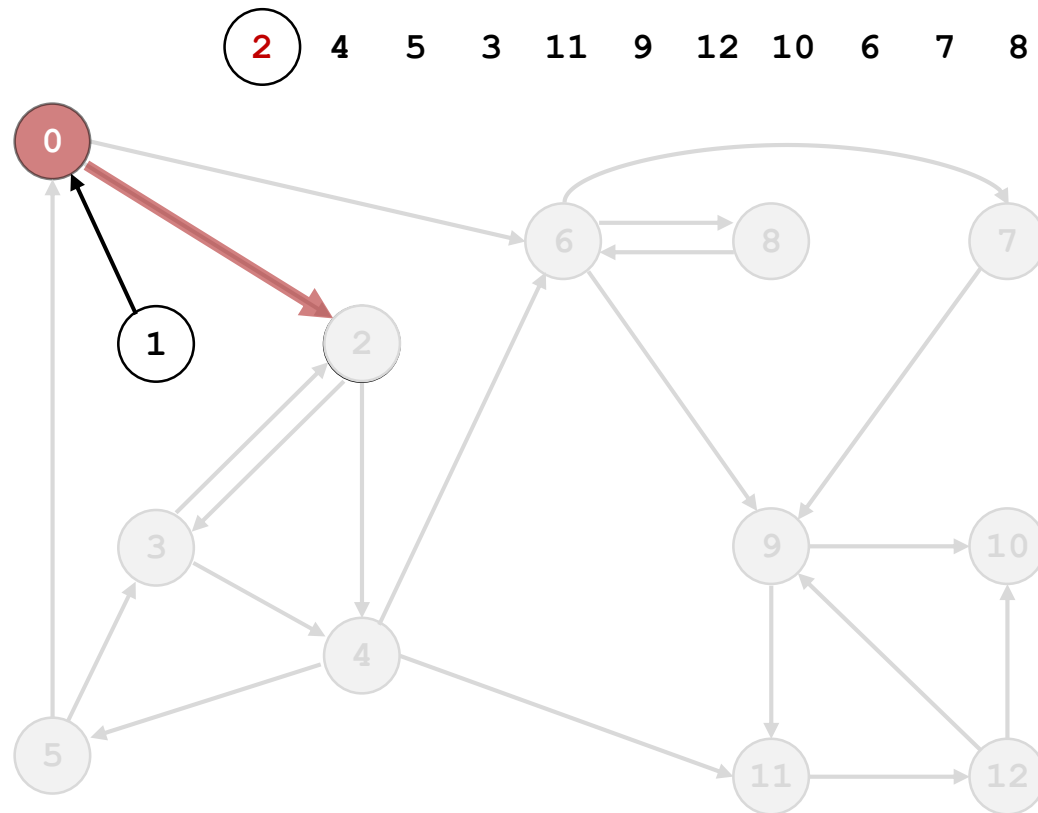
v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

Visit 2: check 4, check 3

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۵

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

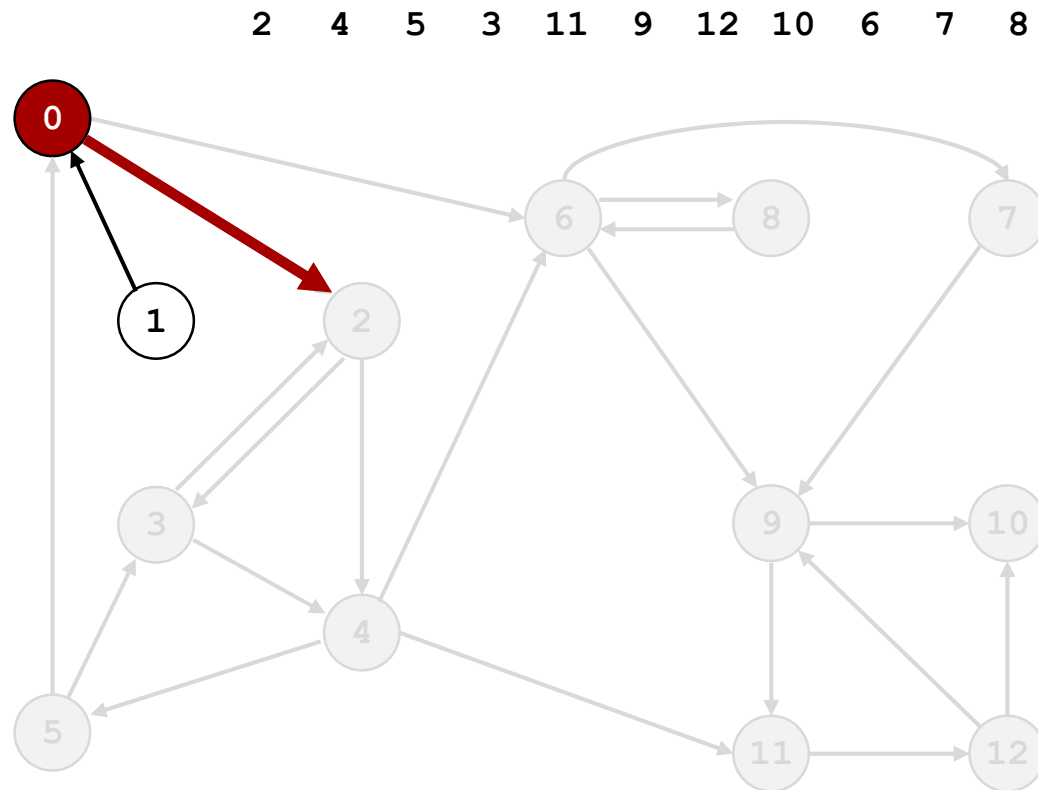
v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

2 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۶

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

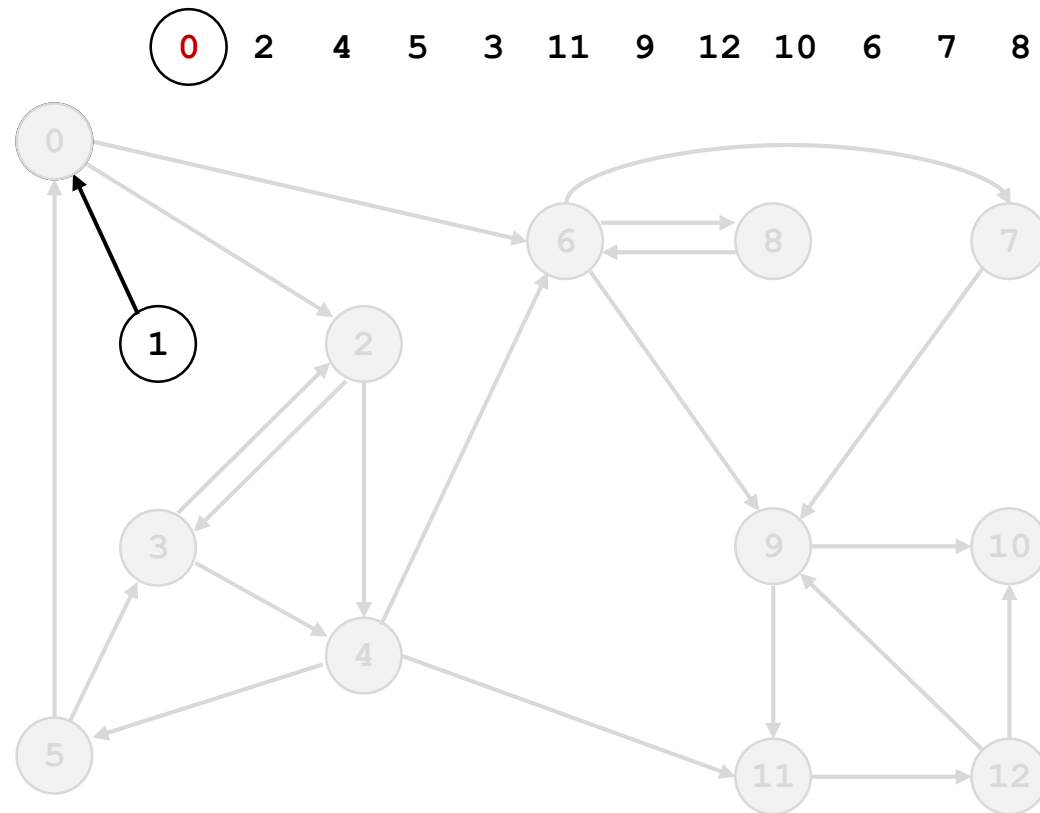
v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

Visit 0: check 6, check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۷

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

v	marked[]
0	T
1	F
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

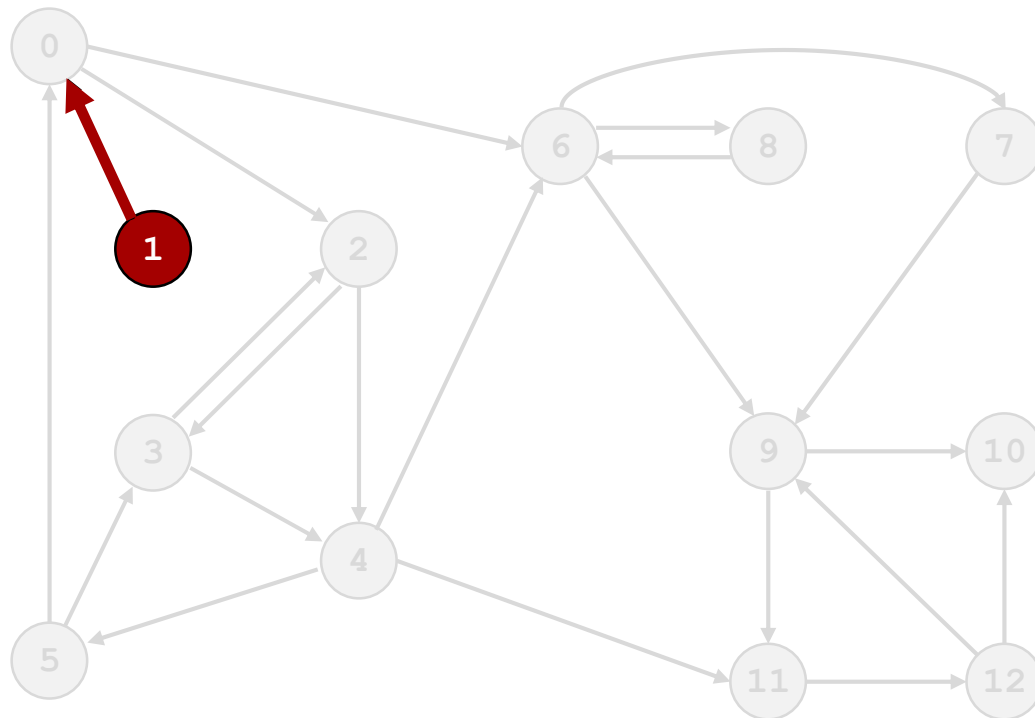
0 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۸

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

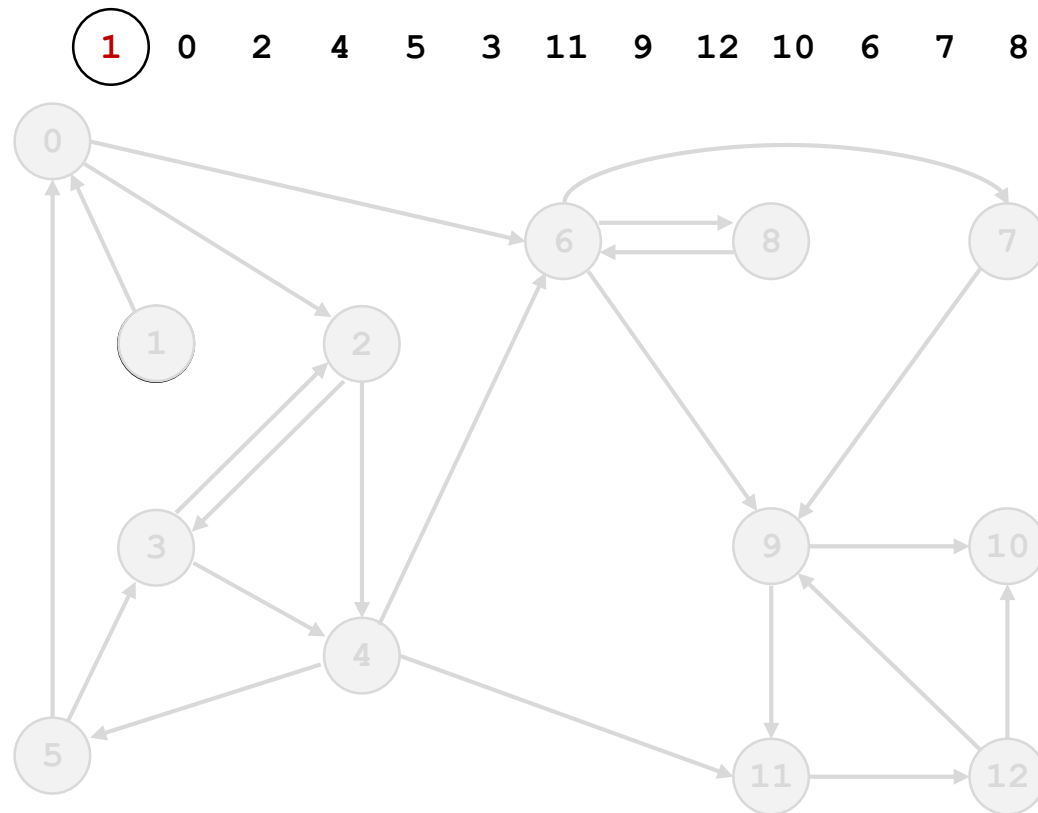
v	marked[]
0	T
1	T
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

Visit 1: check 0

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۴۹

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

v	marked[]
0	T
1	T
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

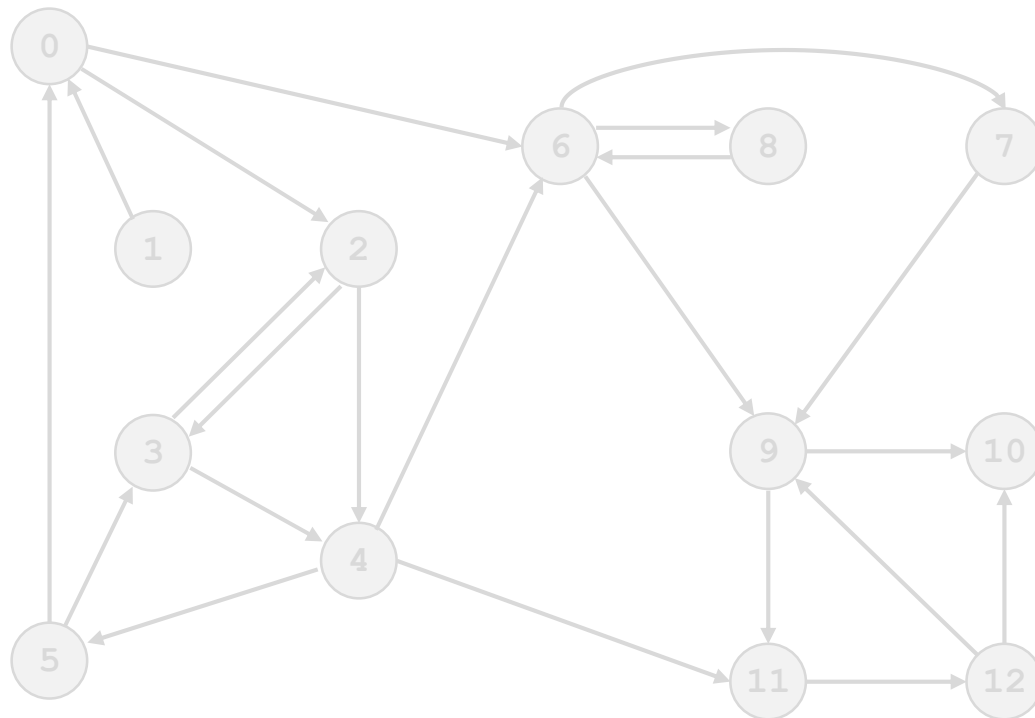
1 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۵۰

□ فاز ۱. محاسبه‌ی عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	marked[]
0	T
1	T
2	T
3	T
4	T
5	T
6	T
7	T
8	T
9	T
10	T
11	T
12	T

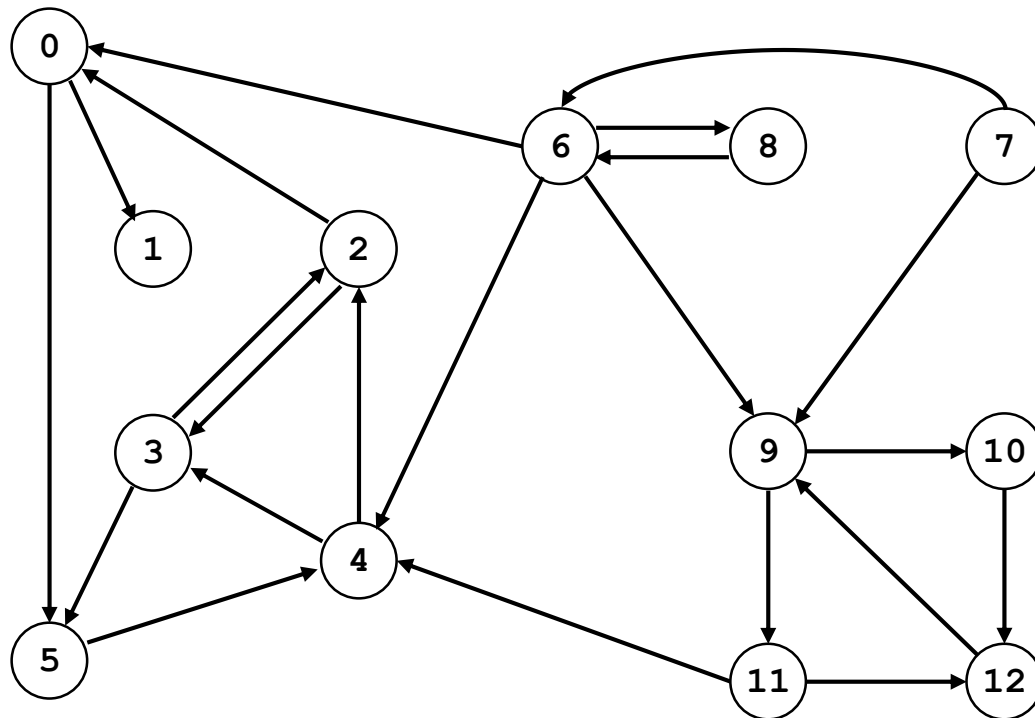
done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۵۱

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

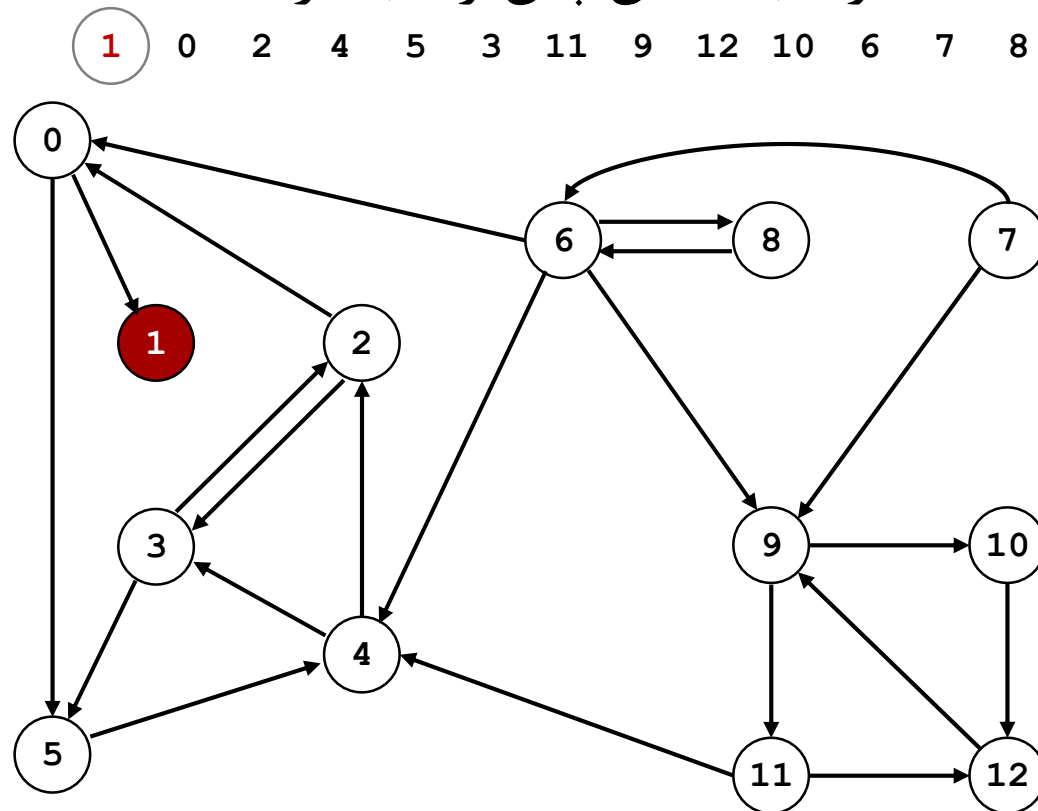
v	scc[]
0	-
1	-
2	-
3	-
4	-
5	-
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

Graph G

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۵۲

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

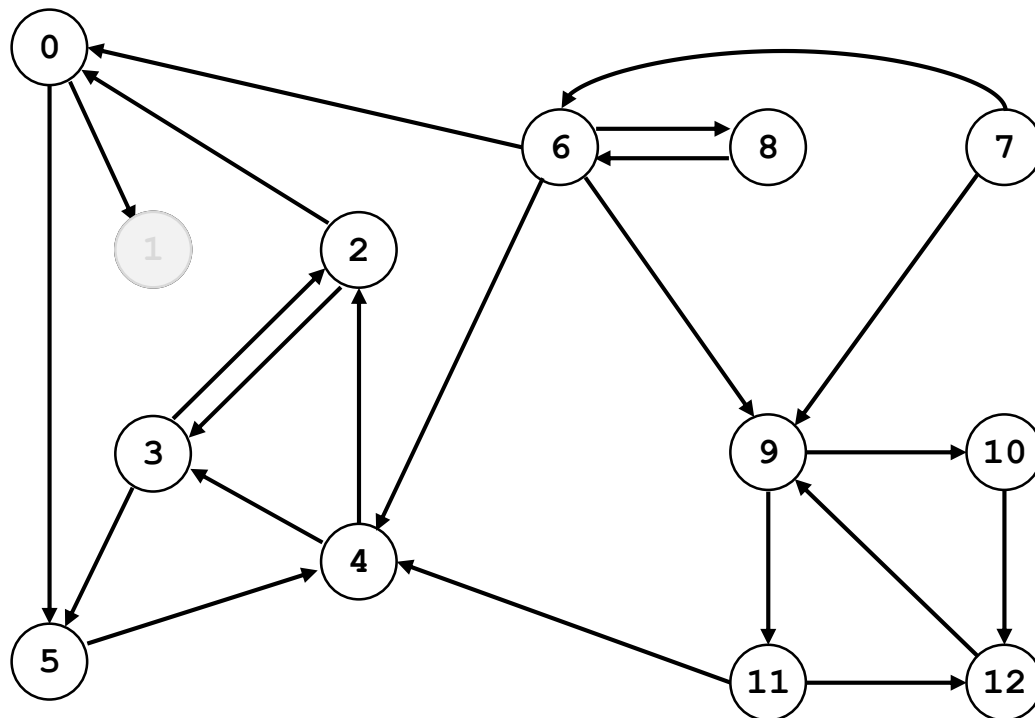

v	scc[]
0	-
1	①
2	-
3	-
4	-
5	-
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

Visit 1

۱۵۳

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	-
1	0
2	-
3	-
4	-
5	-
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

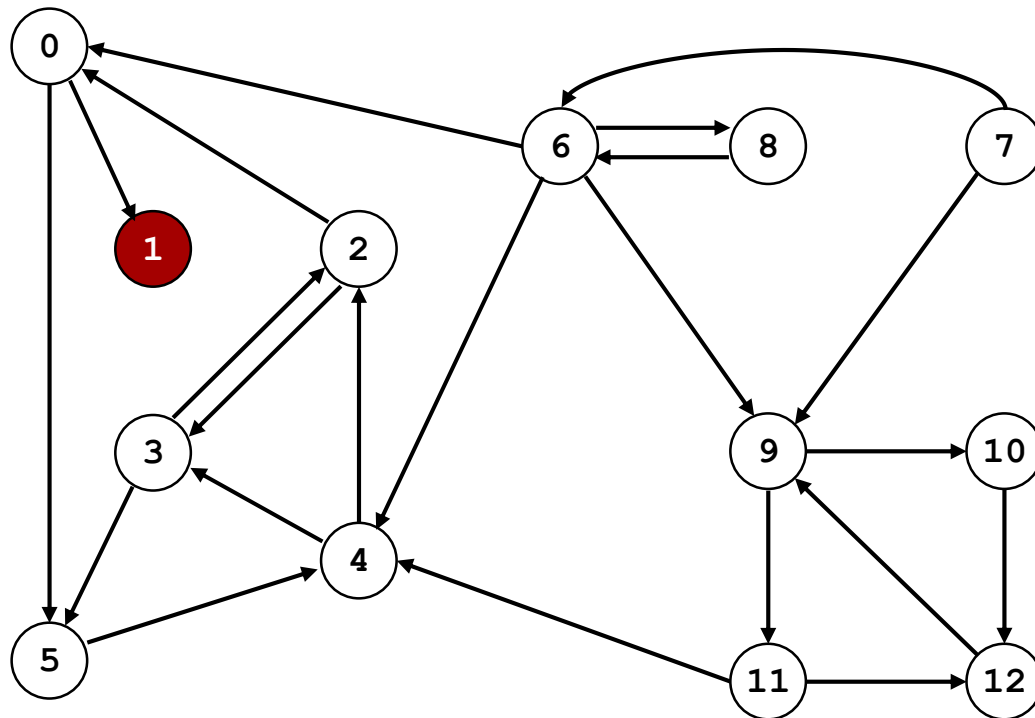
1 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۵۴

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	-
1	0
2	-
3	-
4	-
5	-
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

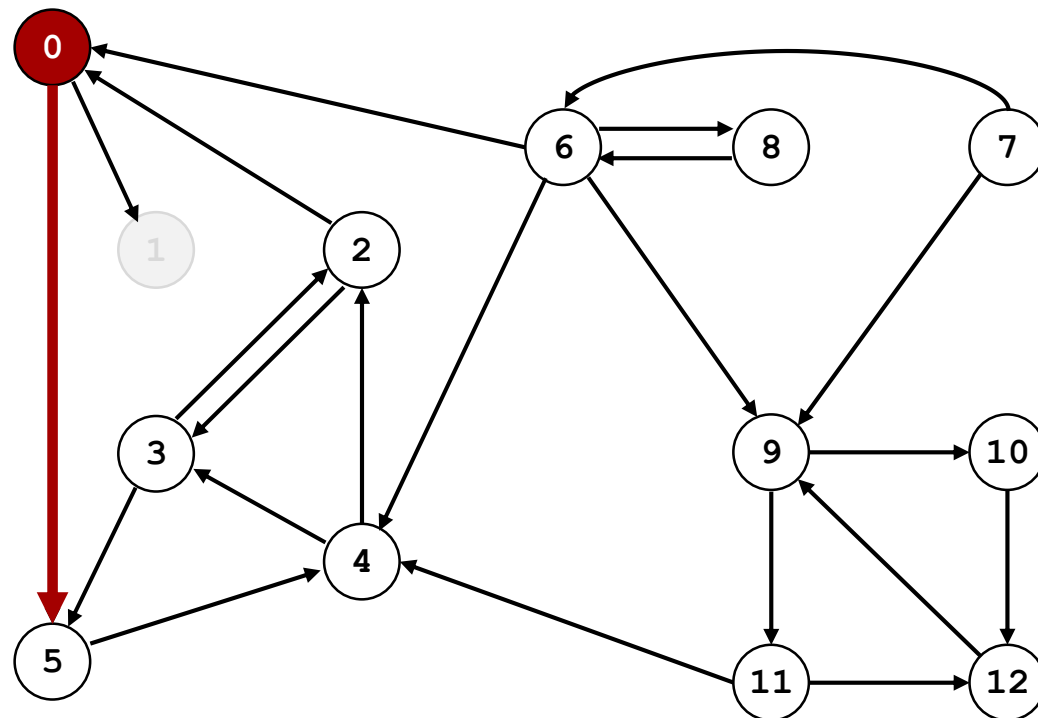
Strong component: 1

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۵۵

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	-
3	-
4	-
5	-
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

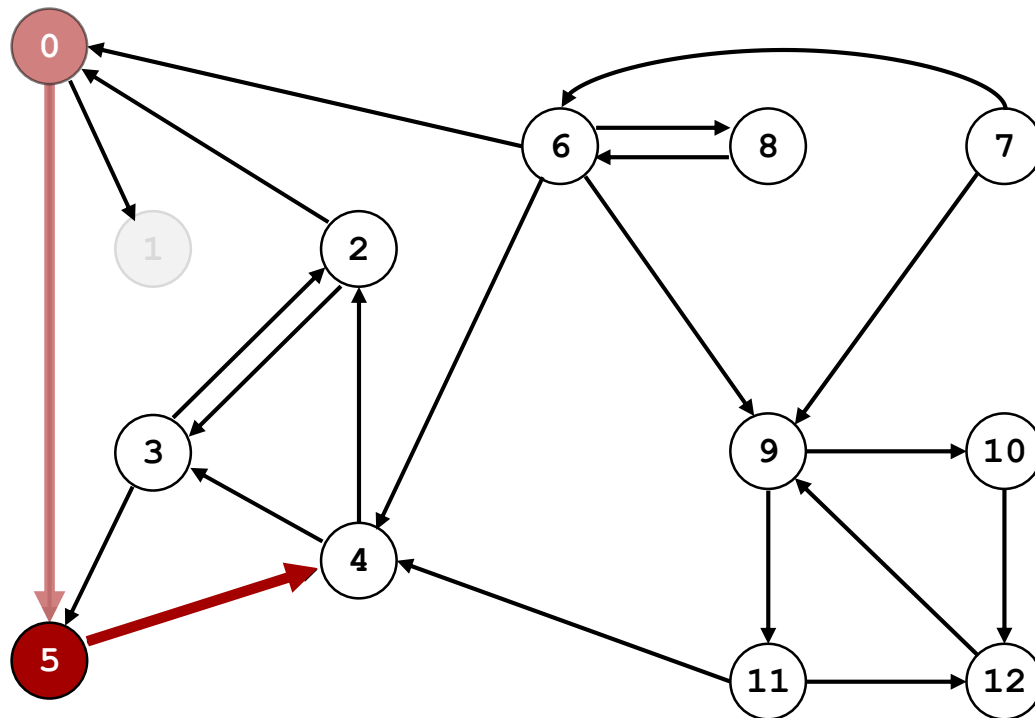
Visit 0: check 5, check 1

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۵۶

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	-
3	-
4	-
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

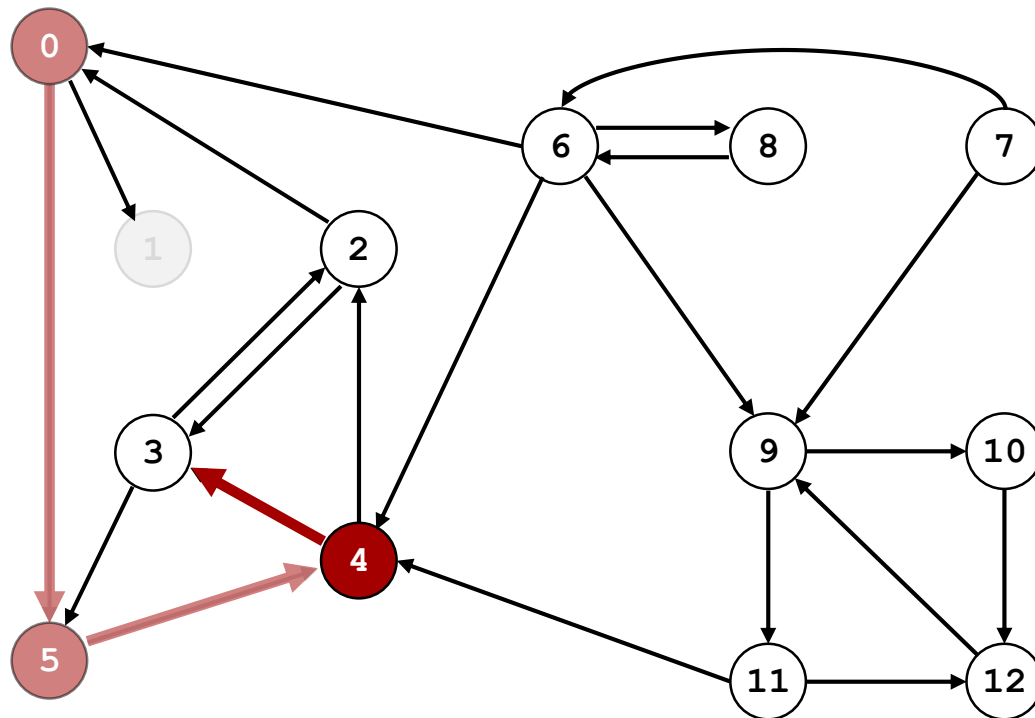
Visit 5: check 4

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۵۷

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	-
3	-
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

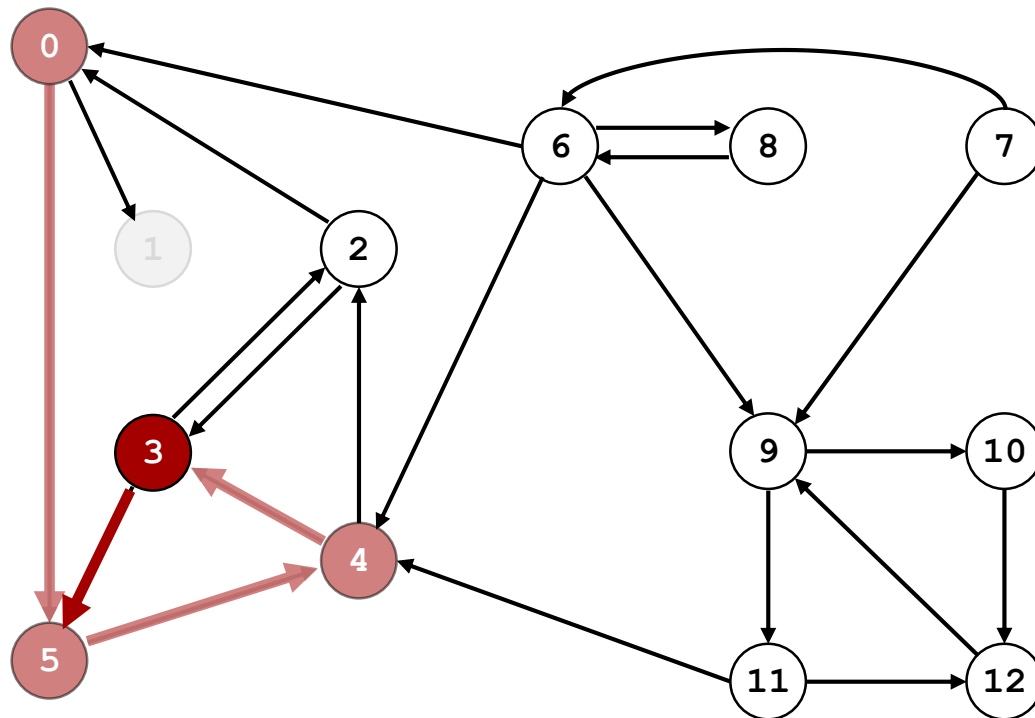
Visit 4: check 3, check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۵۸

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

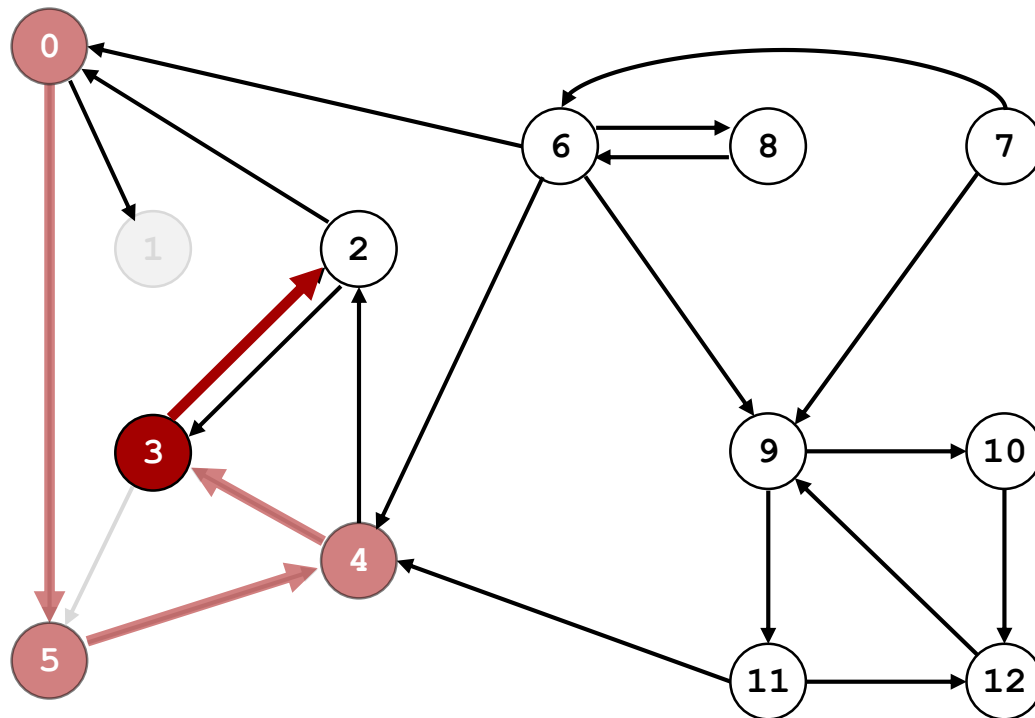

v	scc[]
0	1
1	0
2	-
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

Visit 3: check 5, check 2

159

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	-
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

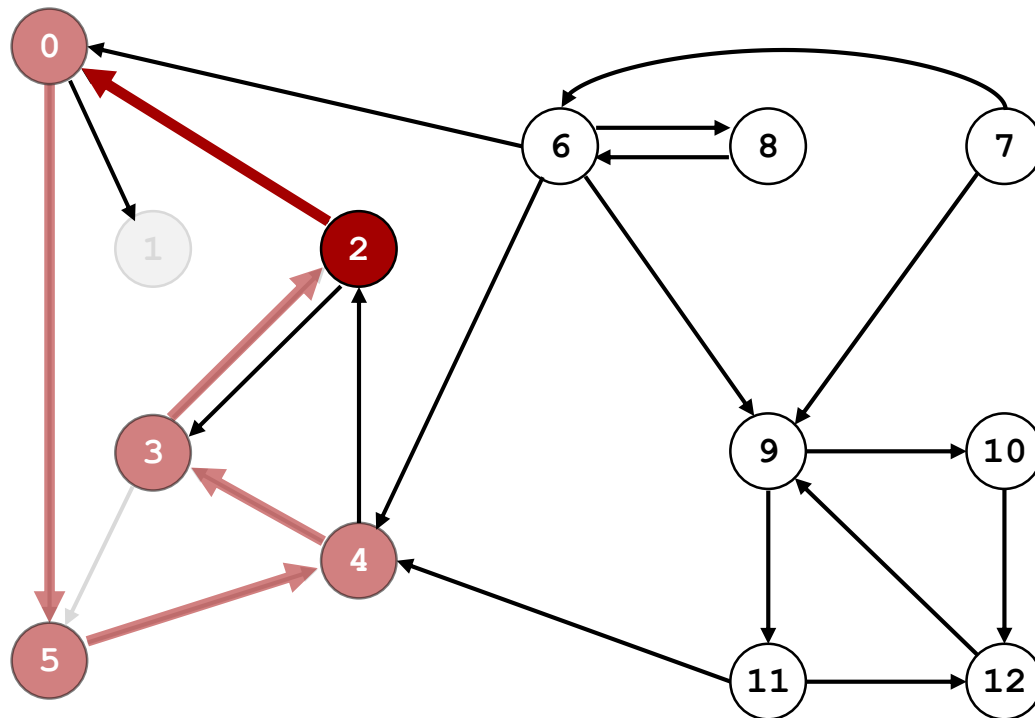
Visit 3: check 5, check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۰

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

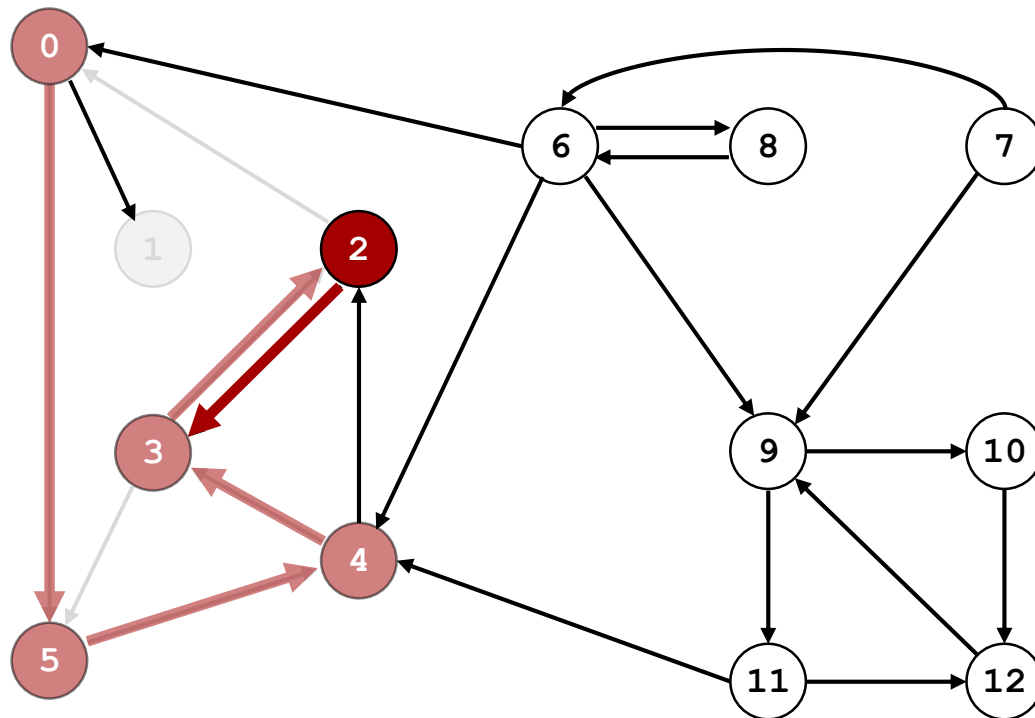
Visit 2: check 0, check 3

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۱

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

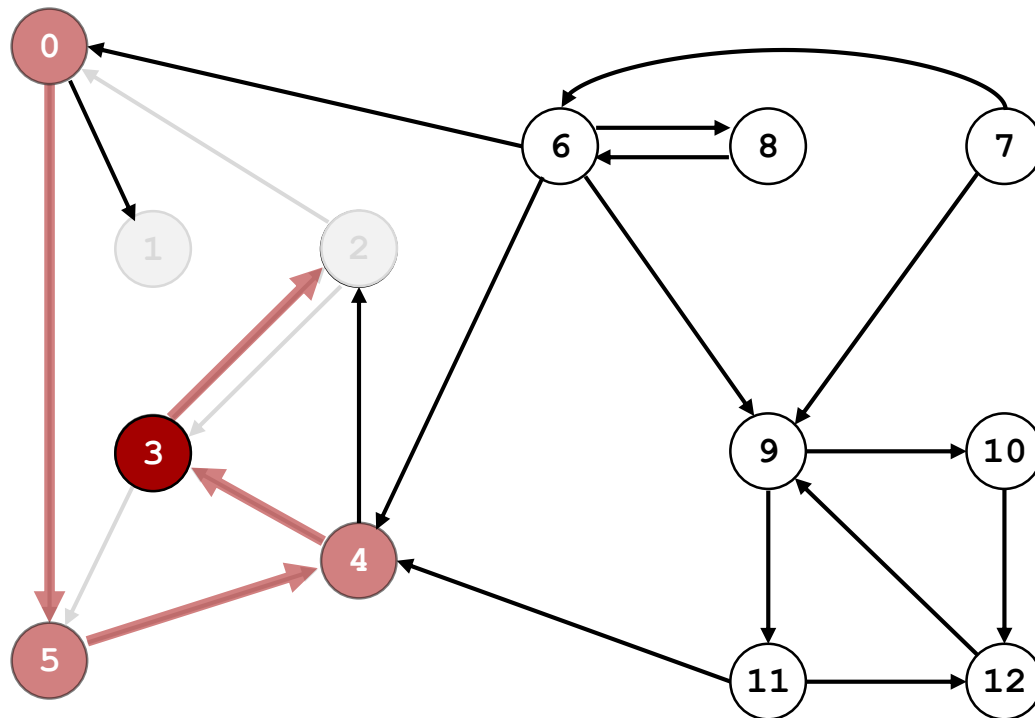
Visit 2: check 0, check 3

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۲

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

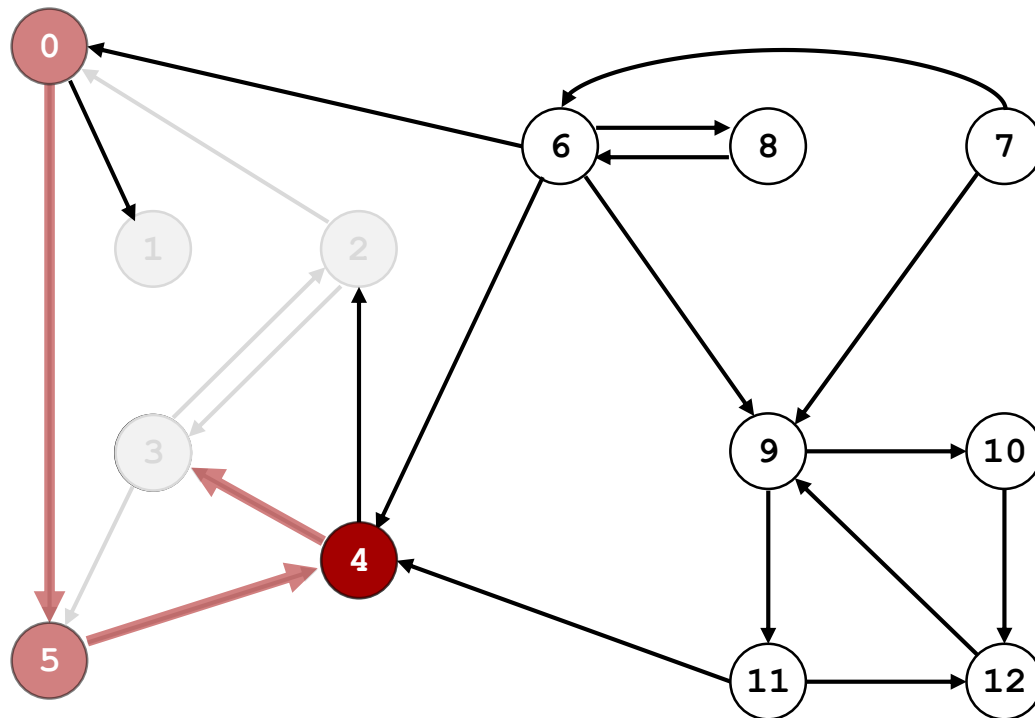

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

2 done

۱۶۳

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

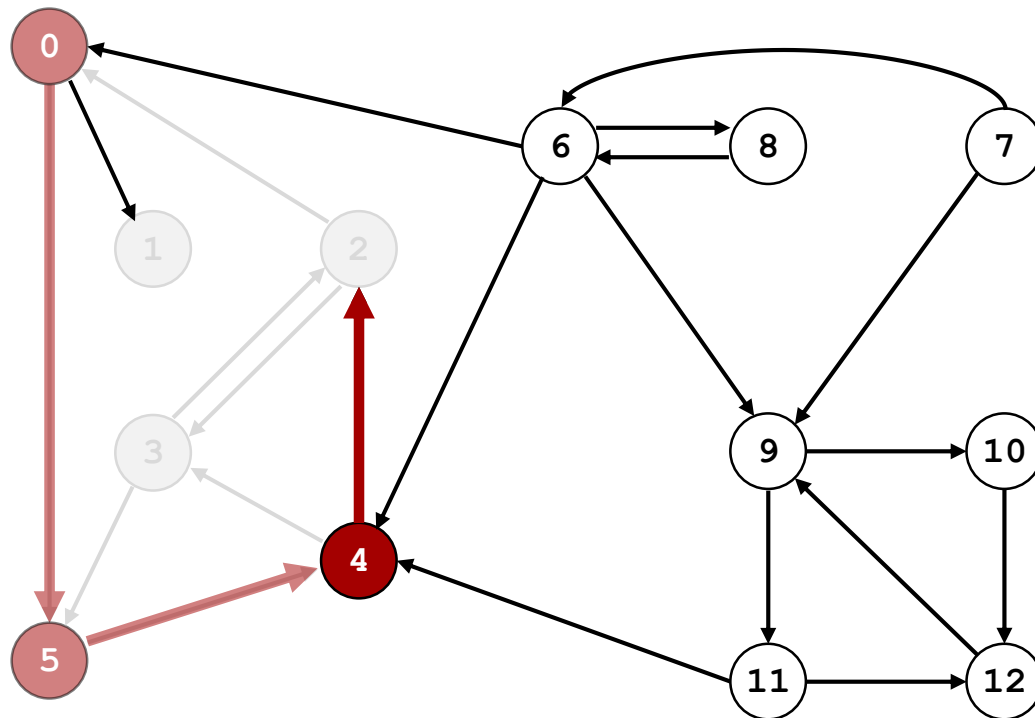
3 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۴

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

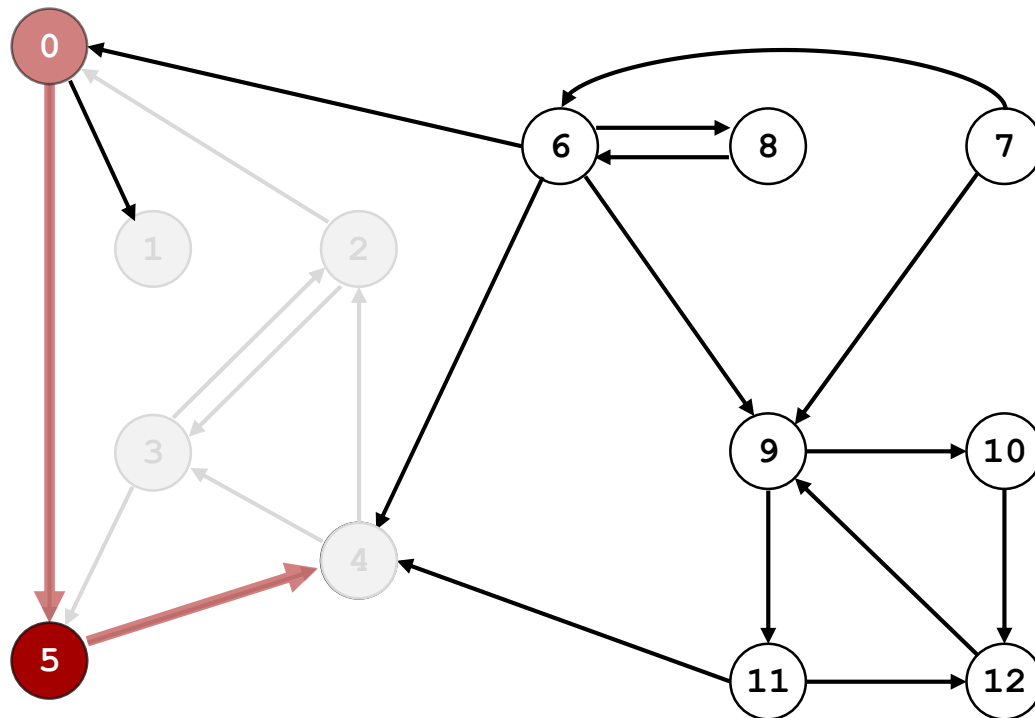
Visit 4: check 3, check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۵

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

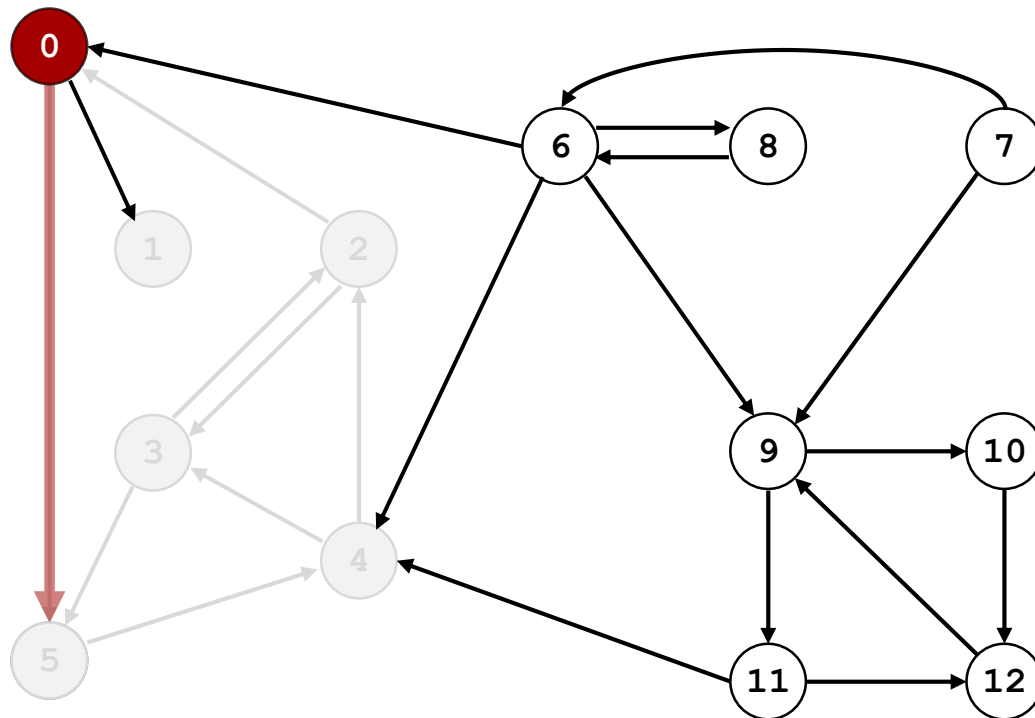
4 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۶

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

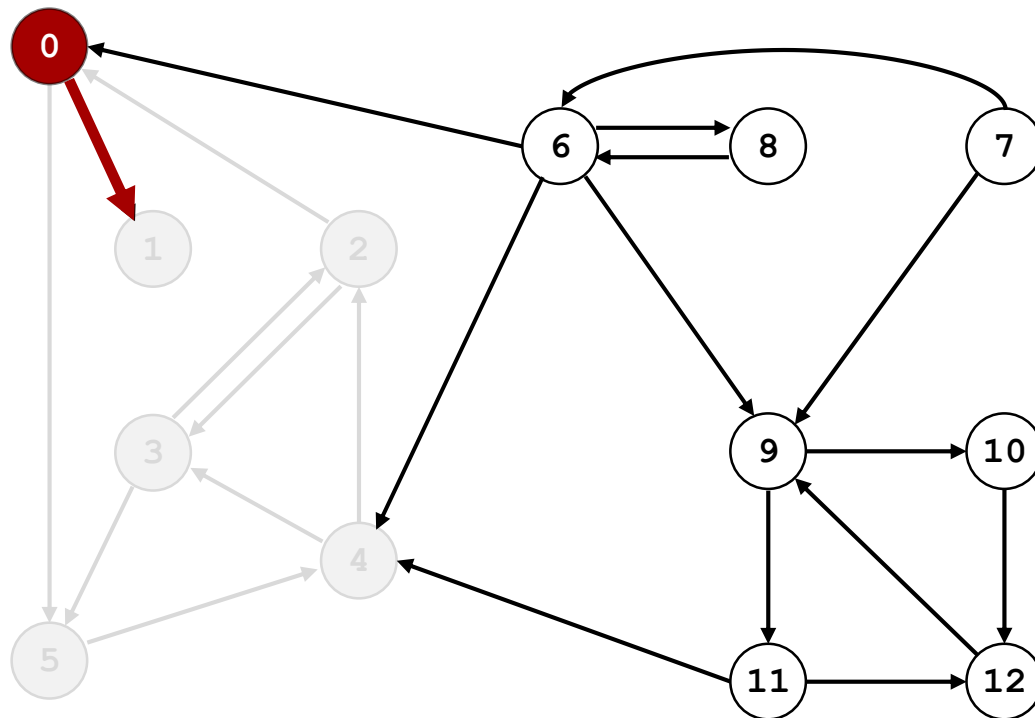
5 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۷

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

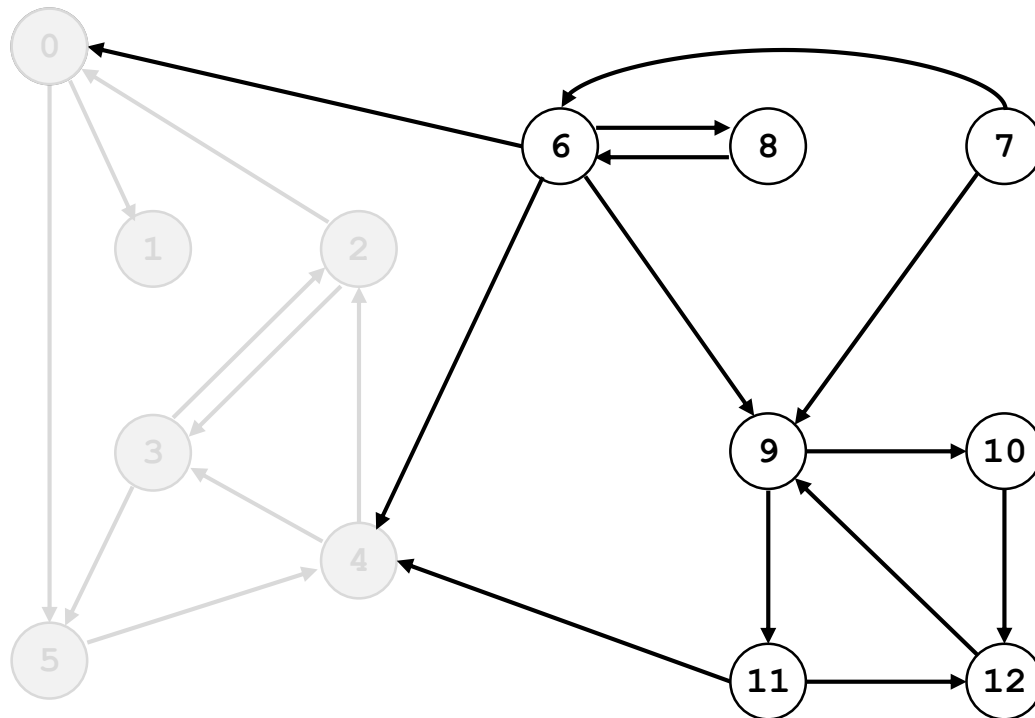
Visit 0: check 5, check 1

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۸

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

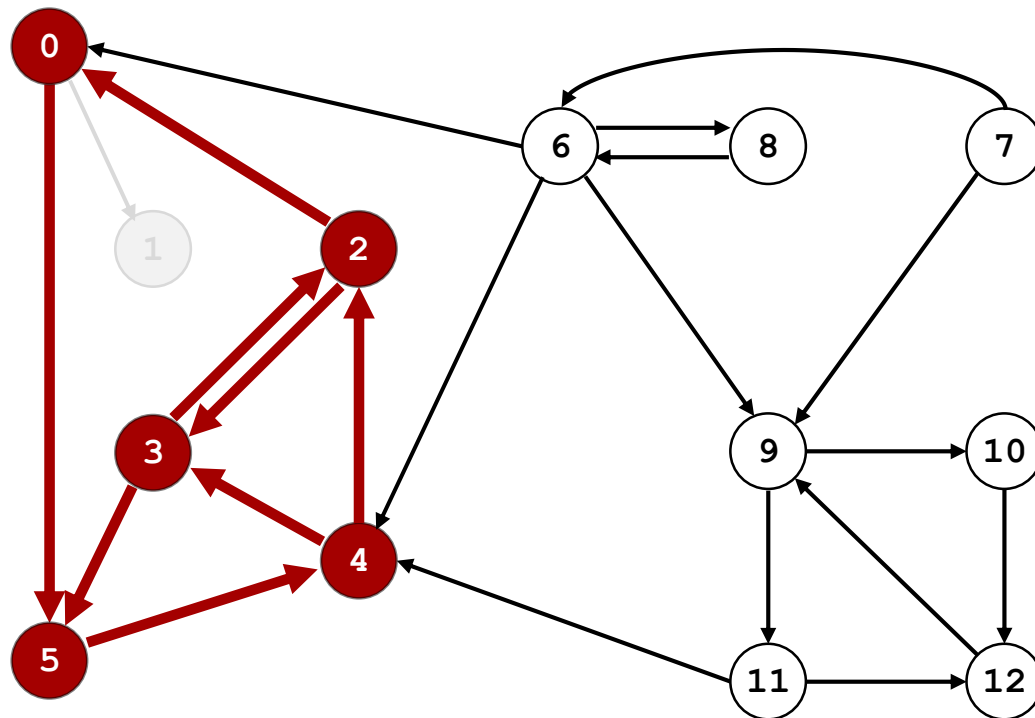
0 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۶۹

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

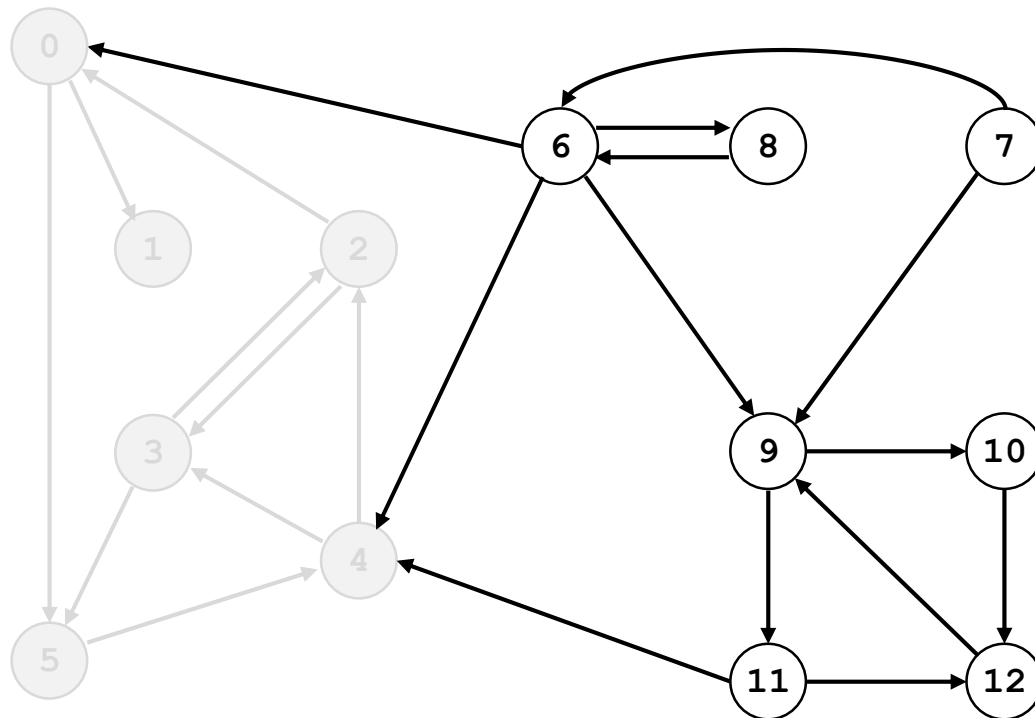
Strong component: 0 2 3 4 5

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۰

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

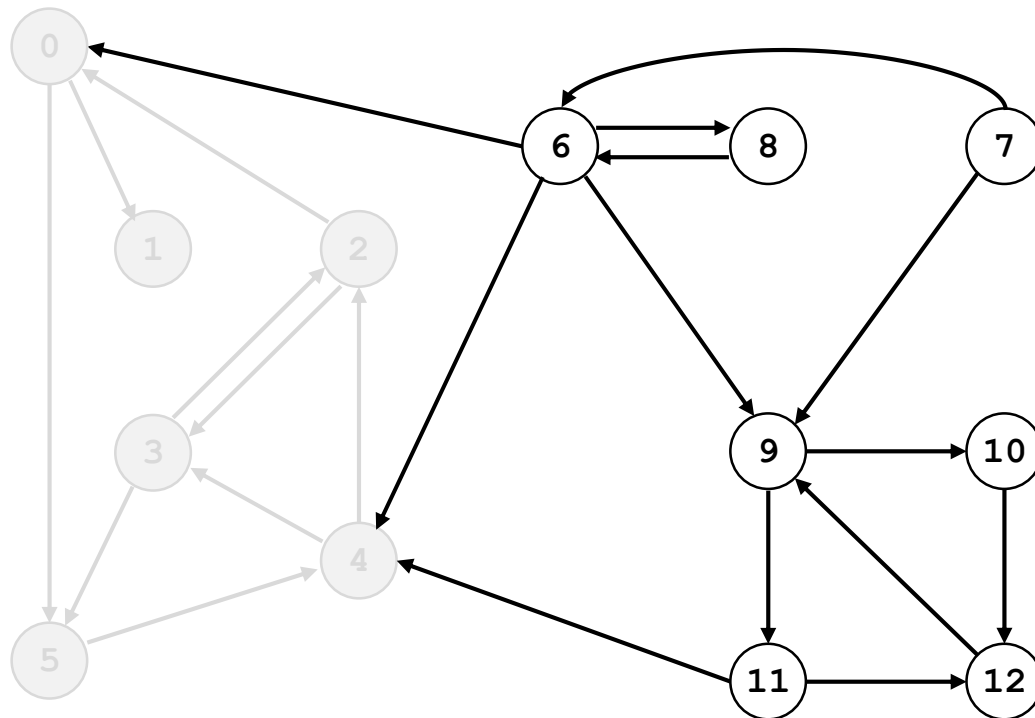
Check 2

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۱

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

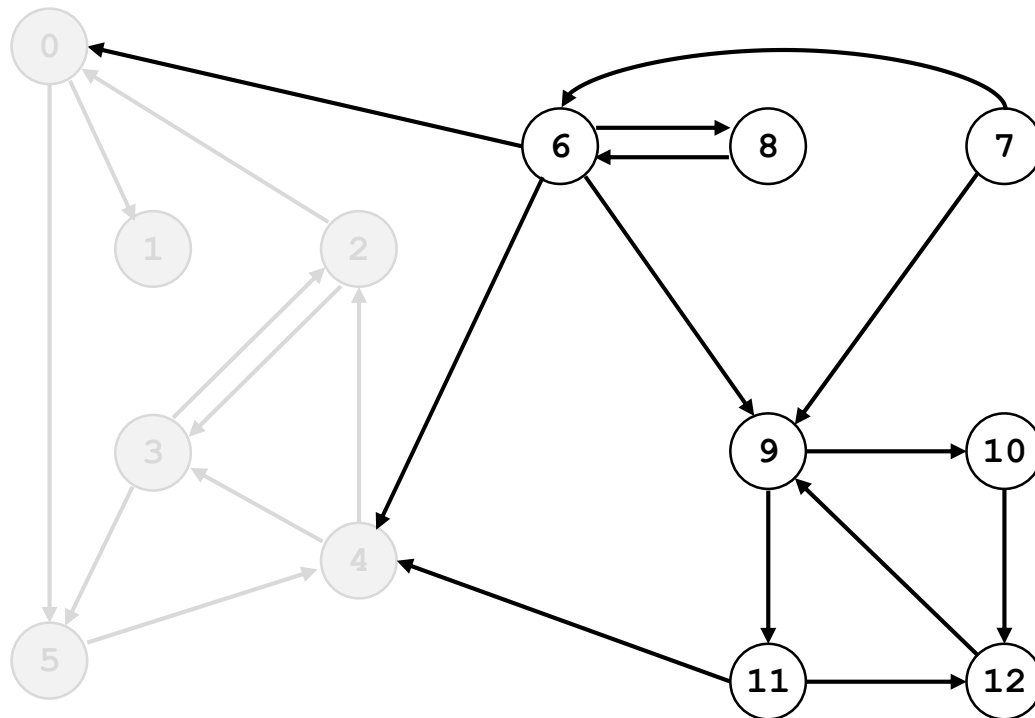
Check 4

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۲

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

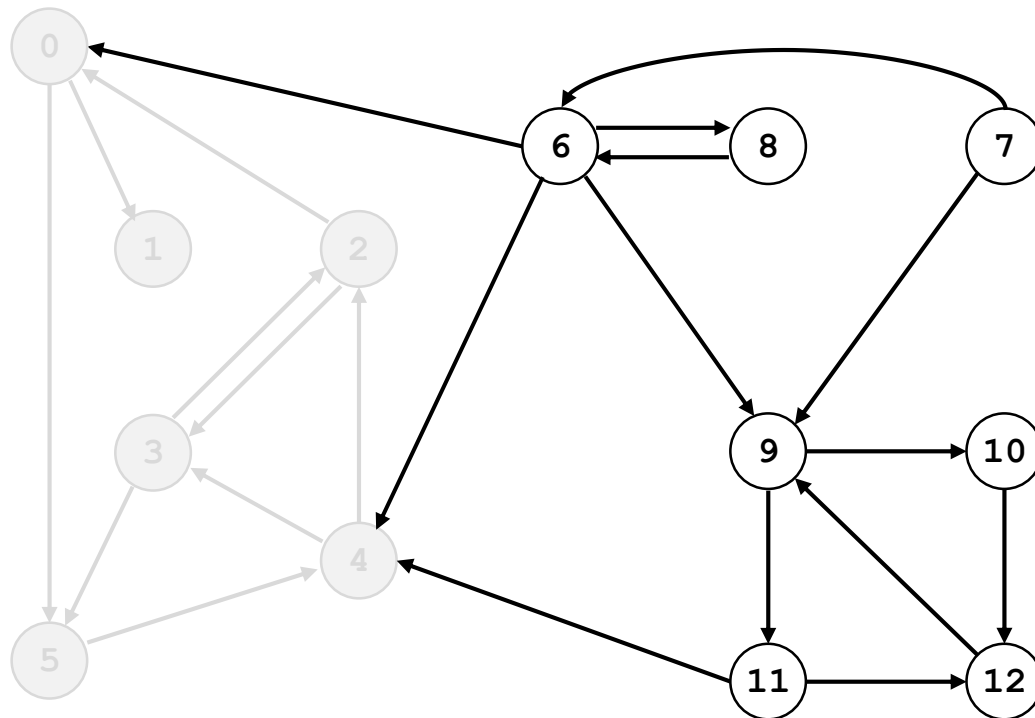
Check 5

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۳

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	-
12	-

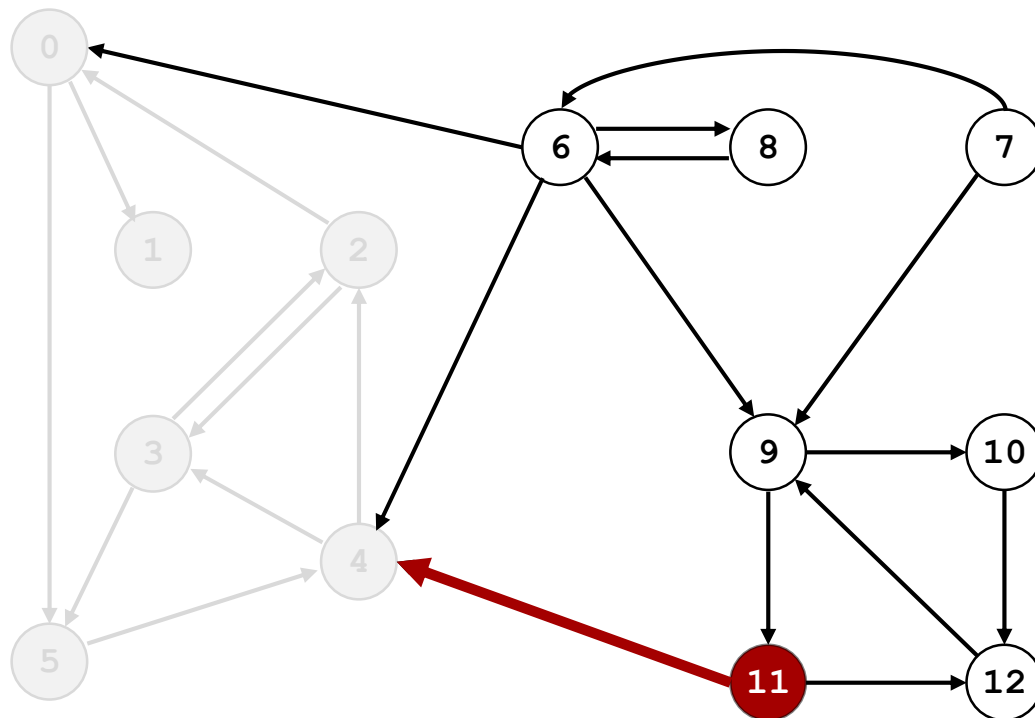
Check 3

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۴

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	2
12	-

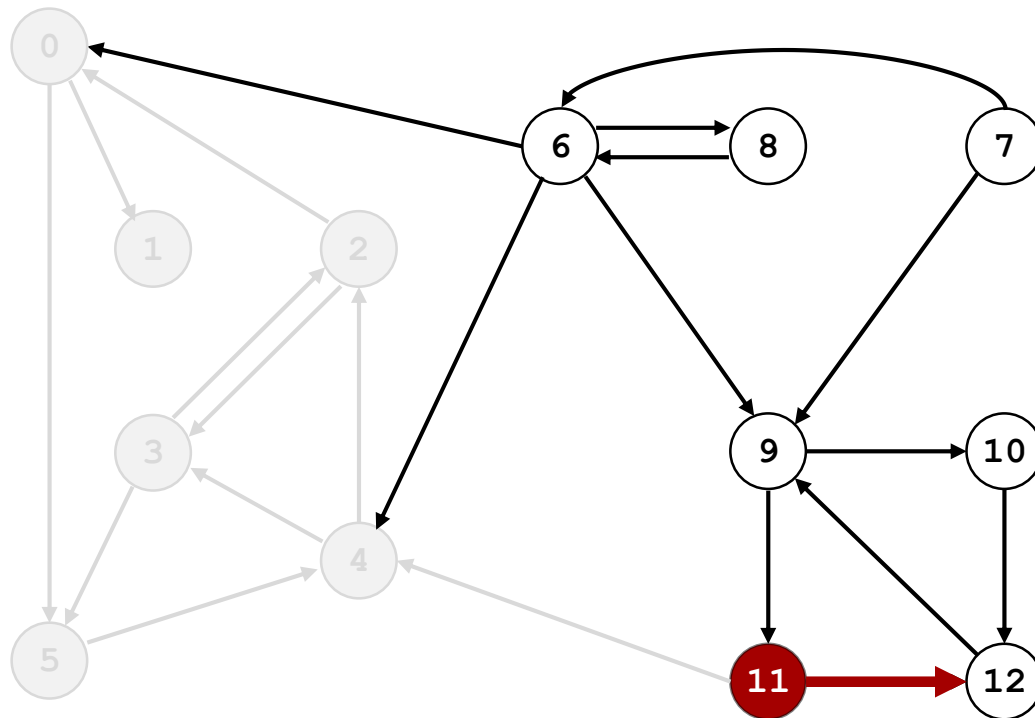
Visit 11: check 4, check 12

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۵

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	2
12	-

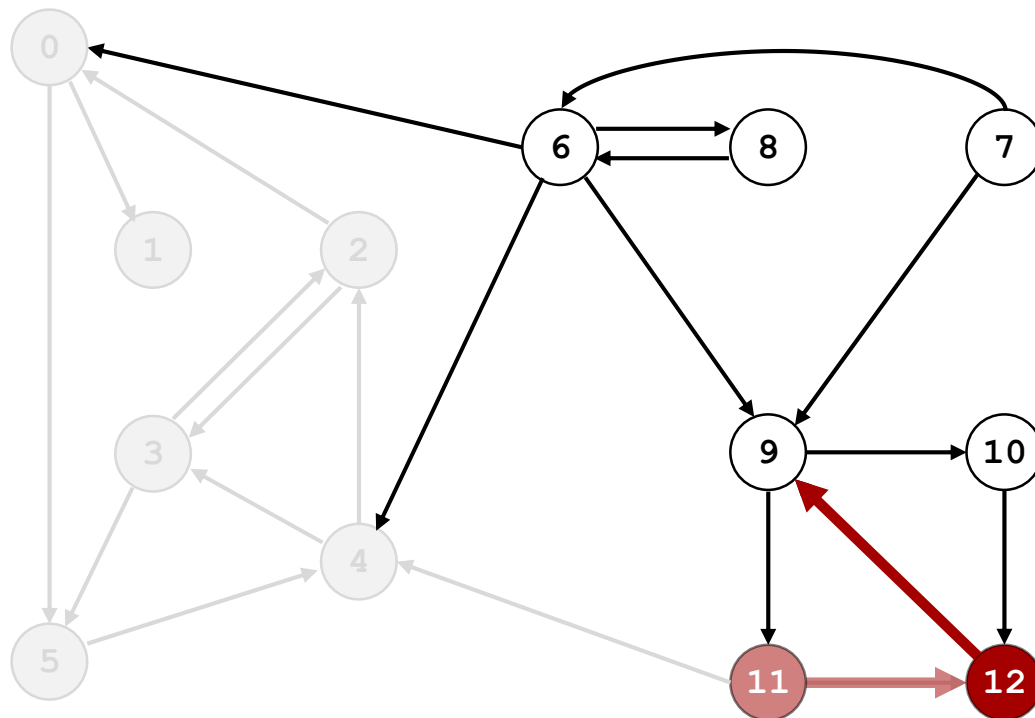
Visit 11: check 4, check 12

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۶

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	-
10	-
11	2
12	②

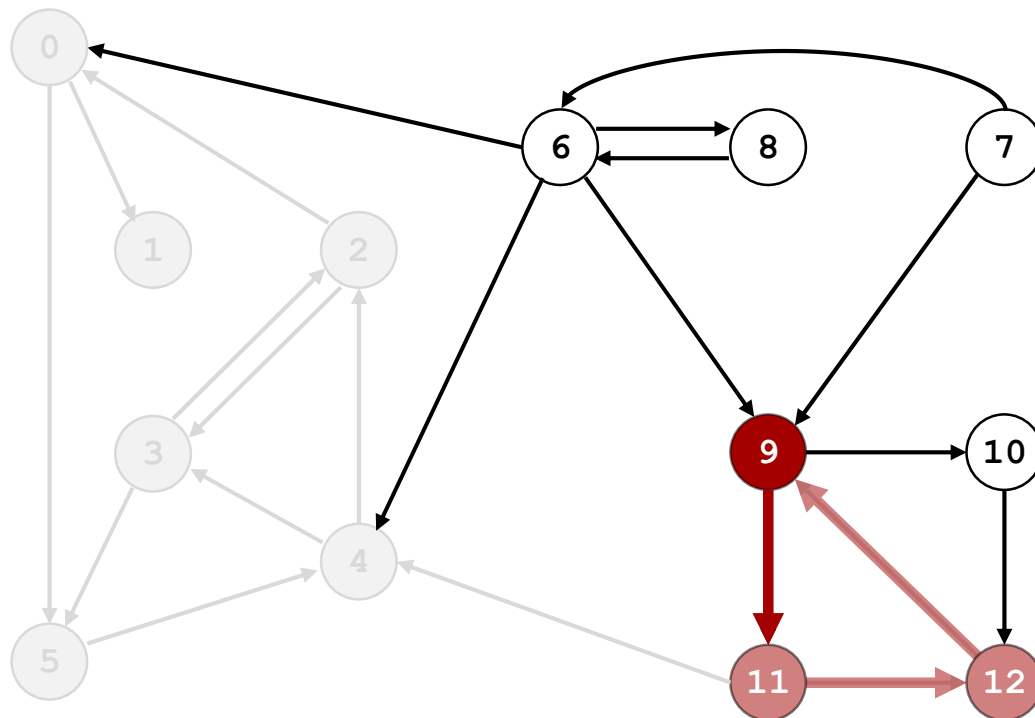
Visit 12: check 9

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۷

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	②
10	-
11	2
12	2

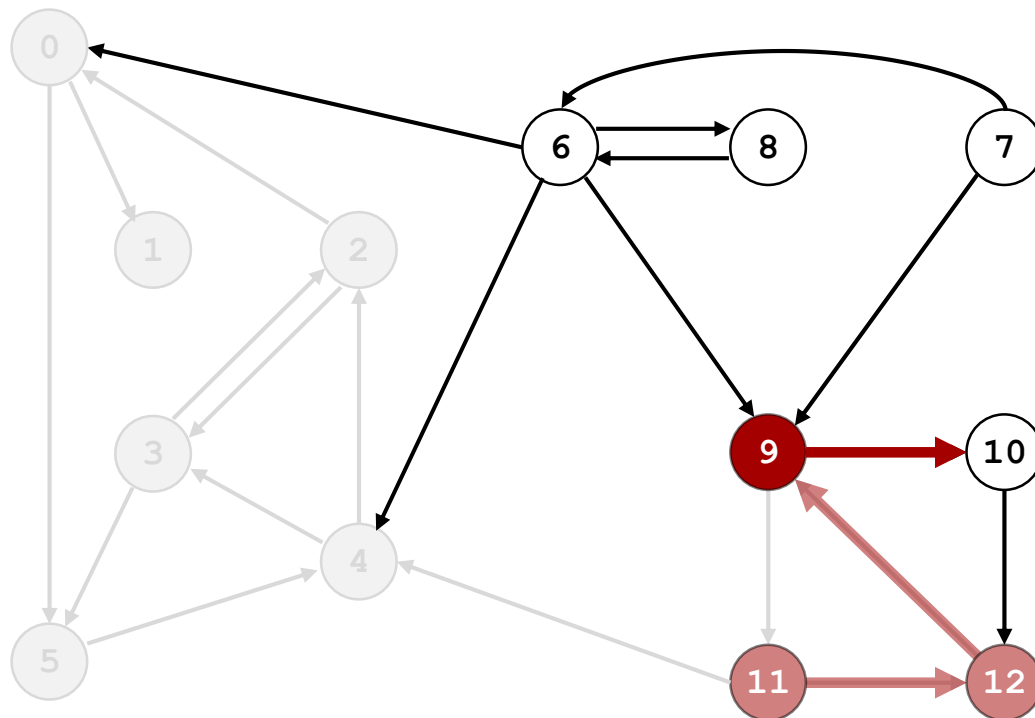
Visit 9: check 11, check 10

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۸

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	-
11	2
12	2

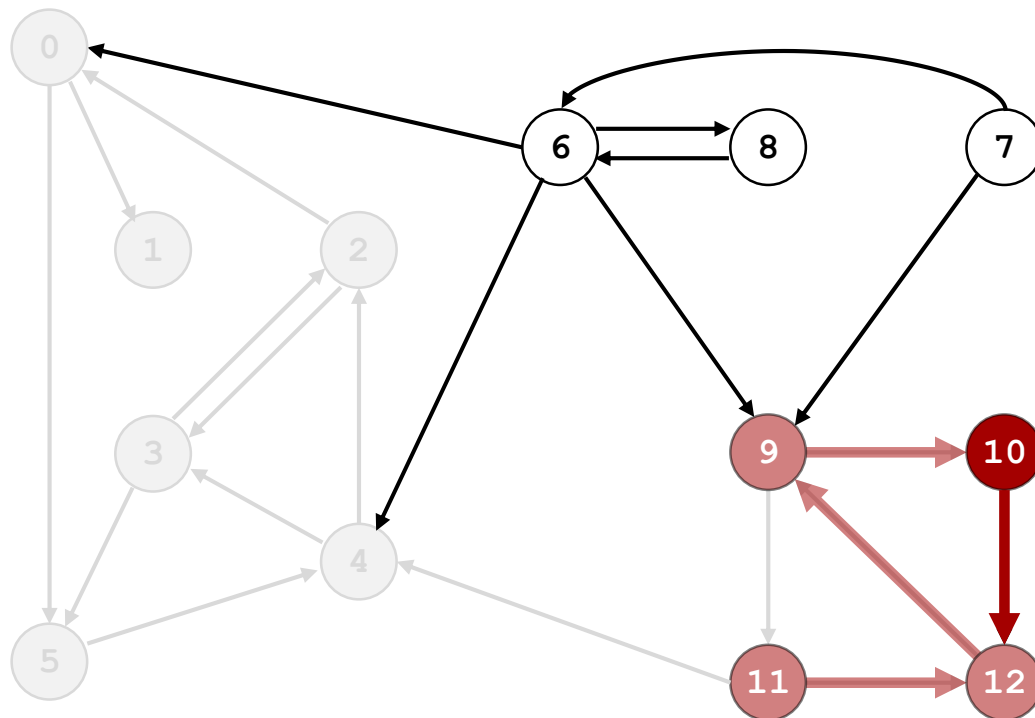
Visit 9: check 11, check 10

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۷۹

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

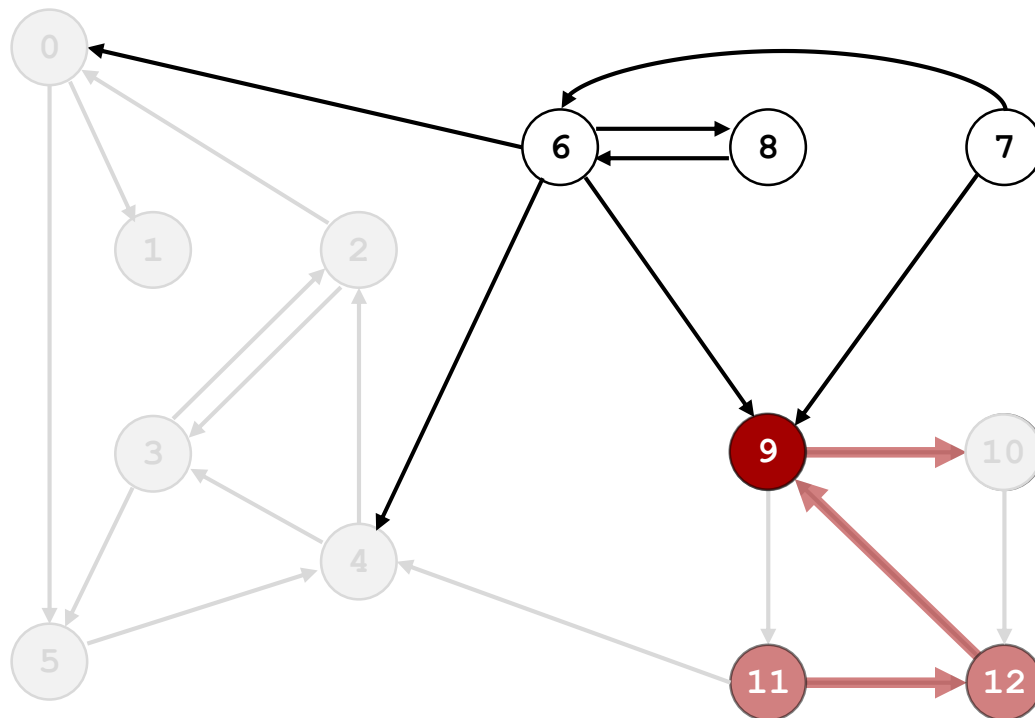
Visit 10: check 12

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۰

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

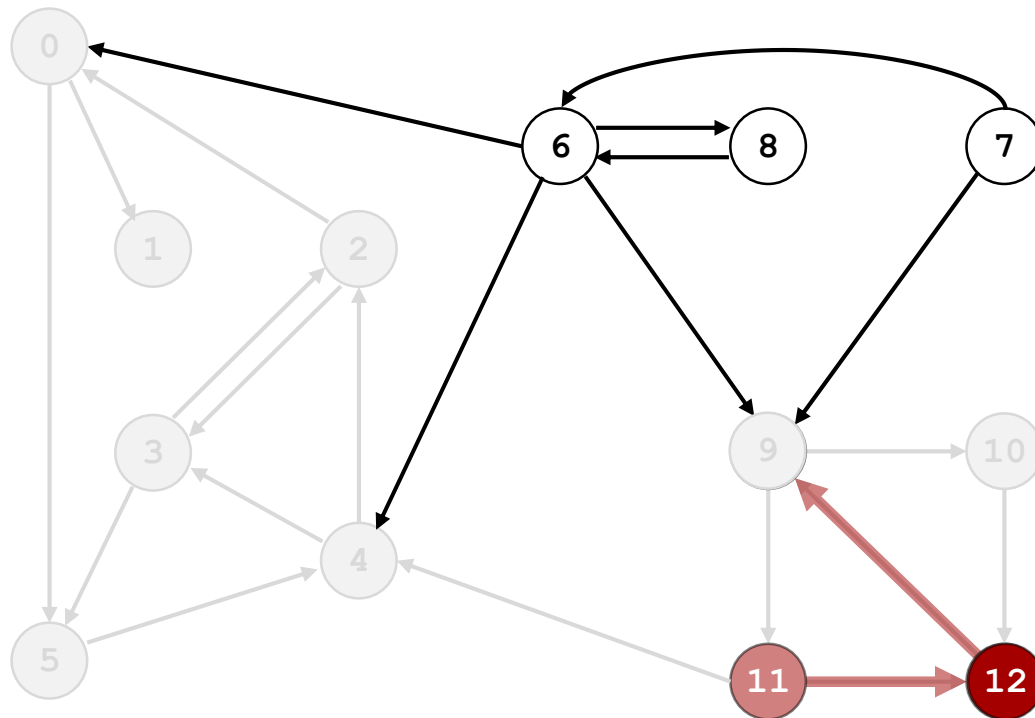
10 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۱

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

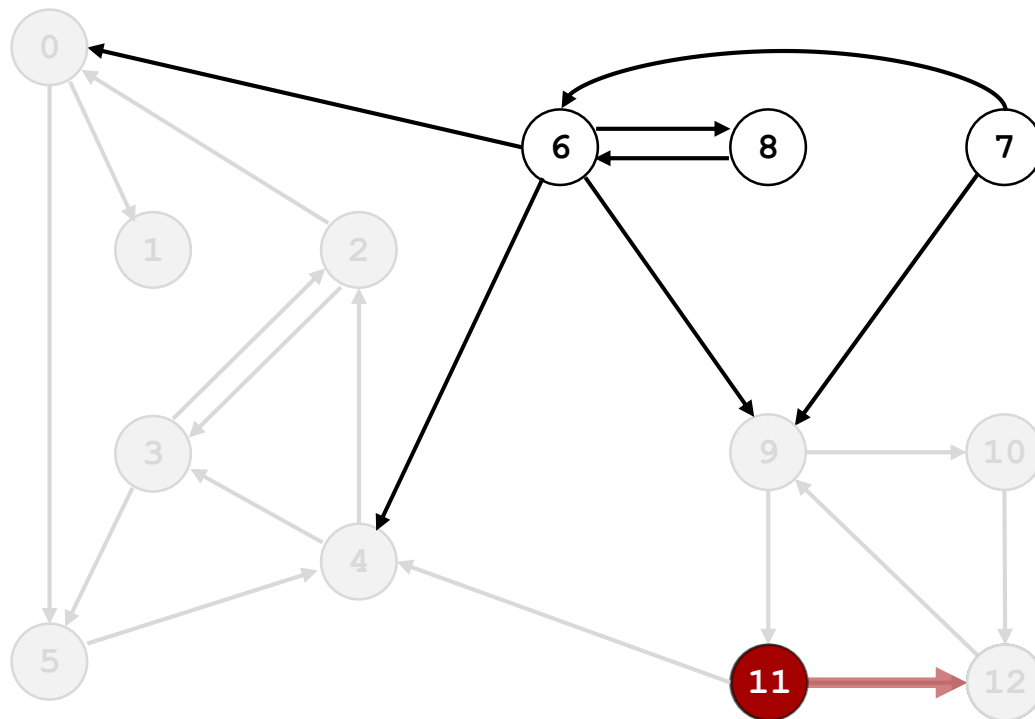
9 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۲

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

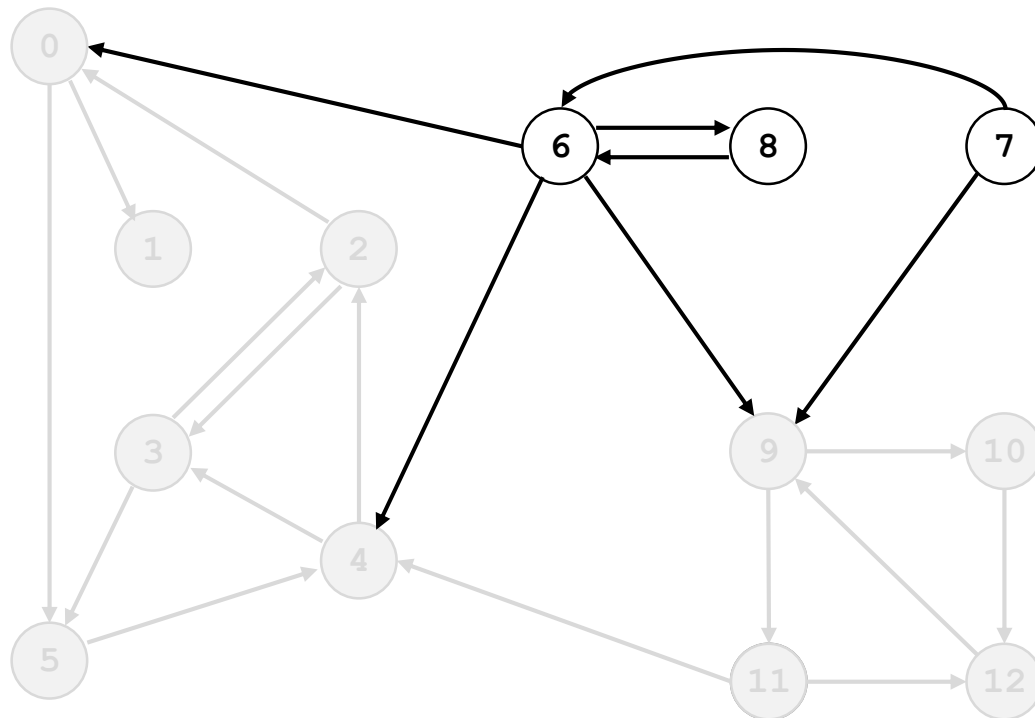
12 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۳

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

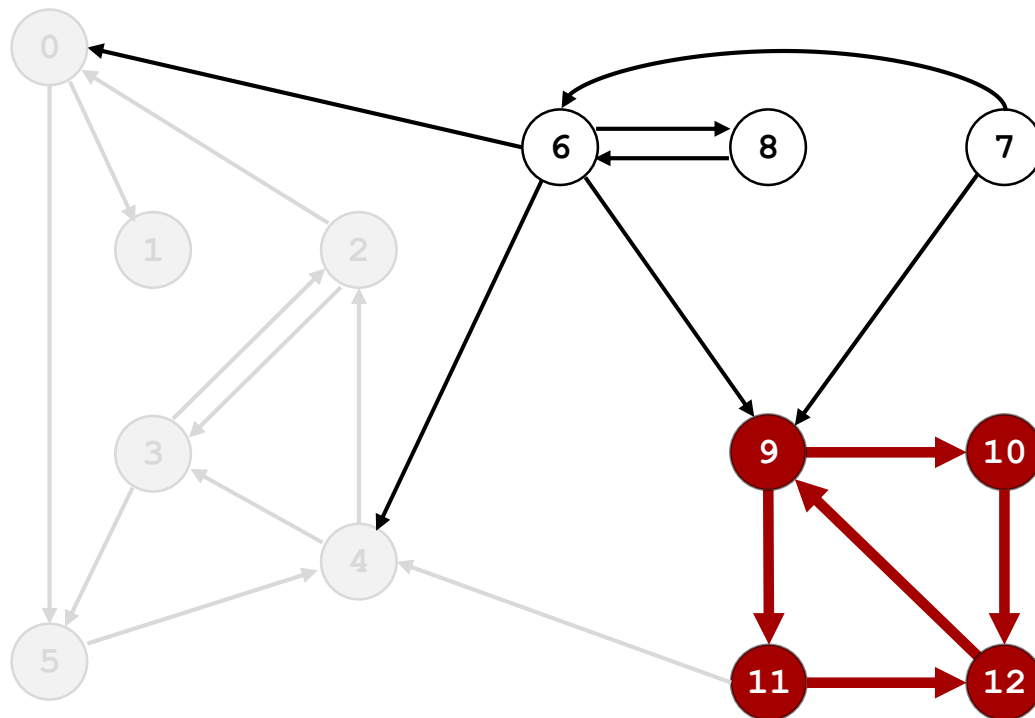
11 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۴

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

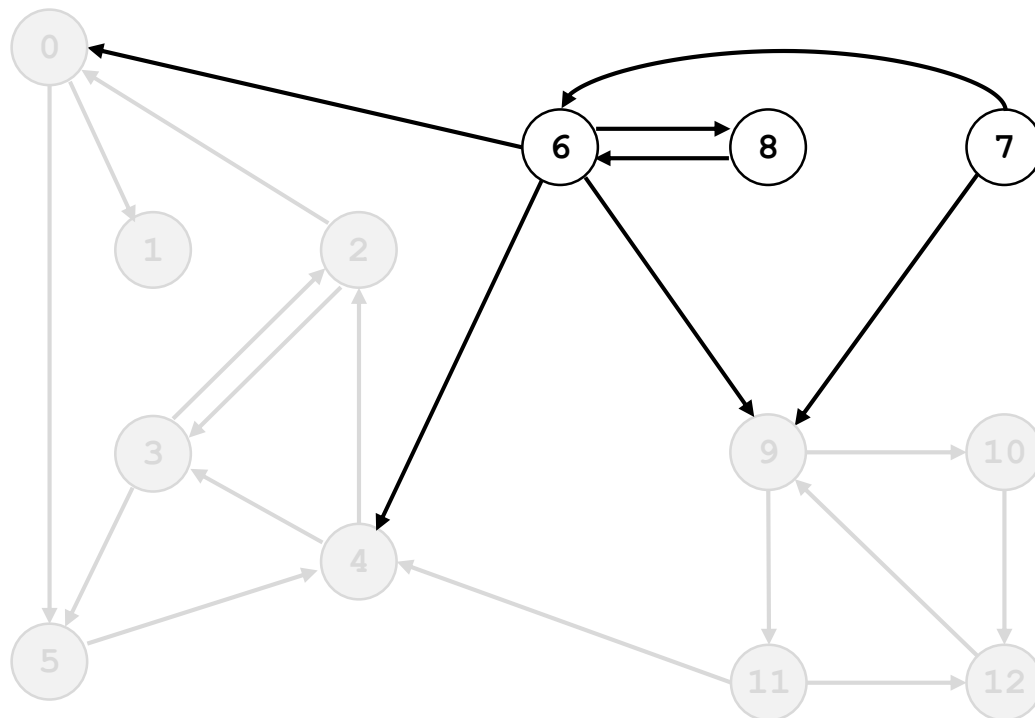
Strong component: 9 10 11 12

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۵

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

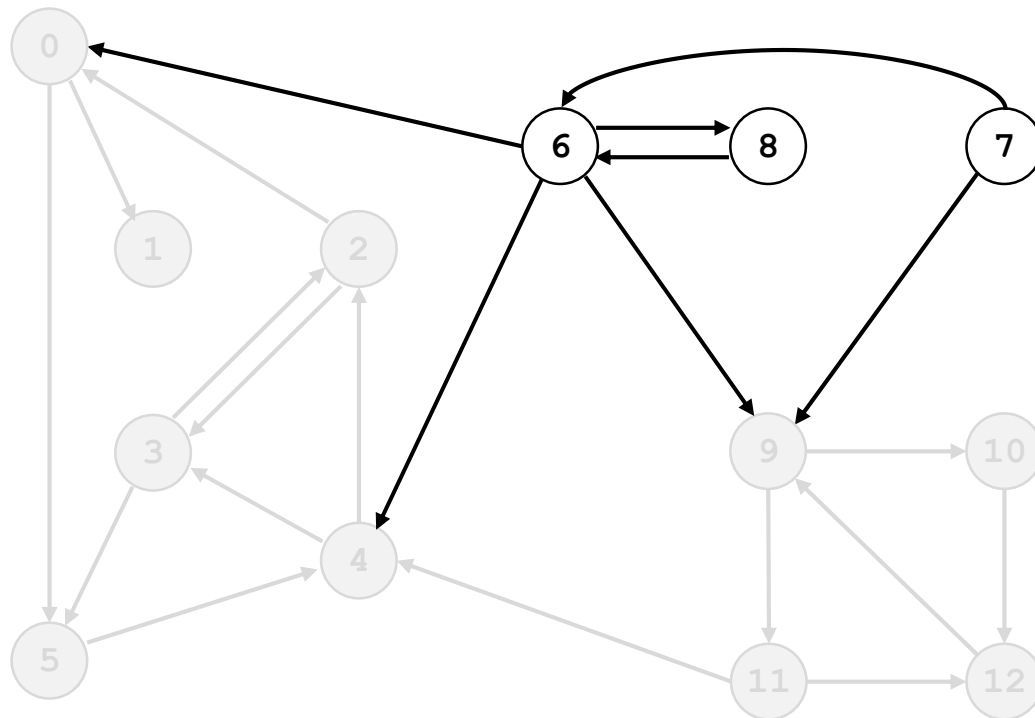
check 9

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۶

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

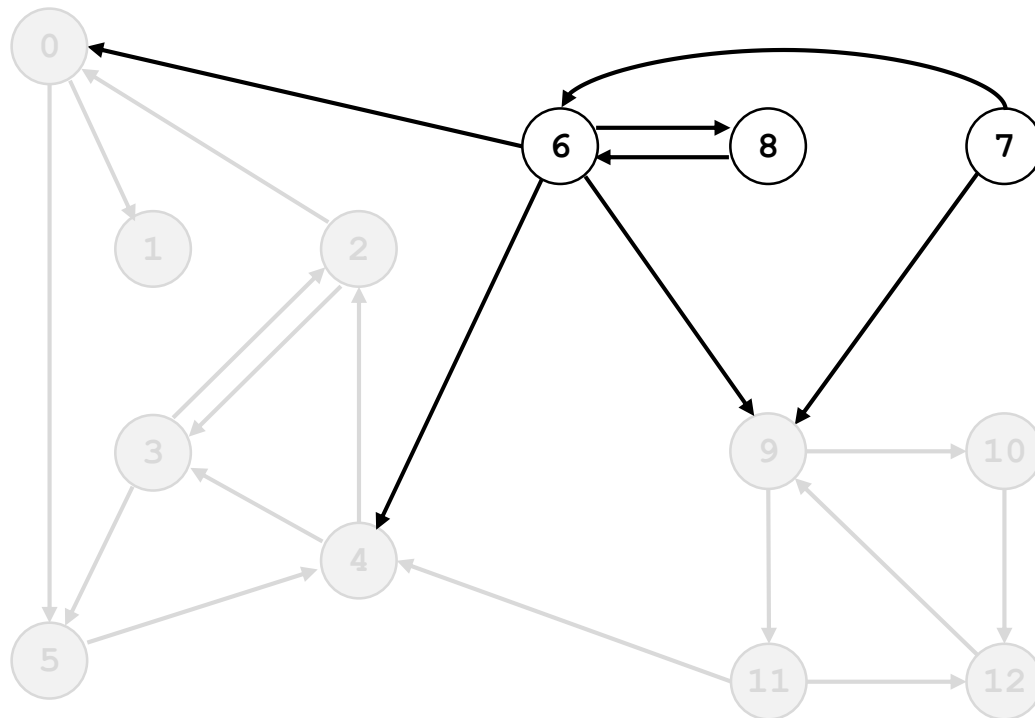
check 12

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۷

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	-
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

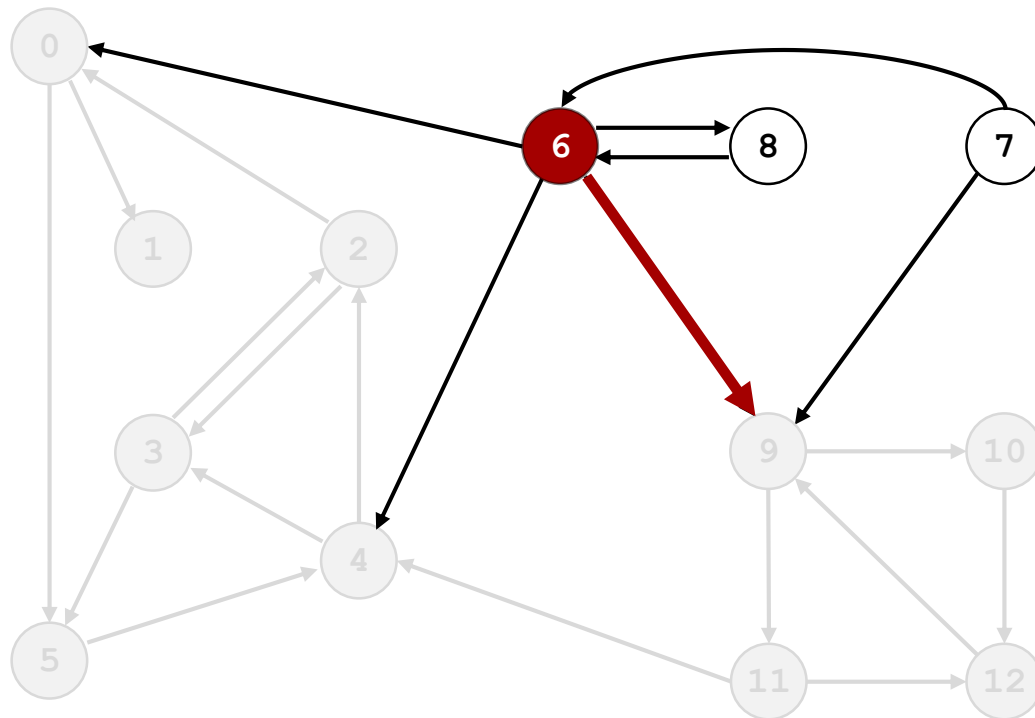
check 10

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۸

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

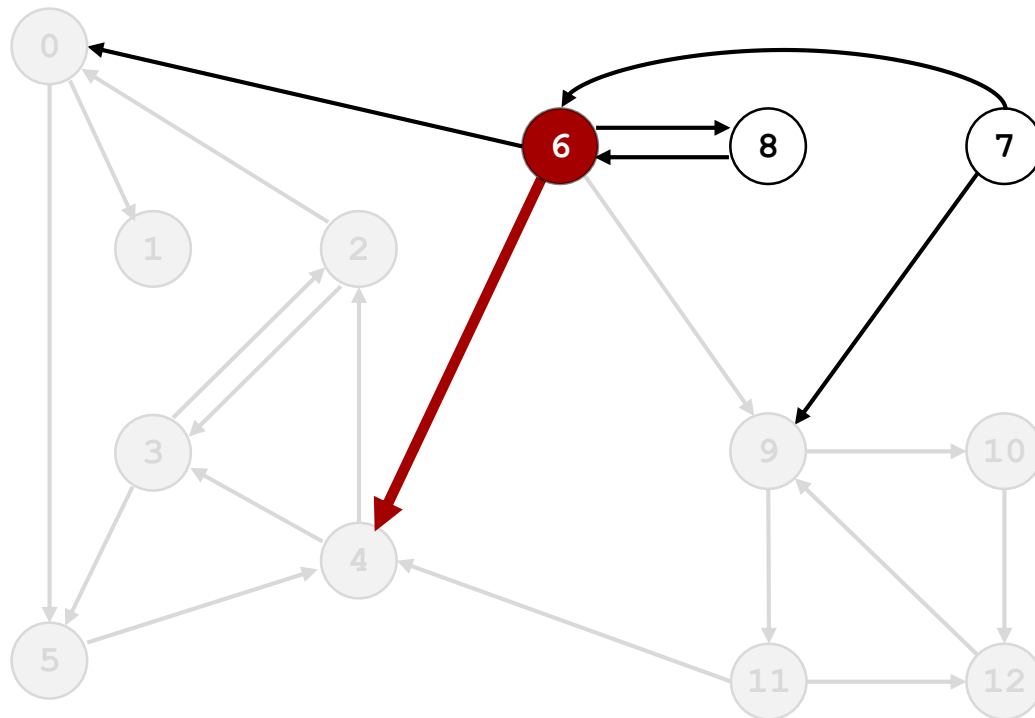
Visit 6: check 9, check 4, check 8, check 0

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۸۹

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

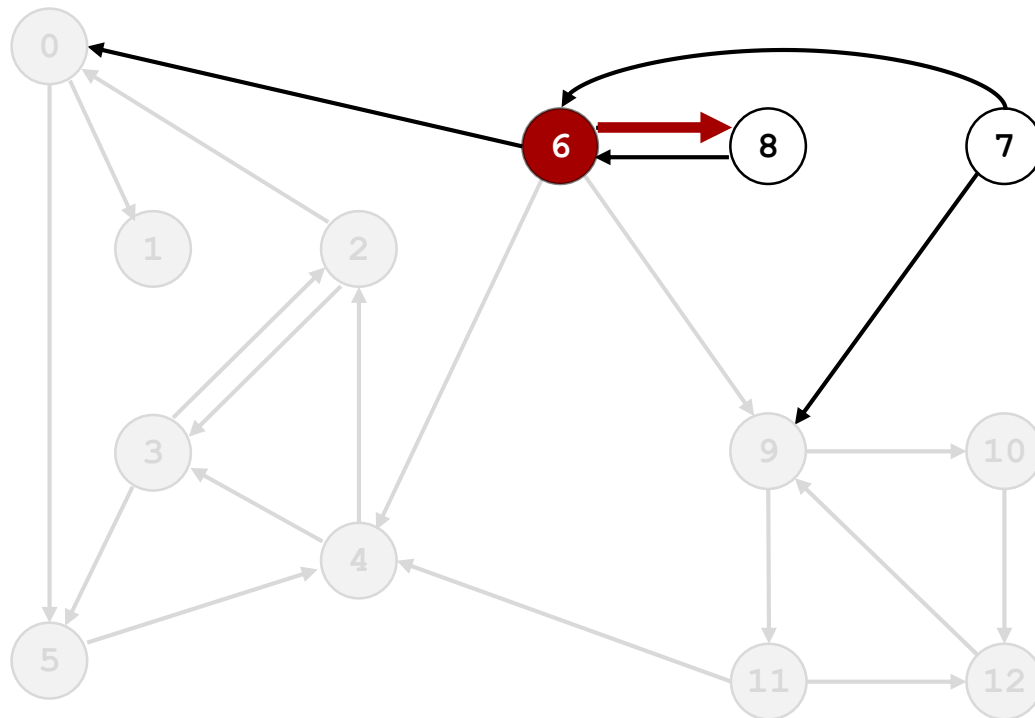
Visit 6: check 9, check 4, check 8, check 0

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۰

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	-
8	-
9	2
10	2
11	2
12	2

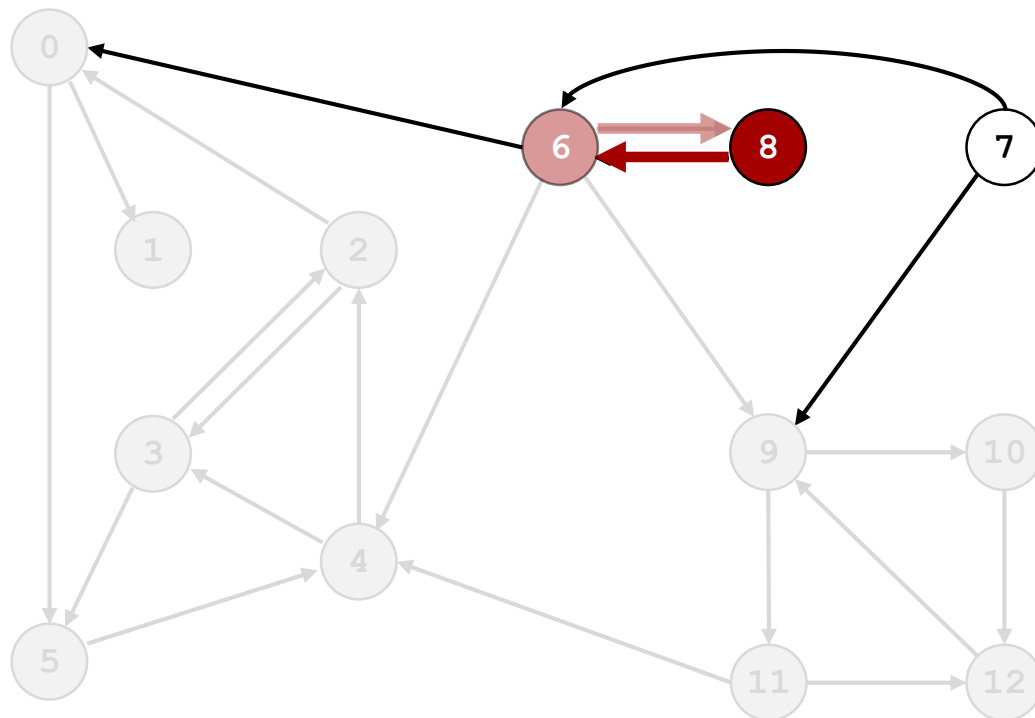
Visit 6: check 9, check 4, check 8, check 0

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۱

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	-
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

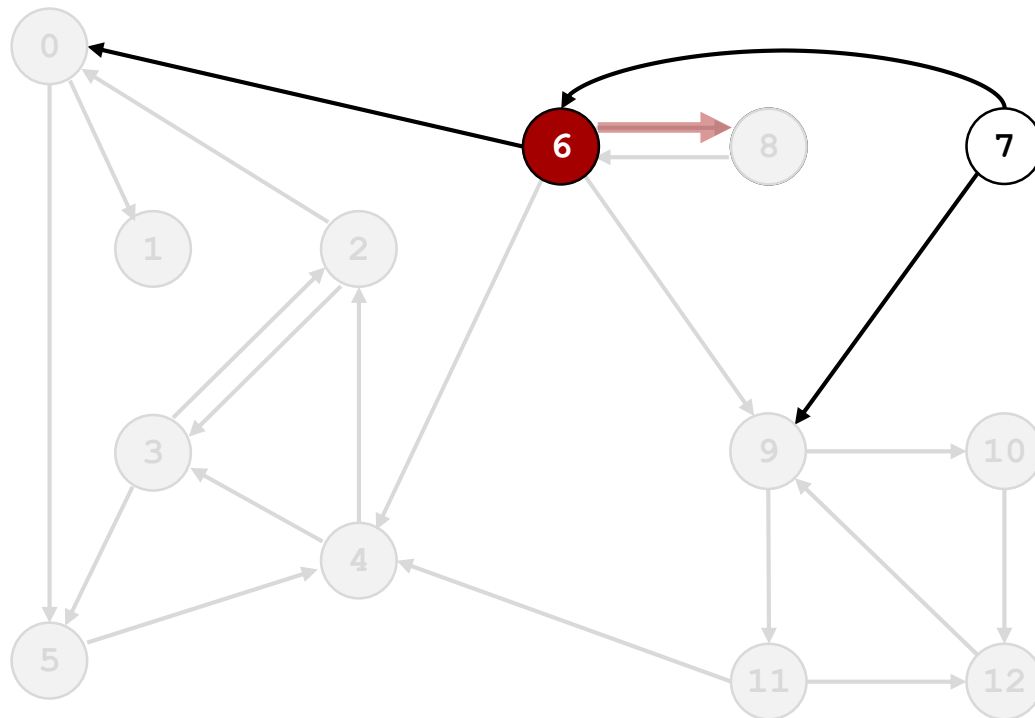
Visit 8: check 6

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۲

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	-
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

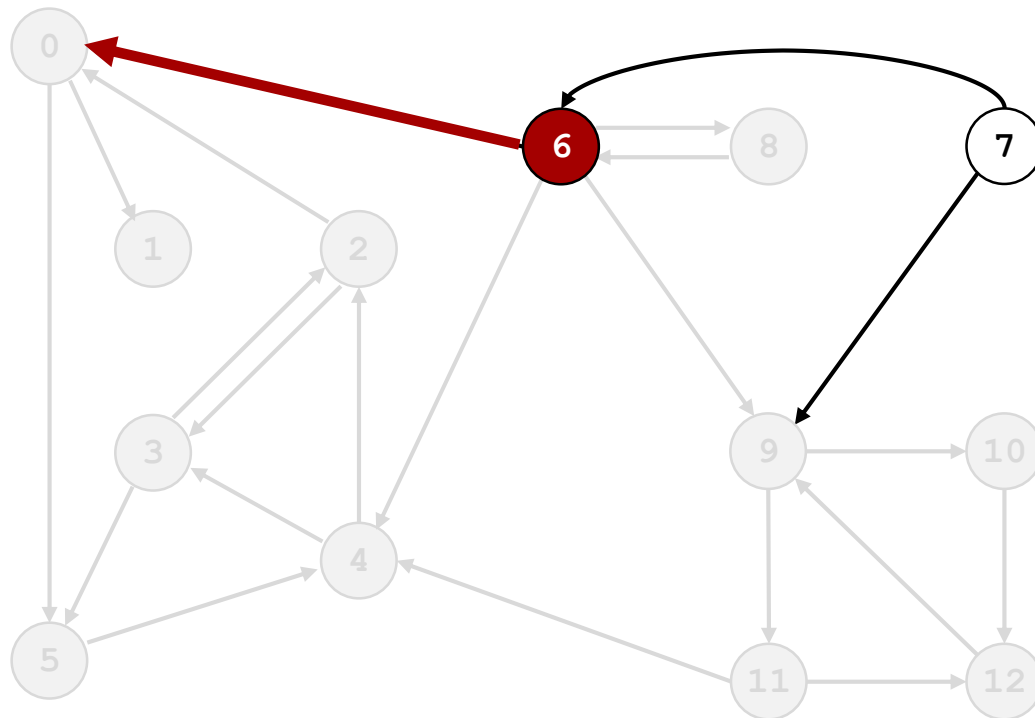
8 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۳

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	-
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

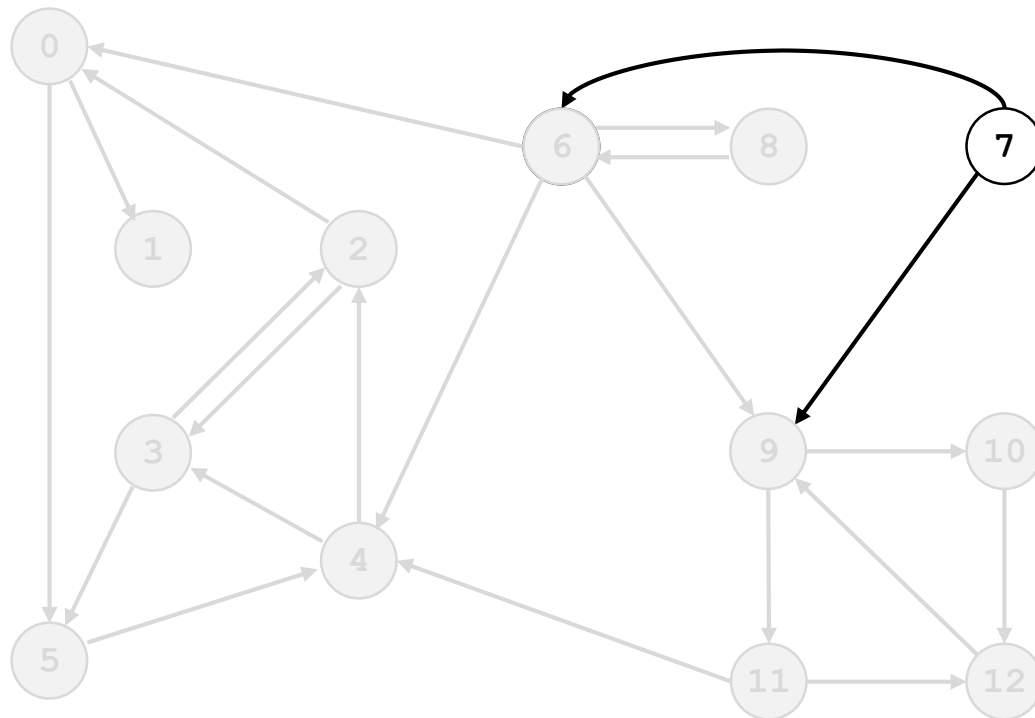
Visit 6: check 9, check 4, check 8, check 0

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۴

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	-
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

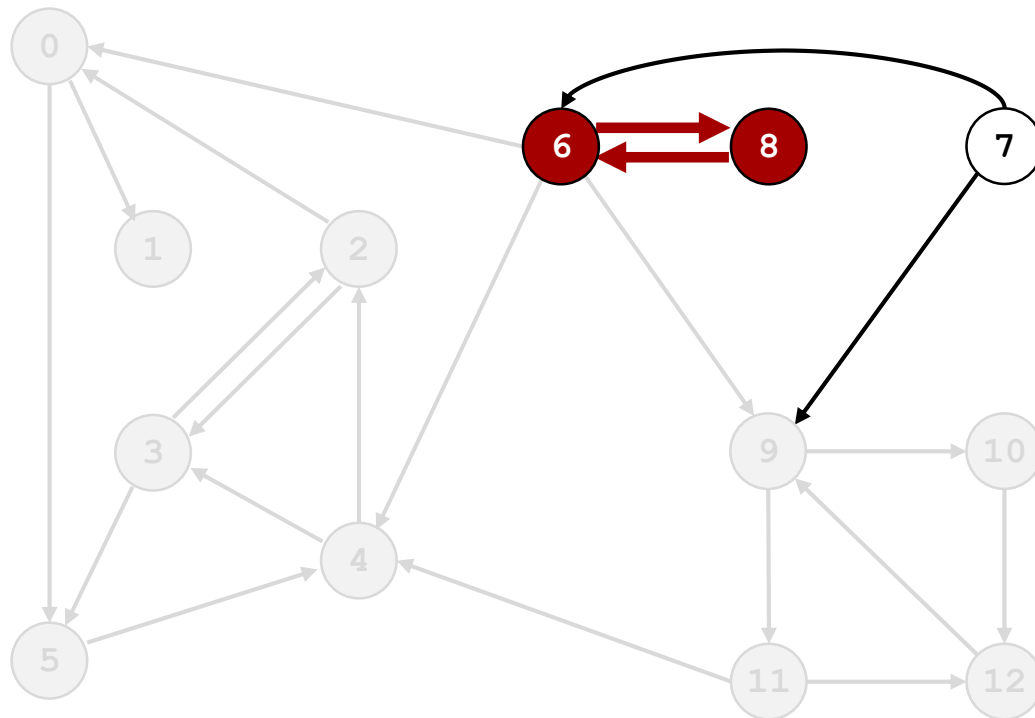
6 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۵

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	-
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

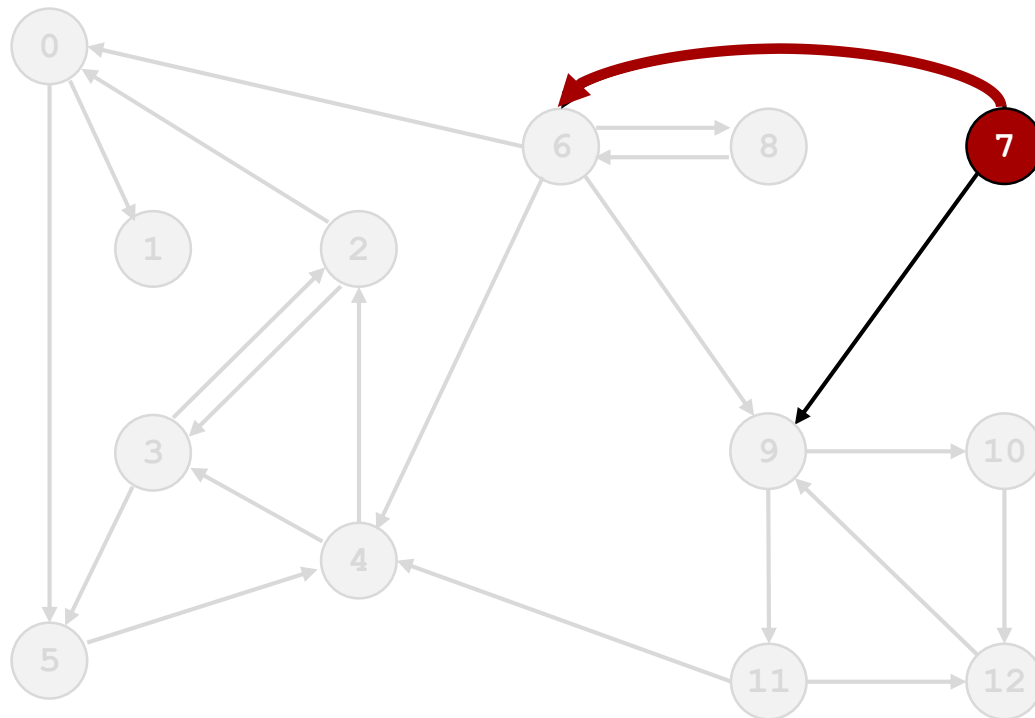
Strong component: 6 8

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۶

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	4
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

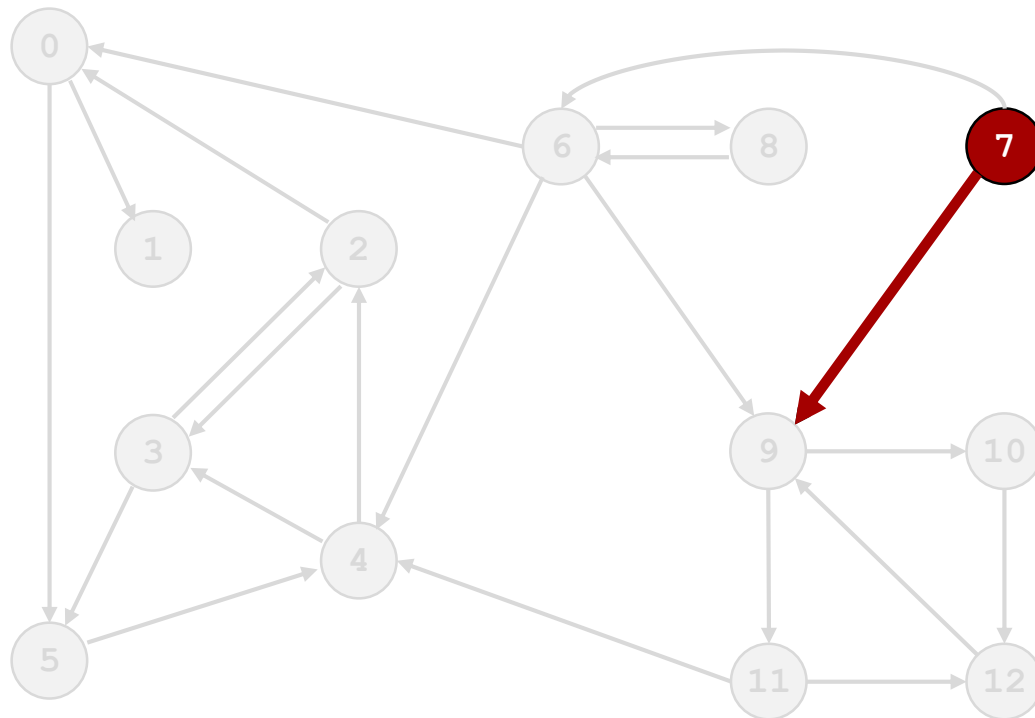
Visit 7: check 6, check 9

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۷

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	4
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

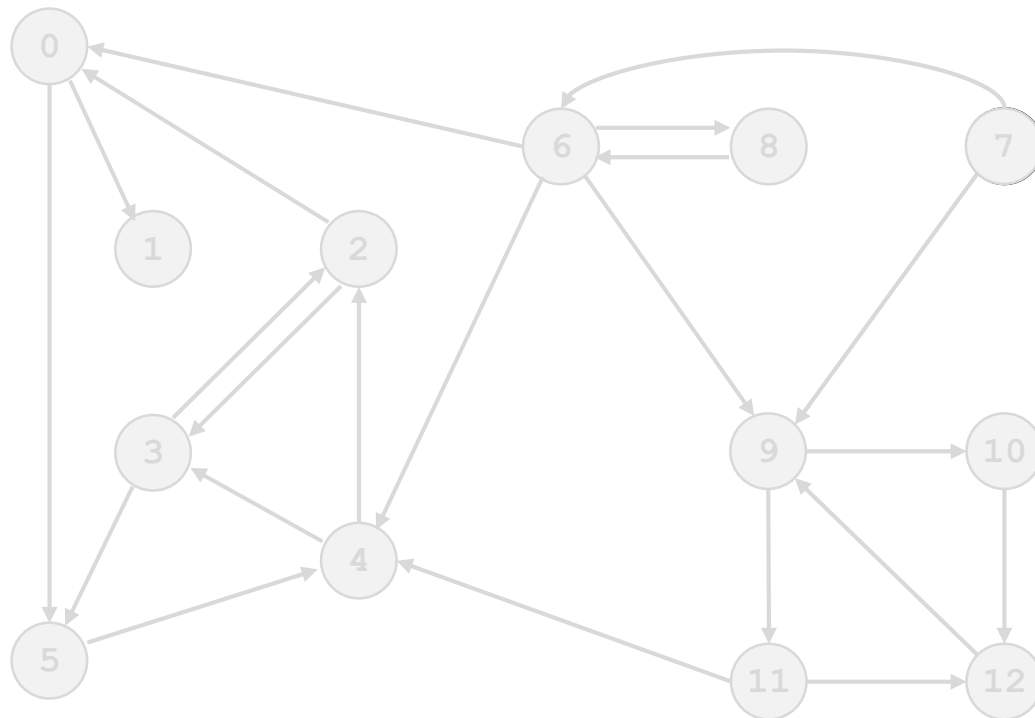
Visit 7: check 6, check 9

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۸

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	4
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

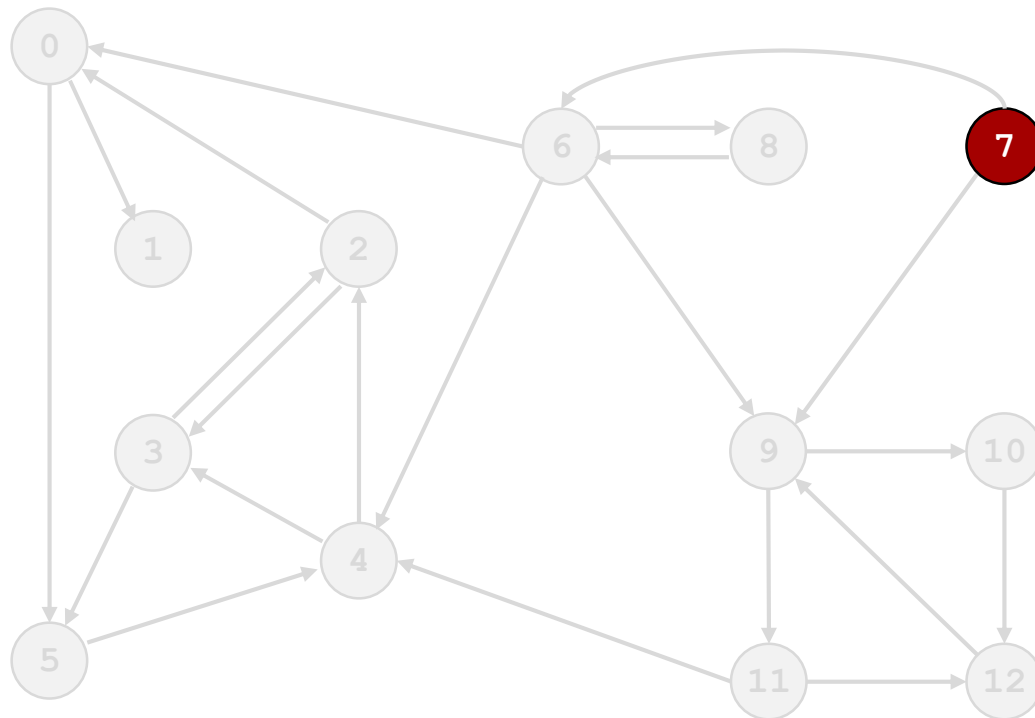
7 done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۱۹۹

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	4
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

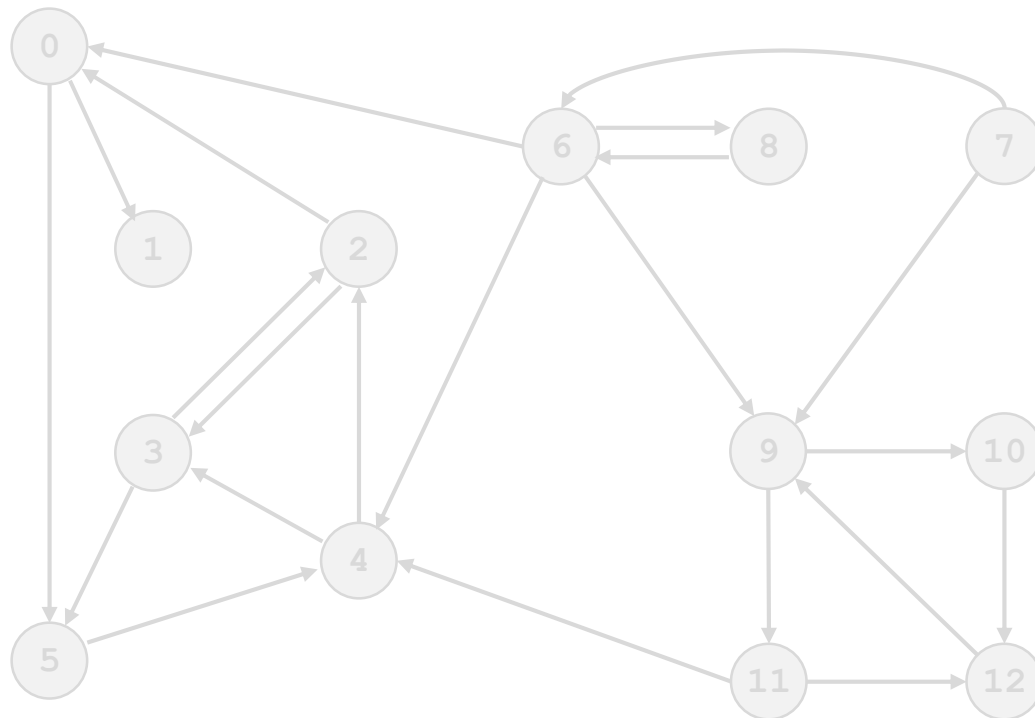
Strong component: 7

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۲۰۰

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	4
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

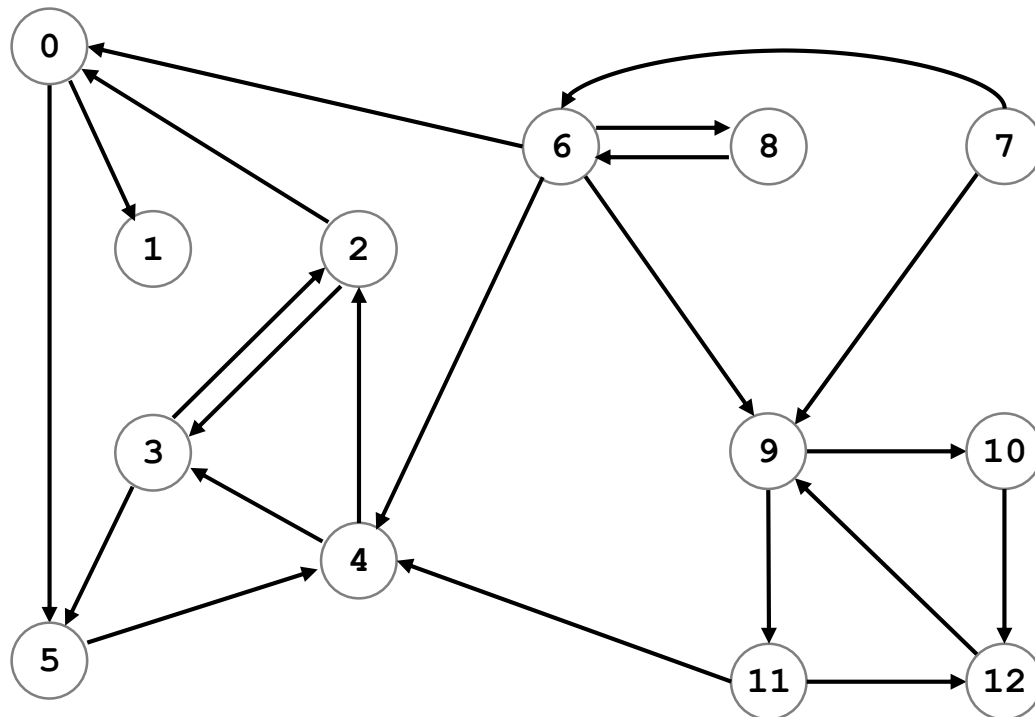
Check 8

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

۲۰۱

□ فاز ۲. اجرای جستجوی عمقی بر روی G به ترتیب عکس پس‌ترتیب در G^R

1 0 2 4 5 3 11 9 12 10 6 7 8

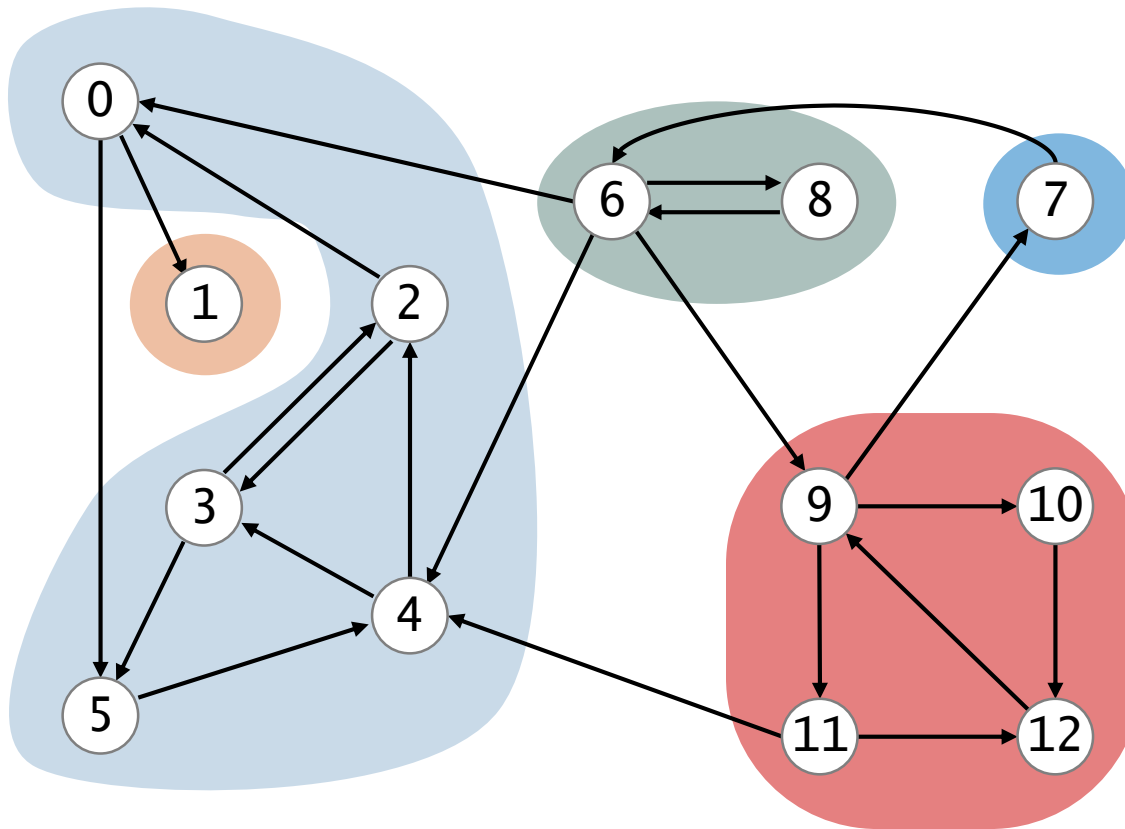
v	scc[]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	4
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

done

الگوریتم کاساراجو: اجرای نمایشی

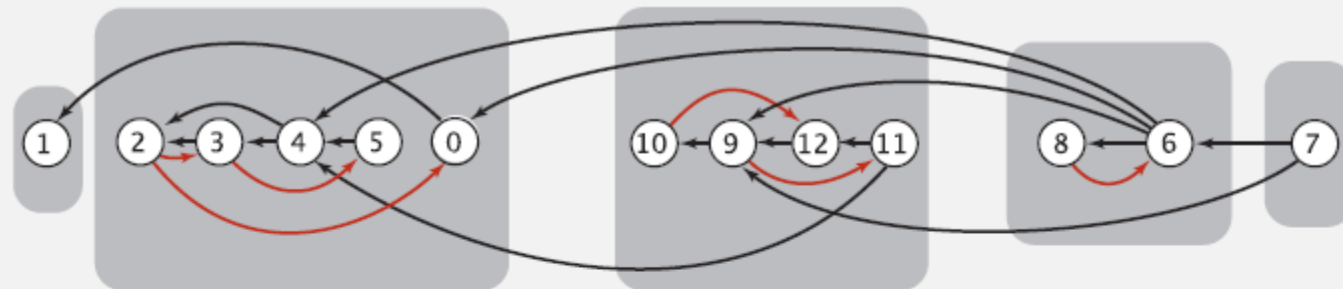
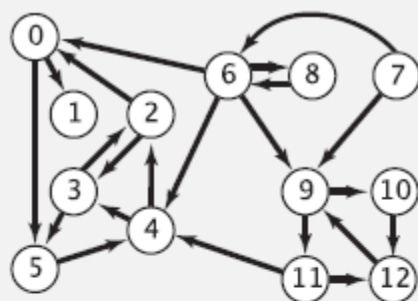
۲۰۲

□ مؤلفه‌های همبند قوی.

<i>v</i>	<i>scc</i> [<i>i</i>]
0	1
1	0
2	1
3	1
4	1
5	1
6	3
7	4
8	3
9	2
10	2
11	2
12	2

۲۰۳


```
dfs(7)
|  check 6
|  check 9
7  done
  check 8
```

```
public class CC
{
    private boolean[] marked;
    private int[] id;
    private int count;

    public CC(Graph G) {
        marked = new boolean[G.V()];
        id = new int[G.V()];

        for (int v = 0; v < G.V(); v++) {
            if (!marked[v]) {
                dfs(G, v);
                count++;
            }
        }

        private void dfs(Graph G, int v) {
            marked[v] = true;
            id[v] = count;
            for (int w : G.adj(v))
                if (!marked[w]) dfs(G, w);
        }

        public boolean connected(int v, int w)
        { return id[v] == id[w]; }
    }
}
```

مؤلفه‌های همبند قوی در گراف جهت‌دار

۲۰۵

```
public class KosarajuSCC
{
    private boolean[] marked;
    private int[] id;
    private int count;

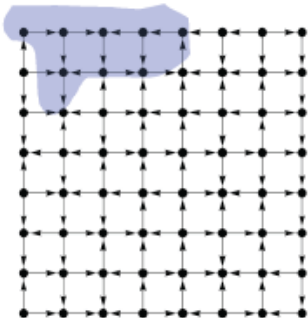
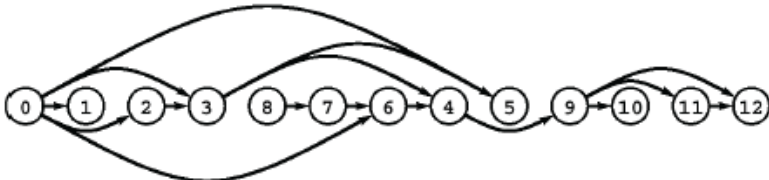
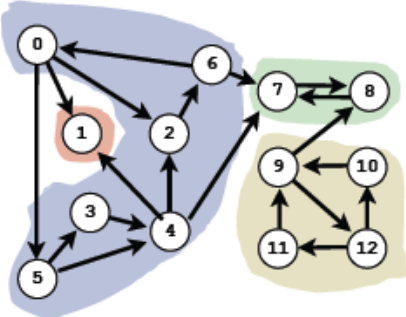
    public KosarajuSCC(Digraph G)
    {
        marked = new boolean[G.V()];
        id = new int[G.V()];
        DepthFirstOrder dfs = new DepthFirstOrder(G.reverse());
        for (int v : dfs.reversePost())
        {
            if (!marked[v])
            {
                dfs(G, v);
                count++;
            }
        }
    }

    private void dfs(Digraph G, int v)
    {
        marked[v] = true;
        id[v] = count;
        for (int w : G.adj(v))
            if (!marked[w]) dfs(G, w);
    }

    public boolean stronglyConnected(int v, int w)
    { return id[v] == id[w]; }
}
```

الگوریتم‌های پردازش گراف جهت‌دار: خلاصه

۲۰۶

جستجوی عمقی		دسترس پذیری تک مبدأ
جستجوی عمقی		مرتب‌سازی توپولوژیکی
جستجوی عمقی (دو بار)		مؤلفه‌های همبند قوی